RP 47/2007 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet. Genom lagen genomförs rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande.

Vid genomförandet av rambeslutet tillämpas samma teknik som vid ikraftsättandet av fördrag, så att den föreslagna lagen är en blandad genomförandelag av samma typ som de blandade ikraftträdandelagar som används för att sätta i kraft fördrag. Vid tillämpning av en sådan genomförandemetod föreskrivs genom en nationell genomförandelag att bestämmelserna i rambeslutet skall iakttas som lag i Finland. De materiella bestämmelserna i genomförandelagen gäller främst förfarandet och är preciserande. Tekniken vid genomförandet av rambeslutet och de processuella bestämmelserna i genomförandelagen motsvarar i sak det förfarande som godkänts i samband med den s.k. EU-bötesverkställighetslagen.

Enligt rambeslutet skall en medlemsstat erkänna och på sitt territorium verkställa en förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en annan medlemsstat i ett brottmål.

Enligt propositionen skall de förverkandepåföljder som avses i rambeslutet verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter på motsvarande sätt som inhemska förverkandepåföljder. Den behöriga myndigheten skall i Finland vara rättsregistercentralen såväl när Finland är den stat som översänder beslutet som när Finland mottar beslutet. Rättsregistercentralen skall besluta om erkännande och verkställighet av ett beslut som översänts av en annan medlemsstat samt översända beslut som meddelats i Finland till en annan medlemsstat för verkställighet. Rättsregistercentralens beslut får enligt propositionen överklagas hos Tammerfors tingsrätt.

I propositionen föreslås också en ändring av lagen om verkställighet av böter och av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 24 november 2008.

293645

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
INNEHÅLL 2
ALLMÄN MOTIVERING 4
1 INLEDNING 4
2 NULÄGE 5
2.1 Allmänt 5
2.2 Verkställighet i Finland av inhemska förverkandepåföljder 5
2.3 Verkställighet av en förverkandepåföljd på begäran av en främmande stat 5
Det nordiska samarbetet 5
Samarbetet med andra stater 6
2.4 Internationella avtal och arrangemang 7
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN 9
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER 11
4.1 Ekonomiska konsekvenser 11
4.2 Konsekvenser för organisation och personal 12
4.3 Samhälleliga konsekvenser 12
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN 13
DETALJMOTIVERING 14
1 Innehållet i rambeslutet och dess förhållande till lagstiftningen i Finland 14
2 Underrättelser som skall göras med stöd av rambeslutet 40
3 Lagförslag 41
3.1 Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet 41
1 kap. Allmänna bestämmelser 41
2 kap. Verkställighet i Finland av beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat 43
3 kap. Ändringssökande 46
4 kap. Särskilda bestämmelser 49
3.2 Lag om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder 51
3.3 Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter 51
4 Ikraftträdande 52
5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning 52
LAGFÖRSLAGEN 55
Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet 55
Lag om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder 59
Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter 60

BILAGA 61
PARALLELLTEXTER 61
Lag om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder 61
Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter 62
RÅDETS RAMBESLUT 2006/783/RIF,
om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande 64

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Propositionen innehåller ett förslag om det nationella genomförandet av rådets rambeslut 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (EUT L 328, 24.11.2006, s. 59), dvs. det s.k. *förverkanderambeslutet*. Rambeslutet godkändes i Europeiska unionens råd den 6 oktober 2006.

Rambeslutet utgör en del av det rättsliga samarbetet i brottmål mellan EU:s medlemsstater. Samarbetet grundar sig på bestämmelserna i avdelning VI i fördraget om Europeiska unionen. Enligt artikel 34 i fördraget om Europeiska unionen får rådet fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar. Rambesluten skall vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som skall uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt. Rambesluten skall inte ha direkt effekt, utan de genomförs med nationella lagstiftningsåtgärder.

Förverkanderambeslutet grundar sig på ett initiativ från Konungariket Danmark (EGT C 184, 2.8.2002, s. 8). Rambeslutet grundar sig på slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15–16 oktober 1999, där det betonas att principen om ömsesidigt erkännande bör bli en hörnsten i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen. Enligt slutsats 55 är Europeiska rådet särskilt när det gäller penningtvätt fast beslutet att se till att det vidtas konkreta åtgärder för spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Europeiska rådet uppmanade i detta sammanhang, i punkt 55 i slutsatserna, till tillnärmning av straffrätten och de straffrättsliga förfarandena vid penningtvätt (t.ex. spårande, spärrande och förverkande av medel).

I propositionen föreslås att rambeslutet genomförs genom att det stiftas en särskild lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet. Genomförandemetoden för rambeslutets del föreslås vara en modell som använts vid ikraftsättandet av fördrag, dvs. en genomförandelag som motsvarar en blandad ikraftträdandelag och som förutom genomförandebestämmelsen i blankettform innehåller en del materiella bestämmelser som behövs för genomförandet av vissa av rambeslutets förpliktelser och tillämpningen av lagen. På området för det straffprocessuella samarbetet finns det inga hinder för att genomföra rambeslut med en blankettlag eller blandad lag. Rambeslutet är till den grad detaljerat och exakt att behovet av en kompletterande reglering är litet. Också grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 18/2003 rd ansett att ett rambeslut är en sådan internationell förpliktelse där det lagförslag som sätter i kraft den skall behandlas i den ordning som 95 § i grundlagen anger. Grundlagsutskottet har dessutom i sitt utlåtande GrUU 50/2006 rd uttryckligen godkänt den i propositionen använda genomförandetekniken i fråga om ett annat rambeslut som i stor utsträckning motsvarar det rambeslut som avses i denna proposition, dvs. rådets rambeslut 2005/214/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff, nedan *rambeslutet om bötesstraff* (RP 142/2006 rd).

Rambeslutet om bötesstraff genomfördes genom lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötestraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007), nedan *EU-bötesverkställighetslagen*.

I propositionen föreslås också ändringar i lagen om verkställighet av böter (672/2002) och i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987), nedan *samarbetslagen*.

2 Nuläge

2.1 Allmänt

Enligt den gällande lagstiftningen är det möjligt att bedriva samarbete vid verkställighet av förverkandepåföljder både med de nordiska länderna och med andra stater.

Det internationella samarbetet vid verkställighet av straff grundar sig i fråga om författningarnas uppbyggnad och tillämpning på samma principer som den övriga internationella rättsliga hjälpen inom straffrätten. Bestämmelserna om verkställighet ingår huvudsakligen i samarbetslagen, i förordningen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (22/1987), nedan *samarbetsförordningen*, och i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963), nedan *den nordiska samarbetslagen*, samt i förordningen angående verkställighet av lagen i fråga (se förordning 620/1964). På grundval av nämnda lagar *får* de finska myndigheterna verkställa en påföljd som har bestämts i en främmande stat och begära att myndigheterna i en annan stat verkställer en påföljd som har bestämts i Finland. Principen är att de finska myndigheterna kan verkställa en påföljd som har bestämts i en främmande stat oberoende av om det finns ett fördrag mellan Finland och den stat som begär verkställighet.

Fastän de finska myndigheterna på grundval av samarbetslagen och den nordiska samarbetslagen kan både lämna och begära rättslig hjälp när det gäller den verkställighet som avses i lagarna i fråga, bestäms Finlands internationella förpliktelser och rättigheter i förhållande till andra stater enligt internationella avtal.

2.2 Verkställighet i Finland av inhemska förverkandepåföljder

Angående verkställigheten av förverkandepåföljder föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Enligt lagens 3 § skall rättsregistercentralen sörja för verkställigheten enligt den nämnda lagen och även i övrigt föra statens talan i ärenden som har samband med de påföljder som verkställs av centralen.

Rättsregistercentralen sörjer primärt för indrivningen av förverkandepåföljder. Rättsregistercentralen skall ansöka om verkställighet av en förverkandepåföljd hos polisinrättningen i häradet (41 §). I en sådan situation när förverkandepåföljden avser ett penningbelopp och penningbeloppet inte innehas av polismyndigheten t.ex. på grund av säkringsåtgärder, tillämpas bestämmelserna om verkställighet av en fordran i 2 kap. i lagen om verkställighet av böter. I en sådan situation skall rättsregistercentralen ansöka om utsökning, om den inte själv sänder en betalningsuppmaning eller om en betalningsuppmaning som sänts inte har lett till att förverkandepåföljden har betalts (8, 38 §).

2.3 Verkställighet av en förverkandepåföljd på begäran av en främmande stat

Det nordiska samarbetet

I 1 § i den nordiska samarbetslagen föreskrivs att en dom eller ett beslut, varigenom någon av en dansk, isländsk, norsk eller svensk domstol har dömts till förverkande av ett visst föremål eller annan egendom eller ett penningbelopp, på begäran får verkställas i Finland. På motsvarande sätt får en ovan nämnd dom eller ett ovan nämnt beslut som meddelats i Finland överlåtas för verkställighet till de övriga nordiska länderna. Enligt 32 § i nämnda lag avses med dom också ett sådant beslut eller förordnande av en annan myndighet än en domstol som enligt lagstiftningen i vederbörande stat har samma verkan som en dom. För det finländska systemets del innebär detta att t.ex. en förverkandepåföljd som åklagaren har bestämt i strafforderförfarande kan överlåtas för verkställighet till ett annat nordiskt land.

I lagens 3 § föreskrivs att verkställigheten av en förverkandepåföljd som har dömts ut i ett annat nordiskt land sker enligt finsk lag.

Den nordiska samarbetslagen innehåller ytterst få grunder för förvägrande. Orsaken till detta är att det i lagen inte föreskrivs om någon verkställighetsskyldighet, utan en förverkandepåföljd som har dömts ut i ett annat

nordiskt land får verkställas. Ordalydelsen ger således beslutsfattaren prövningsrätt. En dom som i ett annat nordiskt land har givits för ett brott för vilket åtal är anhängigt vid eller genom en laga kraft vunnen dom har avgjorts av en finsk domstol, eller för vilket riksåklagaren har förordnat om väckande av åtal, får enligt lagens 25 § inte verkställas i Finland. Enligt 2 mom. i samma paragraf får ett förordnande om verkställighet i Finland av en dom inte heller ges, om domen inte är verkställbar i den stat där den gavs.

Enligt lagens 24 § fattar rättsregistercentralen beslut om bifall till en begäran om verkställighet från ett annat nordiskt land. På motsvarande sätt är det enligt 27 § rättsregistercentralen som hos den behöriga myndigheten i ett annat nordiskt land framställer begäran om verkställighet av en förverkandepåföljd. Det nuvarande verkställighetssamarbetet fungerar i dagens situation väl. I praktiken begär rättsregistercentralen med jämna mellanrum verkställighet i ett annat nordiskt land av beslut som gäller förverkandepåföljder och mottar sådana framställningar från andra nordiska länder.

Kvantitativt sett är samarbetet vid verkställighet av förverkandepåföljder inte särskilt omfattande. Inom ramen för förfarandet enligt den nordiska samarbetslagen översänds högst några få beslut om året till Finland för verkställighet. Det finns inte någon statistik över antalet beslut som översänds från Finland.

Samarbetet med andra stater

En förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat *kan* verkställas i Finland och verkställigheten av en förverkandepåföljd som har dömts ut av en finsk domstol *kan* anförtros en främmande stat enligt bestämmelserna i *samarbetslagen*. Dessutom tillämpas konventionen om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott (FördrS 53/1994), nedan *penningtvättskonventionen från 1990*, i förhållande till de främmande stater som är parter i konventionen. Samtliga EU:s medlemsstater har ratificerat konventionen. I samarbetslagen föreskrivs inte om någon skyldighet att verkställa en förverkandepåföljd, utan verkställigheten är fakultativ. Däremot förpliktar konventionen till verkställighet av förverkandepåföljder som har dömts ut i de fördragsslutande staterna, under de förutsättningar som anges i konventionen. I avsnitt 2.4 (Internationella avtal och arrangemang) redogörs närmare för innehållet i konventionen samt för de övriga internationella överenskommelserna.

Enligt *samarbetslagen* är en förutsättning för verkställighet att domen har vunnit laga kraft och är verkställbar i den stat där den har givits (3 §). Dessutom förutsätts det att det s.k. kravet på dubbel straffbarhet är uppfyllt eller att gärningen är ett sådant s.k. listat brott som avses i 3 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003, nedan *EU-utlämningslagen*). En påföljd som har bestämts i en främmande stat får inte verkställas i Finland, om åtal för det brott som påföljden avser är anhängigt eller, i fråga om förverkandepåföljd, särskilt utförd talan är anhängig här, eller om saken har avgjorts genom en dom som har vunnit laga kraft eller om riksåklagaren har förordnat att åtal skall väckas för brottet. I samarbetslagen föreskrivs om relativt få förutsättningar och vägransgrunder, vilket kan anses vara motiverat med hänsyn till att verkställigheten allmänt är av fakultativ karaktär.

Enligt samarbetslagen beslutar justitieministeriet om verkställighet av en förverkandepåföljd i Finland (5 §). Justitieministeriet beslutar också om en förverkandepåföljd som har dömts ut i en främmande stat kan verkställas som sådan (*fortsatt verkställighet*) eller om åtgärder skall vidtas för att omvandla påföljden till en påföljd som skall verkställas i Finland (*omvandling av påföljd*) (6 §). En förverkandepåföljd skall omvandlas, om påföljden är av sådan art att den inte kunde bestämmas enligt finsk lag. Ett yrkande att en påföljd skall omvandlas prövas av Helsingfors tingsrätt (8 §). Förverkandepåföljden skall omvandlas till en förverkandepåföljd enligt finsk lag. I stället för att ett visst föremål förverkas enligt vad som bestämts i den främmande staten, kan domstolen bestämma att föremålets värde skall förverkas, om värdet kan dömas förverkat enligt finsk lag då straff för ett motsvarande brott döms ut och

om den främmande staten har begärt eller samtyckt till detta (9 a §). Verkställighet av en påföljd som avses i samarbetslagen sker i Finland så som en lagakraftvunnen dom av finsk domstol skall verkställas (14 §). Rättsregistercentralen sköter således verkställigheten i fråga om ett av justitieministeriet översänt beslut av en främmande stat eller, i situationer när en påföljd skall omvandlas, ett beslut av Helsingfors tingsrätt. Beroende på situationen ansöker rättsregistercentralen om verkställighet av beslutet hos antingen utsöknings- eller polismyndigheterna.

När en förverkandepåföljd som påförts av en domstol i en främmande stat verkställs i Finland tillfaller föremål eller egendom som dömts förverkade finska staten. På begäran av en myndighet i den främmande staten kan justitieministeriet dock besluta att egendomen, en del av den eller ett föremål som dömts förverkat skall överlåtas till den främmande staten (14 §).

Enligt lagens 20 § kan justitieministeriet göra framställning hos en främmande stat om att verkställigheten av en förverkandepåföljd som dömts ut i Finland skall ske där.

Kvantitativt sett är samarbetet vid verkställighet av förverkandepåföljder i dessa fall t.o.m. mindre omfattande än det nordiska samarbetet, där högst några få beslut om året översänds till Finland för verkställighet.

2.4 Internationella avtal och arrangemang

Bestämmelser som skall tillämpas vid verkställigheten av förverkandepåföljder finns i flera internationella avtal. Såsom konstaterats ovan kan en förverkandepåföljd som har dömts ut av en främmande stat utifrån prövning verkställas också med stöd av samarbetslagen, där grunderna för förvägrande är relativt få, men när ett internationellt avtal blir tillämpligt skall även bestämmelserna i avtalet tillämpas. Detta innebär särskilt att verkställigheten av förverkandepåföljden då kan vara obligatorisk, beroende på ordalydelsen i avtalet. I dessa fall skall dock de vägransgrunder och andra kriterier som är tillåtna enligt avtalet i fråga tillämpas. Samarbetslagen och de internationella avtalen tillämpas således parallellt.

De centrala internationella avtalen som gäller verkställighet av förverkandepåföljder är Europarådets *penningtvättskonvention från 1990* och Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994, nedan *FN:s narkotikakonvention*). Till skillnad från FN:s narkotikakonvention begränsar sig penningtvättskonventionen från 1990 inte enbart till verkställighet som gäller narkotikabrott, utan dess tillämpningsområde utsträcker sig i princip till alla slag av brott. Till skillnad från vad som är fallet i FN:s narkotikakonvention (artikel 5 stycke 4 punkt c) är en part enligt penningtvättskonventionen från 1990 skyldig att vidta verkställighetsåtgärder på begäran av en annan part, utom om det finns ett skäl för avslag. Skälen för avslag definieras ingående i artikel 18 i konventionen.

I penningtvättskonventionen från 1990 bestäms om en skyldighet för Finland att verkställa en förverkandepåföljd som har dömts ut av en part i konventionen (artikel 13). I konventionen bestäms dock om flera *fakultativa* skäl för avslag. Avdelning 5 i konventionens III kap., som gäller internationellt samarbete, innehåller bestämmelser om vägran och uppskjutande av samarbete. I artikel 18 stycke 1 bestäms om de *allmänna* skälen att vägra sådant samarbete som avses i konventionen som helhet. Dessa skäl hänför sig till att den begärda åtgärden skulle strida mot de grundläggande principerna i den anmodade partens rättsordning eller skada dess suveränitet, säkerhet, allmänna rättsprinciper (ordre public) eller andra väsentliga intressen, att brottet inte är av sådan vikt att det motiverar åtgärden, att brottet är ett politiskt eller fiskaliskt brott, att åtgärden skulle strida mot principen ne bis in idem samt till kravet på dubbel straffbarhet i anknytning till utövandet av utomstatlig (extraterritoriell) behörighet.

I stycke 4 i artikeln ingår dessutom ett flertal fakultativa skäl för avslag som *särskilt* gäller samarbetet vid verkställighet av förverkandepåföljder. Enligt stycket kan samarbete vägras om förverkande inte är möjligt enligt den anmodade partens lagstiftning vid den typ av brott som framställningen avser. Samarbete kan också vägras om det skulle

strida mot sådana principer i den anmodade partens nationella lagstiftning som begränsar möjligheterna till förverkande med hänsyn till förhållandet mellan ett brott och en ekonomisk fördel som kan betecknas som vinning därav eller egendom som kan betecknas som hjälpmedel. När det gäller det sistnämnda skälet för avslag bör dock beaktas att skyldigheten enligt artikel 13 stycke 3 som gäller förverkande av värde inte inskränks.

Enligt stycke 4 i artikeln kan samarbete också vägras av skäl som hänför sig till preskription eller till att framställningen inte grundas på en dom i vilken det konstateras att ett brott har begåtts. Samarbete kan också vägras om förverkandepåföljden inte kan verkställas hos den anmodande parten eller om den fortfarande är föremål för överklagande, eller om framställningen avser ett beslut om förverkande som grundas på ett avgörande som har fattats utan att den person som beslutet gäller har varit närvarande.

Enligt punkt 8 a i artikeln får samarbete inte vägras av det skälet att den som är föremål för utredning eller berörs av ett beslut om förverkande är en juridisk person. Enligt artikel 19 i konventionen kan den anmodade parten skjuta upp en begärd åtgärd om den skulle vara till skada för dess myndigheters brottsutredningar eller rättsliga förfaranden.

Artikel 22 i konventionen innehåller bestämmelser om erkännande av utländska beslut med avseende på tredje man. Enligt stycke 1 i artikeln skall den anmodade parten vid handläggningen av en framställning om samarbete enligt avdelning 3 och 4 (säkerhetsåtgärder, förverkande) i konventionens III kap. *erkänna* varje rättsligt beslut som fattats av den anmodande parten i fråga om *rättigheter som gjorts gällande av tredje man*. Enligt stycke 2 i artikeln kan erkännande vägras, om a) tredje man inte haft tillräcklig möjlighet att hävda sina rättigheter, eller b) beslutet är oförenligt med ett beslut som redan har fattats av den anmodade parten i samma fråga, eller c) det är oförenligt med den anmodade partens allmänna rättsprinciper (ordre public), eller d) beslutet har fattats i strid med bestämmelser enligt vilka den anmodade parten har förbehållit sig domsrätten i frågan.

I 7 § i ikraftträdandeförordningen till penningtvättskonventionen från 1990 (se förordning 583/1994) upprepas och preciseras dessutom vad som i artikel 22 sägs om tredje mans rättigheter. I paragrafen sägs att verkställighet av en förverkandepåföljd som har ådömts av en främmande stat eller bruk av tvångsmedel för att säkerställa verkställigheten av en förverkandepåföljd som har ådömts av en främmande stat kan förvägras till den del beslutet gäller någon annans rätt än den persons som har ådömts påföljden, om 1) den vars rätt beslutet gäller inte på ett tillbörligt sätt har beretts möjlighet att bli hörd i saken, 2) beslutet strider i sak mot ett beslut som har meddelats i Finland, 3) verkställande av beslutet skulle strida mot de allmänna rättsprinciperna (ordre public) eller 4) en finsk domstol är exklusivt behörig i saken. Enligt ikraftträdandeförordningens 5 § iakttas vid verkställigheten av en förverkandepåföljd utöver konventionen också bestämmelserna i samarbetslagen.

I artikel 40 i konventionen bestäms om tillåtna förbehåll. Finland har i enlighet med den nämnda artikeln och artikel 25 stycke 3 endast avgivit en förklaring som gäller språket i framställningarna och de handlingar som fogats till dem. Finland har inte gjort några andra förbehåll.

Penningtvättskonventionen från 1990 har ersatts av konventionen om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott samt finansiering av terrorism. Den nämnda konventionen ingicks den 16 maj 2005, men den har ännu inte trätt i kraft internationellt. Finland undertecknade konventionen den 16 december 2005 men har ännu inte satt i kraft den. Konventionen innehåller inte några betydande reformer av det rättsliga samarbetet vid verkställighet. De nya bestämmelserna gäller bl.a. överföring av egendom till den anmodande staten, begränsning av grunderna för förvägrande när det gäller finansiering av terrorism samt kontakterna mellan myndigheter.

Bestämmelser om det i denna proposition avsedda internationella samarbetet vid verkställighet av förverkandepåföljder finns också i Förenta Nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, dvs. den s.k. *Palermokonventionen* (FördrS

20/2004), och i Europeiska unionens råds rambeslut om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott (2001/500/RIF). I fråga om det rättsliga samarbetet förutsatte rambeslutet bl.a. att medlemsstaterna också möjliggör förverkande av värdet av vinningen av brott, inbegripet begäran om verkställighet av utländska beslut om förverkande. Rambeslutet förutsatte inga ändringar i den finska lagstiftningen för det rättsliga samarbetets del.

Också Europeiska unionens råds rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott, nedan *det materiella förverkanderambeslutet*, gäller förverkande. Det nämnda rambeslutet gäller dock de nationella förutsättningarna för förverkande och inte samarbete vid verkställighet. Rambeslutet har inte förutsatt några ändringar i den nationella lagstiftningen i Finland. Också Europeiska unionens råds gemensamma åtgärd om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel och vinning av brott (98/699/RIF) hänför sig till det i propositionen avsedda rättsliga samarbetet vid verkställighet av förverkandepåföljder. Bestämmelser om verkställigheten av beslut om förverkande finns också i lagen om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och om tillämpning av stadgan (1284/2000), i den nämnda stadgan (se FördrS 56/2002) och i Förenta Nationernas konvention mot korruption (FördrS 58/2006).

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Vid genomförandet av rambeslutet tillämpas samma teknik som vid ikraftsättandet av fördrag, så att den föreslagna lagen är en blandad genomförandelag av samma typ som de blandade ikraftträdandelagar som används för att sätta i kraft fördrag. Vid tillämpning av en sådan genomförandemetod föreskrivs genom en nationell genomförandelag att bestämmelserna i rambeslutet skall iakttas som lag i Finland. De materiella bestämmelserna i genomförandelagen gäller främst förfarandet och är preciserande. Tekniken vid genomförandet av rambeslutet och de processuella bestämmelserna i genomförandelagen motsvarar i sak det förfarande som godkänts i samband med genomförandet av rambeslutet om bötesstraff (se RP 142/2006 rd).

Grundprincipen i förslagen är att en förverkandepåföljd som har dömts ut av en domstol i en annan av EU:s medlemsstater verkställs som sådan i Finland. Verkställigheten skall ske på motsvarande sätt som verkställigheten av en förverkandepåföljd som har dömts ut av en finsk domstol. På motsvarande sätt skall en förverkandepåföljd som har dömts ut av en finsk domstol kunna översändas till en annan medlemsstat för verkställighet. Rättsregistercentralen är centralmyndighet såväl vid verkställighet av beslut som översänts från en annan medlemsstat som vid översändandet av ett finskt beslut för verkställighet i en annan medlemsstat. Rättsregistercentralen skall i vissa fall kunna besluta om erkännande och verkställighet av ett beslut från en annan medlemsstat utan att höra den person som beslutet berör.

Rättsregistercentralen sköter redan i dag verkställigheten av samtliga beslut som översänts från andra länder antingen via justitieministeriet eller, i det nordiska förfarandet, direkt till rättsregistercentralen, även om de egentliga verkställighetsåtgärderna ofta vidtas av utsöknings- eller polismyndigheten på samma sätt som vid verkställigheten av nationella påföljder.

När det gäller ändringssökande föreslås att de beslut som rättsregistercentralen fattat i enlighet med den föreslagna genomförandelagen för rambeslutet inte skall överklagas hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut som rättsregistercentralen har fattat om erkännande och verkställighet av ett beslut av en domstol i en annan EU-medlemsstat får överklagas hos Tammerfors tingsrätt. Det är således fråga om en formell avvikelse från den normala förvaltningsbesvärsvägen. Avvikelsen kan motiveras med den speciella karaktären hos de beslut som avses i denna proposition. Besvärsdomstolen skall enligt förslaget behandla framför allt de grunder för förvägrande som avses i rambeslutet och som till sin karaktär är straffrättsliga. Bedömningen av straffrättsliga frågor hör mera naturligt till de

allmänna domstolarna. Grunderna för förvägrande är dessutom i stor utsträckning identiska med dem som ingår i EU:s andra instrument som bygger på principen om ömsesidigt erkännande och genomförandelagarna för dem, såsom EU-utlämningslagen och lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005), nedan *EU-frysningslagen*. I nämnda lagar är beslutsfattaren eller fullföljdsinstansen vissa fyra tingsrätter, av vilka en är Tammerfors tingsrätt. Det är motiverat att uppgifter som kräver straffrättslig specialsakkunskap koncentreras till vissa tingsrätter. Det är då möjligt att bättre garantera den sakkunskap som ärendet kräver och en specialisering samt att det uppstår en enhetlig linje. På detta sätt förbättras rättsskyddet. I denna proposition har man funnit det motiverat att koncentrera ändringssökandet till Tammerfors tingsrätt, eftersom den geografiskt är belägen nära rättsregistercentralen i Tavastehus. Antalet fall där man tyr sig till ändringssökande kommer dock sannolikt att vara rätt litet.

Ett ytterligare motiv för tingsrättslinjen är att det är mest ändamålsenligt att skapa likartade förfaranden och bestämmelser för ändringssökande vid verkställighet enligt rambeslutet om bötesstraff och vid verkställighet enligt det i propositionen avsedda förverkanderambeslutet. Också verkställigheten enligt det rambeslut som avses i denna proposition kommer enligt förslaget att ske i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter, på motsvarande sätt som verkställighet enligt EU-bötesverkställighetslagen. På det sätt som närmare beskrivs i detaljmotiveringen till bestämmelserna om ändringssökande i genomförandelagen för rambeslutet är det motiverat att samma domstolslinje används vid förfarandet enligt förverkanderambeslutet och EU-frysningslagen. I annat fall byts domstolslinjen under ”samma” pågående förfarande.

Enligt propositionen skall systemet i den nordiska samarbetslagen bibehållas och det gällande förfarandet för ändringssökande skall inte ändras i fråga om den. Detta är motiverat bl.a. på grund av att det nordiska samarbetet med sina få grunder för förvägrande huvudsakligen är fakultativt och det inte finns något behov av en bedömning av de grunder för förvägrande som avses i rambeslutet i anslutning till det. I praktiken har sådana besvär inte heller förekommit.

Av rättsskyddshänsyn har man i propositionen stannat för att vid behandlingen av ett ärende vid sidan av särregleringen i den föreslagna genomförandelagen i tillämpliga delar skall iakttas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i brottmål. Ett sammanträde i tingsrätten ordnas dock endast om tingsrätten anser det vara nödvändigt. Ett sammanträde i ärendet skall ordnas också på yrkande av ändringssökanden, om inte tingsrätten anser det vara uppenbart onödigt. Huvudregeln är således att behandlingen sker i skriftligt förfarande. Med avvikelse från behandlingsordningen i brottmål kan kallelsen till ett eventuellt sammanträde skickas till den processadress som ändringssökanden har uppgett i enlighet med 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Enligt propositionen gäller de centrala innehållsmässiga reformerna i fråga om verkställigheten av förverkandepåföljder grunderna för förvägrande. Möjligheterna att vägra verkställighet är i rambeslutet något färre än i den centrala överenskommelsen som i dag tillämpas i förhållandena mellan Finland och de övriga medlemsstaterna, dvs. Europarådets penningtvättskonvention från 1990. Enligt propositionen kan verkställighet bl.a. inte förvägras av den orsaken att den begärda åtgärden skulle strida mot de grundläggande principerna i den anmodade partens rättsordning eller att verkställigheten skulle kunna skada dess allmänna rättsprinciper (ordre public) eller andra väsentliga intressen. På basis av penningtvättskonventionen från 1990 får verkställighet i vissa fall förvägras också på den grunden att kravet på dubbel straffbarhet inte uppfylls. I propositionen föreslås att det inte skall vara möjligt att vägra verkställighet på grund av avsaknad av dubbel straffbarhet till den del det är fråga om ett s.k. listat brott som avses i artikel 6 i rambeslutet. Vid förfarandet enligt den nordiska samarbetslagen är dubbel straffbarhet inte heller för tillfället en förutsättning för verkställighet; verkställighetsåtgärderna är visserligen i alla situationer fakultativa. I samarbetet mellan EU:s medlemsstater har kravet på

dubbel straffbarhet i de situationer som motsvarar förteckningen i rambeslutet redan slopats vid verkställigheten av fängelsestraff i samband med det nationella genomförandet av rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (2002/584/RIF), nedan *rambeslutet om en europeisk arresteringsorder* (se lag 1289/2003). Samarbetslagens 3 § ändrades då så att verkställigheten av frihetsstraff inte förutsätter dubbel straffbarhet om gärningen är en gärning som avses i 3 § i EU-utlämningslagen. Den nämnda paragrafen innehåller samma förteckning som artikel 6 i det i propositionen avsedda förverkanderambeslutet.

En viktig ändring när det gäller verkställigheten av förverkandepåföljder som har dömts ut i en främmande stat är att det enligt propositionen inte längre är möjligt att omvandla en förverkandepåföljd som har dömts ut i en annan medlemsstat till en inhemsk förverkandepåföljd enligt samarbetslagen, utan den förverkandepåföljd som har dömts ut i den främmande staten skall verkställas som sådan. I propositionen ingår dessutom klarare bestämmelser än förut om fördelningen av de medel som inflyter vid verkställigheten av en förverkandepåföljd och om återbördandet av medel till den dömande staten. Huvudregeln är att belopp som inte överstiger 10 000 euro tillfaller den verkställande staten. I övriga fall skall 50 % av beloppet överföras till den dömande staten. I fråga om det nordiska samarbetet förblir dock det nuvarande systemet i kraft, enligt vilket de medel som inflyter vid verkställigheten i sin helhet överförs till den dömande staten.

Enligt propositionen skall den nordiska samarbetslagen fortsättningsvis kunna tillämpas i det nordiska samarbetet. Samarbetet mellan de nordiska länderna i fråga om verkställigheten av förverkandepåföljder förblir således oförändrat. Den nordiska samarbetslagen innehåller bl.a. färre grunder för förvägrande än det rambeslut som avses i propositionen. Samarbetet enligt den nordiska samarbetslagen är således i princip effektivare än det system som avses i rambeslutet. Lagen i fråga uppställer dock inte någon skyldighet att verkställa en påföljd som har dömts ut i ett annat nordiskt land. Av denna orsak skall tillämpningen av systemet enligt rambeslutet inte uteslutas heller i förhållandena mellan de nordiska länderna. Danmark har i sin lagstiftning om genomförandet av det rambeslut som avses här tagit in en bestämmelse enligt vilken den samnordiska lagstiftningen skall tillämpas i de fall då den möjliggör en mera omfattande verkställighet än det system som avses i rambeslutet.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Det är inte möjligt att noggrant bedöma det framtida antalet av de begäranden om verkställighet mellan EU:s medlemsstater som hör till rambeslutets tillämpningsområde. Det är redan i dag möjligt att bedriva samarbete i fråga om de förverkandepåföljder som hör till rambeslutets tillämpningsområde mellan de nordiska länderna, i enlighet med det system som grundar sig på samnordisk lagstiftning. I förhållande till andra stater har verkställighet varit möjlig enligt samarbetslagen och bl.a. penningtvättskonventionen från 1990. Inom ramen för det nordiska samarbetet översänds årligen högst några få beslut som innehåller en förverkandepåföljd till Finland för verkställighet. Det finns inte någon statistik över antalet beslut som översänds från Finland. Samarbetet med andra än de nordiska länderna är obetydligt, trots att samarbete i teorin är möjligt. Orsaken till detta kan delvis stå att finna i det relativt komplicerade förfarandet. Samarbetet kan därför komma att öka när systemet enligt rambeslutet införs. Å andra sidan kommer samarbetet med Sverige och Danmark även framöver att grunda sig på systemet enligt den samnordiska lagstiftningen.

Rättsregistercentralens arbetsmängd kan dock i viss mån antas öka, eftersom rättsregistercentralen enligt propositionen kommer att vara den behöriga myndigheten som översänder och tar emot beslut och fattar beslut om verkställighet av dem. Rättsregistercentralen sörjer redan nu för det nordiska samarbetet vid indrivningen av förverkandepåföljder. På motsvarande sätt kan polis- och utsökningsmyndigheternas arbetsmängd öka något när det gäller verkställigheten av för-

verkandepåföljder, eftersom dessa myndigheter skall verkställa besluten på motsvarande sätt som inhemska förverkandepåföljder. Också arbetsmängden i Tammerfors tingsrätt, Åbo hovrätt och högsta domstolen kan öka något på grund av att det förfarande som avses i propositionen innebär att ändring söks hos Tammerfors tingsrätt i stället för hos förvaltningsdomstolarna. Arbetsmängden i dessa domstolar kan öka också av den anledningen att det nya systemet när det gäller verkställigheten av förverkandepåföljder inte längre innehåller något sådant besvärsförbud som avses i samarbetslagen. Justitieministeriets uppgifter minskar till den del samarbetet enligt samarbetslagen och t.ex. penningtvättskonventionen från 1990 ersätts av samarbete enligt rambeslutet. Justitieministeriet är den centrala myndigheten vid dessa förfaranden. Också Helsingfors tingsrätts uppgifter minskar, om antalet beslut som omfattas av det i samarbetslagen avsedda systemet med omvandling av påföljder minskar jämfört med i dag. De ekonomiska konsekvenserna av dessa uppgiftsminskningar är dock små, eftersom i synnerhet samarbetet med andra än de nordiska länderna i obetydligt i dag.

Propositionen har inga betydande ekonomiska konsekvenser om antalet framställningar om verkställighet inte nämnvärt ökar från nuvarande nivå. Det är klart att dessa framställningar i någon mån kan öka på grund av det nya förfarandet. Mest arbete kommer att föranledas av en begäran om verkställighet som anländer till Finland.

Propositionen har ekonomiska konsekvenser också genom att personalen vid rättsregistercentralen samt i någon mån utsökningspersonalen och poliserna bör utbildas till de nya uppgifterna enligt rambeslutet. Utbildningsbehovet för utsökningspersonalen och poliserna är dock i någon mån mindre, eftersom t.ex. rättsregistercentralen i fråga om ett beslut som anländer till Finland fattar beslut om verkställighet av detsamma och t.ex. om tillämpningen av grunderna för förvägrande, medan antingen utsöknings- eller polismyndigheten, beroende på situationen, verkställer beslutet på samma sätt som ett motsvarande nationellt beslut. Eftersom förfarandena är så likartade är den utbildning som gäller EU-bötesverkställighetslagen dock i hög grad tillräcklig också med tanke på skötseln av de uppgifter som avses i denna proposition.

När systemet enligt förverkanderambeslutet införs i Finland och i de övriga medlemsstaterna ökar Finlands möjligheter att förverka medel som finns i en annan medlemsstat.

4.2 Konsekvenser för organisation och personal

När det gäller uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna i fråga om de beslut som omfattas av rambeslutets tillämpningsområde har propositionen främst konsekvenser för fördelningen av uppgifter mellan justitieministeriet och rättsregistercentralen, till den del samarbete vid verkställighet av förverkandepåföljder bedrivs med utomnordiska EU-medlemsstater. Enligt propositionen övertar rättsregistercentralen ansvaret för också det samarbete som enligt rambeslutet bedrivs med EU:s medlemsstater vid verkställigheten av förverkandepåföljder. Till övriga delar ändras inte fördelningen av uppgifter mellan myndigheterna vid verkställigheten av förverkandepåföljder märkbart. Den ändring enligt vilken rättregistercentralens beslut skall överklagas hos Tammerfors tingsrätt i stället för hos förvaltningsdomstolen har inte betydande konsekvenser för personalen. I det nordiska samarbetet som gäller förverkandepåföljder har rättsregistercentralens beslut i praktiken inte överklagats.

Trots att utsöknings- och polismyndigheternas arbetsmängd kan tänkas öka i en situation där det till Finland för verkställighet översänds beslut som avses i rambeslutet, kan propositionen inte anses ha nämnvärda personalkonsekvenser. Den eventuella ökningen av arbetsmängden jämnar ut sig för dessa myndigheters del på de olika enheterna i riket. För rättsregistercentralens del förutsätter propositionen inte nya resurser.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Ett system som möjliggör en verkställighet i hela Europeiska unionen av de förverkandepåföljder som avses i propositionen främjar en realisering av det straffrättsliga ansvaret.

5 Beredningen av propositionen

I samband med beredningen av förverkanderambeslutet har statsrådet till riksdagen översänt skrivelsen U 52/2002 rd.

Lagutskottet har i ärendet givit utlåtande 20/2002 rd.

Justitieministeriet tillsatte den 4 november 2005 en arbetsgrupp för att bereda de verkställighetsåtgärder och nationella lagändringar som rambeslutet om bötesstraff och förverkanderambeslutet förutsatte. Utgångspunkten för beredningen var att rambesluten skulle genomföras genom en blankettlag eller blandad lag på samma sätt som fördrag. Till arbetsgruppen kallades representanter för justitieministeriet, rättsregistercentralen och exekutionsverket i Helsingfors härad. Arbetsgruppen skulle ge sitt förslag i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande den 28 april 2006 (Genomförande av rambesluten om bötesstraff och förverkande, Justitieministeriet, Utlåtanden och utredningar 2006:11).

Betänkandet skickades på remiss till 14 instanser av vilka 9 inkom med ett remissvar. Utlåtanden gavs av utrikesministeriet, inrikesministeriets polisavdelning, riksdagens biträdande justitieombudsman, Riksåklagarämbetet, Centralkriminalpolisen, rättsregistercentralen, Tammerfors tingsrätt, Finlands Advokatförbund rf och professor Olli Mäenpää. I utlåtandena understöddes i huvudsak utkastet till regeringens proposition som ingick i betänkandet.

På grund av de föreskrivna tidtabellerna i rambeslutet om bötesstraff överlämnades dock den regeringsproposition som gällde det (RP 146/2006 rd) skilt från förverkanderambeslutet.

Ett särskilt arbetsgruppsbetänkande som gällde genomförandet av förverkanderambeslutet överlämnades den 13 mars 2007 (Genomförande av EU:s rambeslut om förverkande. Justitieministeriet, Utlåtanden och utredningar 2007:3). I betänkandet beaktades de ändringar som riksdagen gjort i fråga om rambeslutet om bötesstraff. Betänkandet skickades på remiss till 13 instanser av vilka 7 inkom med ett remissvar. Utlåtanden gavs av inrikesministeriets polisavdelning, riksdagens biträdande justitieombudsman, Riksåklagarämbetet, Centralkriminalpolisen, rättsregistercentralen, Tammerfors tingsrätt och Finlands Advokatförbund rf. I utlåtandena understöddes i huvudsak utkastet till regeringens proposition som ingick i betänkandet.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet på basis av betänkandet och utlåtandena.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i rambeslutet och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Artikel 1. *Syfte.* Artikeln innehåller allmänna bestämmelser om rambeslutets syfte. Enligt punkt 1 i artikeln skall en medlemsstat enligt reglerna i rambeslutet erkänna och på sitt territorium verkställa ett beslut om förverkande som har utfärdats av en domstol som är behörig i brottmål i en annan medlemsstat. Bestämmelsen innebär att rambeslutets tillämpningsområde i de fall när Finland är utfärdande stat innefattar endast förverkandepåföljder som bestämts i brottmål av en allmän domstol, dvs. en tingsrätt, en hovrätt eller högsta domstolen.

I punkt 2 i artikeln konstateras att rambeslutet inte innebär någon ändring av skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsprinciperna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen. Den nämnda artikeln innehåller en hänvisning till bl.a. Europarådets människorättskonvention.

Också enligt den gällande lagstiftningen kan en förverkandepåföljd som har dömts ut i en främmande stat verkställas i Finland och en förverkandepåföljd som har bestämts av en finsk domstol verkställas i en främmande stat. Bestämmelserna vid verkställighet av förverkandepåföljder som har dömts ut i en främmande stat grundar sig på den nordiska samarbetslagen och, i samarbetet mellan icke-nordiska länder, på samarbetslagen. Den centrala internationella överenskommelsen som kan bli tillämplig för Finlands del är Europarådets penningtvättskonvention från 1990. I allmänna motiveringen ovan redogörs för innehållet i dessa lagar och i konventionen. Så som sagts i allmänna motiveringen fungerar det verkställighetssamarbete som grundar sig på samnordisk lagstiftning bra i dag. Samarbetet med andra stater är mindre omfattande och grundar sig för närvarande för Finlands del främst på den ovan nämnda konventionen, vars tillämpning är obetydlig till dessa delar. Finland kan visserligen med stöd av samarbetslagen verkställa en förverkandepåföljd som har bestämts i en främmande stat också utan en internationell avtalsförpliktelse, men det kan i viss mån vara svårare att verkställa en förverkandepåföljd som har dömts ut av en finsk domstol i en annan stat utan ett tillämpligt avtal. Dessutom innehåller samarbetslagen endast en fakultativ möjlighet att verkställa en förverkandepåföljd som har dömts ut i en annan stat. I en överenskommelse mellan stater bestäms det oftast om en skyldighet att verkställa en påföljd och om förutsättningar och villkor för verkställigheten.

I propositionen föreslås det att till genomförandelagen i fråga om punkt 2 fogas en grund för förvägrande som gäller rätten till en rättvis rättegång, enligt vad som anges närmare i detaljmotiveringen.

Artikel 2. *Definitioner.* I artikeln definieras de begrepp som används i rambeslutet. I punkt a och b definieras utfärdande och verkställande stat. Med utfärdande stat avses den medlemsstat där en domstol har utfärdat ett beslut om förverkande i samband med ett straffrättsligt förfarande. Med verkställande stat avses den medlemsstat till vilken ett beslut om förverkande har överförts för verkställighet.

Enligt 1 och 32 § i nordiska samarbetslagen kan både förverkandepåföljder som har dömts ut av en domstol i ett annat nordiskt land och sådana beslut av en annan myndighet än en domstol som enligt lagstiftningen i staten i fråga har samma verkan som dom verkställas i Finland. När Finland är utfärdande stat kan med ett sådant beslut av en annan myndighet avses t.ex. en förverkandepåföljd som har dömts ut i strafforderförfa-

rande enligt 1 § i lagen om strafforderförfarande (692/1993).

Enligt 1 § i samarbetslagen gäller den nämnda lagen endast förverkandepåföljder som har bestämts i domstol.

I punkt c i artikeln definieras beslut om förverkande. Enligt punkten förutsätts det att det är fråga om en sådan slutlig åtgärd som beslutas av domstol efter rättegång på grund av en eller flera brottsliga handlingar som innebär slutligt berövande av egendom. Med egendom avses för sin del enligt punkt d i artikeln varje form av egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast, samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådan egendom. I punkt d förutsätts det dessutom att egendomen utgör vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning (i), eller utgör hjälpmedel för ett sådant brott, vinning (ii). Med egendom kan också avses (iii) sådan egendom som kan förklaras förverkad till följd av tillämpningen i den utfärdande staten av någon av de utökade möjligheterna till förverkande som anges i artikel 3.1 och 3.2 i det materiella förverkanderambeslutet 2005/212/RIF. Tillämpningsområdet innefattar även egendom som enligt beslut av domstolen kan förklaras förverkad enligt någon annan bestämmelse om utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning (iv).

I artikel 3.2 i det materiella förverkanderambeslutet som avses i punkt d iii i artikeln bestäms om tre alternativa sätt att verkställa utökat förverkande av vilka åtminstone ett skall vara möjligt i varje medlemsstat vid de brott som avses i artikel 3.1 i det nämnda rambeslutet. Enligt nämnda punkt 2 skall förverkande vara möjligt, om en nationell domstol på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör a) från den dömda personens brottsliga verksamhet, under en period som föregår domen för ett brott enligt punkt 1 eller, alternativt, b) från liknande brottslig verksamhet av den dömda personen, under en period som föregår domen för ett brott enligt punkt 1. I bägge fallen förutsätts det dessutom att domstolen gör en skäighetsbedömning med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. För att uppfylla skyldigheten enligt artikel 3.2 räcker det enligt punkt c också att förverkande är möjligt om det är fastställt att värdet av den dömda personens egendom inte står i proportion till den lagligen förvärvade inkomsten och en nationell domstol på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från denna dömda persons brottsliga verksamhet.

De i artikel 3.1 i det materiella förverkanderambeslutet avsedda situationer som de utökade möjligheterna till förverkande enligt punkt 2 skall kunna tillämpas på gäller två olika typer av situationer. För det första hänför sig de fall som avses i punkt 1 a till situationer när ett brott har begåtts inom ramen för den av rådet den 21 december 1998 beslutade gemensamma åtgärden om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott (98/733/RIF), när brottet omfattas av någon av de sex rättsakter som avses i punkt a. För det andra gäller punkten situationer som omfattas av rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (2002/475/RIF). I bägge fallen förutsätts det att brottet i enlighet med de ovan nämnda rambesluten är belagt med straffrättsliga påföljder som innebär ett längsta frihetsberövande om minst fem till tio år. När det gäller penningtvätt förutsätts det dock att brottet är belagt med straffrättsliga påföljder som innebär ett längsta frihetsberövande om minst fyra år. I bägge fallen förutsätts det dessutom att brottet är av sådan karaktär att det kan ge ekonomisk vinst.

Det ovan nämnda materiella förverkanderambeslutet har inte ansetts förutsätta ändringar i den finska lagstiftningen.

Bestämmelserna om förverkande i strafflagens (39/1889) 10 kap. täcker i princip alla de situationer som avses i artikel 2 d i rambeslutet. Finland kan således erkänna och verkställa en i en annan medlemsstat meddelad dom som gäller förverkande oberoende av om det är fråga om ett fall som avses i punkt d i, ii, iii eller iv i artikeln. Det bör särskilt framhållas att egendom eller föremål som avses i 10 kap. 5 § och som varit föremål för brott också täcker de fall som avses i nämnda punkt d. Detta konstateras i skäl 11 i rambe-

slutets ingress, där det sägs att termerna ”vinning” och ”hjälpmedel” som används i rambeslutet har en tillräckligt vid definition för att i förekommande fall innefatta föremål för brottet. Utvidgat förverkande av vinning enligt strafflagens 10 kap. 3 § kan för sin del omfattas av punkt d iv i artikeln.

Frågan om hur punkt d i–iv i artikeln förhåller sig till lagstiftningen i Finland är av betydelse främst i sådana situationer när Finland är utfärdande stat, eftersom det enligt punkt i i det intyg som utgör en bilaga till rambeslutet och som översänds till den verkställande staten skall antecknas i intyget vilket slags förverkande det är fråga om. I Finland bestäms i praktiken inte sådana förverkandepåföljder enligt strafflagens 10 kap. som skulle höra till och begränsa sig till punkt d iii. Beviströskeln när det gäller utvidgat förverkande av vinning enligt strafflagens 10 kap. 3 § är att det finns skäl att anta att egendomen har sitt ursprung i brottslig verksamhet. Detta betyder att förverkandepåföljden omfattas av punkt iv. Det är dock inte uteslutet att utvidgat förverkande av vinning som har bestämts i Finland kunde omfattas av punkt iii, om det av domen framgår att förverkandepåföljden har bestämts i en situation där domstolen ”på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om” att egendomen härrör från brottslig verksamhet. Också t.ex. sådant förverkande av värdet av ett hjälpmedel vid brott som avses i 10 kap. 8 § i strafflagen hör till de förverkandepåföljder som avses i punkt iv. De förverkandepåföljder som döms ut i Finland gäller således i praktiken förverkandepåföljder enligt punkt i, ii eller iv.

I punkterna e och f i artikeln definieras vinning och hjälpmedel. Med vinning avses varje ekonomisk fördel av brott. Den kan bestå av alla former av egendom. Med hjälpmedel avses all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå ett eller flera brott. I den gällande lagstiftningen i Finland finns bestämmelserna om förverkande av vinning av och av hjälpmedel vid brott i 10 kap. 2 och 4 § i strafflagen. Enligt skäl 11 i ingressen till rambeslutet innefattar termerna i punkterna e och f även de brottsföremål som avses i 10 kap. 5 § i strafflagen.

I punkt g i artikeln definieras kulturföremål som ingår i det nationella kulturarvet. Punkt h i artikeln innehåller en bestämmelse om de i artikel 8.2 f avsedda skälen för förvägrande som gäller territorialitetsprincipen och utövande av utomstatlig behörighet. Enligt den skall med "brott" enligt nämnda artikel 8.2 f avses ett förbrott, om de straffrättsliga förfaranden som leder fram till ett beslut om förverkande omfattar ett förbrott, inbegripet penningtvätt. I praktiken torde bestämmelsen innebära att om t.ex. en person av en finsk domstol har dömts för ett förbrott som har begåtts i Finland och en annan person i samma dom har dömts för i 32 kap. 6 § i strafflagen avsedd penningtvätt som gäller egendom som förvärvats genom det nämnda brottet och denna penningtvätt helt eller delvis har utförts i Tyskland, får den tyska myndigheten inte vägra att verkställa förverkandepåföljden på basis av artikel 8 f första strecksatsen. Enligt begränsningsbestämmelsen i 32 kap. 11 § i strafflagen kan t.ex. en person som har begått ett förbrott inte i Finland dömas för sådan penningtvätt som avses i kapitlets 6 §. I sådana fall när Finland är utfärdande stat har bestämmelsen i artikel 2 h således betydelse endast när olika personer har dömts för förbrottet och penningtvätten i samma straffrättsliga förfarande. På motsvarande sätt får inte myndigheterna i Finland vägra verkställighet på den nämnda grunden, om förbrottet har begåtts i Tyskland och penningtvätten i Finland.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser som gäller artikeln inte skall tas in i genomförandelagen. Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Artikel 3. *Fastställande av behöriga myndigheter.* Enligt punkt 1 i artikeln skall varje medlemsstat själv bestämma vilken eller vilka myndigheter i medlemsstaten som är behöriga i de situationer som avses i rambeslutet. Rådets generalsekretariat skall underrättas om dessa myndigheter. Punkt 2 i artikeln tillåter dessutom att det utses en eller flera centralmyndigheter till att ansvara för administrativ översändning och mottagning av beslut och bistå de behöriga myndigheterna. Enligt punkt 3 skall rådets generalsekretariat hålla de erhållna underrättelserna tillgängliga

för alla medlemsstater och för kommissionen.

Enligt 24 § i den nordiska samarbetslagen avgör rättsregistercentralen om en begäran från ett annat nordiskt land skall bifallas. På motsvarande sätt är det också rättsregistercentralen som enligt lagens 27 § framställer en begäran om verkställighet av en förverkandepåföljd hos den behöriga myndigheten i ett annat nordiskt land. Enligt lagens 3 § sker verkställigheten i Finland enligt finsk lag. Rättsregistercentralen sköter således i första hand indrivingen av en förverkandepåföljd på motsvarande sätt som när det gäller förverkandepåföljder som har dömts ut i Finland. Om den dömde t.ex. inte har betalt en förverkandepåföljd med anledning av en betalningsuppmaning som rättsregistercentralen har sänt, skall rättsregistercentralen söka utsökning (8 § i lagen om verkställighet av böter). Om förverkandepåföljden gäller ett föremål eller om medlen redan innehas av polismyndigheten, skall rättsregistercentralen ansöka om verkställighet hos polisinrättningen i häradet (38 och 41 § i lagen om verkställighet av böter).

Enligt samarbetslagens 5 § beslutar justitieministeriet om verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en främmande stat. På motsvarande sätt kan justitieministeriet enligt lagens 20 § hos en främmande stat göra en framställning om att en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland skall verkställas där. Enligt lagens 14 § sker verkställighet i Finland så som en lagakraftvunnen dom av en finsk domstol skall verkställas. Rättsregistercentralen sköter således verkställigheten av förverkandepåföljden på motsvarande sätt som vad som sagts ovan när det gäller den nordiska samarbetslagen.

Artikeln förutsätter att materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen för rambeslutet. I propositionen föreslås att grundlösningen i fråga om myndigheterna när det gäller systemet enligt rambeslutet skall motsvara den som ingår i den nordiska samarbetslagen. Detta innebär att rättsregistercentralen såväl skall ta emot beslut från en annan medlemsstat för verkställighet som fatta beslut om verkställigheten av besluten samt översända beslut som avses i rambeslutet och som fattats i Finland till andra medlemsstater för verkställighet. Finland skall alltså utse rättsregistercentralen till den behöriga myndighet som avses i artikeln. Finland utser inte en särskild centralmyndighet för de uppgifter som avses i rambeslutet. Denna lösning motsvarar vad som bestämts i fråga om rambeslutet om bötesstraff (EU-bötesverkställighetslagens 3 §).

Artikel 4. *Översändande av beslut om förverkande.* Artikeln innehåller de centrala bestämmelserna om till vilken medlemsstat och enligt vilka förfaranden ett beslut som avses i rambeslutet kan översändas för verkställighet. Enligt punkt 1 i artikeln får ett beslut om förverkande som avser ett penningbelopp översändas till den behöriga myndigheten i en medlemsstat i vilken den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att den fysiska eller juridiska person mot vilken ett beslut har utfärdats har egendom eller inkomster.

Om beslutet om förverkande avser specifik egendom, t.ex. ett föremål, får beslutet översändas till den medlemsstat i vilken det finns tillräckliga skäl att anta att egendomen är belägen. Om det saknas tillräckliga skäl för att fastställa till vilken medlemsstat beslutet skall översändas för verkställighet, kan detta överföras till den medlemsstat där den fysiska person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats normalt är bosatt. Om det är fråga om en juridisk person, kan beslutet på motsvarande sätt överföras till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där personen har sitt registrerade säte. Ett beslut skall alltid översändas tillsammans med det intyg som utgör en bilaga till rambeslutet.

I sådana fall när Finland är utfärdande stat skall den behöriga myndighet som föreslås i propositionen, dvs. rättsregistercentralen, beroende på situationen försöka skaffa information från olika källor om var egendomen är belägen. I en sådan situation har det eventuellt redan under förundersökningen framgått var egendomen är belägen. Förundersökningsmyndigheten och åklagaren vet om en annan medlemsstat t.ex. har vidtagit säkringsåtgärder i ärendet på begäran av de finska myndigheterna. Det är således möjligt att den egendom som har dömts förverkad redan har tagits i beslag eller frusits. Den finska åklagarmyndigheten kan t.ex. ha översänt ett

frysningsbeslut som avses i EU-frysningslagen till en annan medlemsstat i enlighet med den nämnda lagen. Åklagaren har då i det intyg som avses i EU-frysningslagen bedömt när en eventuell slutlig begäran om verkställighet av förverkandepåföljden kommer att översändas. I punkt f i det intyg som utgör en bilaga till det rambeslut som avses i propositionen förutsätts det också att ett eventuellt frysningsbeslut som fattas enligt EU-frysningslagen specificeras. Det är således viktigt att rättsregistercentralen har ett nära samarbete med åklagar- och polismyndigheterna för att en förverkandepåföljd som har bestämts i Finland skall kunna verkställas i en annan medlemsstat.

I sådana fall när Finland är verkställande stat är det på motsvarande sätt möjligt att man på begäran av en annan medlemsstat har vidtagit sådana säkringsåtgärder som behövs med tanke på verkställigheten av en eventuell framtida förverkandepåföljd, i enlighet med den ovan nämnda EU-frysningslagen eller 3 kap. 6 a § eller 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen (450/1987). Även i dessa situationer är det nödvändigt med ett motsvarande samarbete med åklagar- och polismyndigheterna.

Punkt 2 i artikeln innehåller bestämmelser om hur beslutet skall översändas. Beslutet om förverkande eller en bestyrkt avskrift av detta, skall tillsammans med intyget översändas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, så att den verkställande staten kan fastställa äktheten. Formuleringen torde innebära att även vissa former av elektroniskt översändande är möjliga. Formuleringen är i viss mån inarbetad och den har använts också i andra instrument som gäller straffrättsligt samarbete. Enligt artikeln skall beslutet om förverkande i original, eller en bestyrkt avskrift av detta, och intyget i original översändas till den verkställande staten, om den kräver detta. Allt informationsutbyte skall enligt punkten också ske direkt mellan de berörda myndigheterna.

I punkt 3 i artikeln sägs att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall underteckna det ovan nämnda intyget och intyga riktigheten i dess innehåll.

Punkterna 4 och 5 i artikeln innehåller bestämmelser med tanke på sådana situationer när den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den utfärdande staten eller beslutet har sänts till fel myndighet. I dessa situationer är det möjligt att utnyttja bl.a. kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket. Om den myndighet som tar emot beslutet inte är behörig, skall den översända beslutet till den behöriga myndigheten och därefter underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

I den gällande lagstiftningen i Finland ingår bestämmelser om samarbetsförfarandet mellan stater vid verkställighet av förverkandepåföljder i samarbetslagen, samarbetsförordningen, den nordiska samarbetslagen samt förordningen angående verkställighet av nämnda lag.

Enligt samarbetslagens 5 § beslutar justitieministeriet om verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en främmande stat. Enligt lagens 20 § gör justitieministeriet också framställning om verkställighet i en främmande stat av en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland. I samarbetsförordningen (2 §) finns bestämmelser om de uppgifter som krävs. Enligt lagens 25 § sköter justitieministeriet kontakterna med de utländska myndigheterna. Vid behov kan kontakterna även ske på diplomatisk väg.

Enligt den nordiska samarbetslagen är rättsregistercentralen behörig att avgöra om en begäran om verkställighet som framställts av ett annat nordiskt land skall bifallas (24 §). Rättsregistercentralen framställer enligt lagen också begäran om bl.a. verkställighet av en förverkandepåföljd (27 §). Den ovan nämnda förordningen innehåller bestämmelser om vad som skall uppges i begäran och vilka handlingar som skall översändas. Förordningens 2 § 2 mom. tillåter dock att t.ex. för begäran om verkställighet i stället för den mera omfattande utredningen som nämns i 1 mom. får översändas ett intyg som innehåller de uppgifter som skall upptas i bötesförteckningen och eventuella övriga uppgifter som behövs för att individualisera brottet. Inom det nordiska samarbetet förutsätts alltså med avvikelse från rambeslutet inte för

tillfället att t.ex. domen översänds. Uppgifterna i intyget är också mindre omfattande än de uppgifter som förutsätts i det intyg som avses i rambeslutet.

Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. I propositionen har det inte ansetts nödvändigt att ta in materiella bestämmelser angående artikeln i genomförandelagen för rambeslutet. Så som sagts i motiveringen till den föregående artikeln föreslås det att Finland utser rättsregistercentralen till behörig myndighet. Detta innebär att rättsregistercentralen fattar beslut om att översända en påföljd som omfattas av rambeslutets tillämpningsområde till en annan medlemsstat för verkställighet. Rättsregistercentralen skall också fylla i det intyg som utgör en bilaga till rambeslutet och vid behov stå i kontakt med de behöriga myndigheterna i de andra medlemsstaterna. De uppgifter som avses här avviker inte väsentligt från rättsregistercentralens nuvarande uppgifter inom ramen för det nordiska samarbetet.

Artikel 5. *Översändande av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater.* Artikeln innehåller bestämmelser om de situationer när ett beslut om förverkande kan översändas för verkställighet till flera medlemsstater samtidigt. Enligt punkt 1 i artikeln är huvudregeln att ett beslut endast översänds till en medlemsstat åt gången.

Punkt 2 i artikeln innehåller en förteckning över de situationer i vilka andra beslut än sådana som gäller penningbelopp får översändas till flera än en medlemsstat åt gången. Ett beslut får översändas till flera medlemsstater för det första om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att olika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägna i olika verkställande stater. Ett beslut får också översändas till flera än en medlemsstat åt gången om förverkandet av en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande medför åtgärder i mer än en verkställande stat, eller om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater.

Punkt 3 i artikeln gäller förverkande av penningbelopp. Ett beslut om förverkande som avser ett penningbelopp får översändas till flera än en verkställande stat åt gången om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten bedömer att det finns ett specifikt behov av att göra det, t.ex. om egendomen i fråga inte har frysts i enlighet med rådets rambeslut 2003/577/RIF om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial, nedan *rambeslutet om frysning*. De nationella åtgärderna för genomförande av rambeslutet har vidtagits genom stiftandet av EU-frysningslagen. Det andra exemplet i punkt 3 i artikeln gäller situationer när värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och ytterligare en verkställande stat förmodligen inte räcker för att driva in hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

På samma sätt som vad som sagts vid artikel 4 ovan är rättsregistercentralen den behöriga myndigheten för översändande av beslut. Rättsregistercentralen beslutar således också om översändande av beslut enligt denna artikel till flera medlemsstater för verkställighet. Verkställigheten av en förverkandepåföljd kan också fortsätta i den utfärdande staten, så som framgår av artikeln.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några bestämmelser om verkställighet av en förverkandepåföljd i Finland och i en eller flera andra verkställande stater samtidigt.

I propositionen föreslås det att materiella bestämmelser som gäller artikeln inte skall tas in i genomförandelagen. Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Artikel 6. *Brott.* Artikeln innehåller bestämmelser om när den verkställande staten är skyldig att verkställa ett beslut utan kontroll av dubbel straffbarhet. I punkt 1 i artikeln finns en förteckning med 32 punkter över olika brott eller typer av brott. Om de nämnda gärningarna som föranleder beslutet om förverkande utgör ett brott enligt den utfärdande statens lagstiftning, skall ett beslut om förverkande verkställas utan kontroll av dubbel straffbarhet. Ett ytterligare villkor är att brottet i den utfärdande staten medför ett högsta frihetsstraff på minst 3 år. Förteckningen och strafftröskeln motsvarar i sak den förteckning som ingår i artikel 2.2 i rambe-

slutet om en europeisk arresteringsorder, i 3 § 1 och 2 mom. i EU-utlämningslagen, i artikel 3.2 i rambeslutet om frysning och i 3 § 2 och 3 mom. i EU-frysningslagen.

Det är inte motiverat att i denna proposition i detalj gå igenom vilka gärningar i den finska lagstiftningen som de allmänna benämningarna i förteckningen motsvarar. Innehållet i den förteckning över 32 brott som avses i EU-utlämningslagen och som motsvarar förteckningen i denna proposition har analyserats mer ingående i den regeringsproposition som gäller lagen i fråga (RP 88/2003 rd, s. 17–18). Det är endast fråga om en exempelförteckning, eftersom benämningarna förteckningen är av allmän karaktär. Det är den behöriga myndigheten som i det enskilda fallet skall bedöma om ett nationellt brott omfattas av en benämning i förteckningen i sådana fall när Finland är utfärdande stat. När det gäller beslut som översänds till Finland för verkställighet skall rättsregistercentralen i regel inte kontrollera om t.ex. ett brott enligt strafflagstiftningen i en annan medlemsstat för vilket en påföljd har dömts ut är ett sådant listat brott som avses i rambeslutet. Detta beslut fattas av och bedömningen görs av den myndighet som har översänt beslutet. Den behöriga myndigheten i Finland kan dock i vissa situationer vägra verkställighet så som anges nedan, om det är klart att det intyg som översänts tillsammans med beslutet inte motsvarar detta. I dessa situationer saknar det dock betydelse om gärningen enligt finsk lag omfattas av förteckningen. Till den del det är fråga om en gärning omfattas av den förteckning som avses i punkten kan den finska myndigheten emellertid ingripa endast vid klara fel, eftersom begreppen delvis är vida och lämnar rum för tolkning. När en annan medlemsstat meddelar att en gärning omfattas av förteckningen, skall det beaktas att rambeslutet har godkänts på alla de officiella EU-språken vid tidpunkten i fråga, och således kan också de olika översättningarna leda till skillnader i tolkningen av begreppen.

Trots att det i dessa fall inte kontrolleras om en gärning utgör brott i Finland när Finland är verkställande stat, uppfylls kravet på dubbel straffbarhet så gott som alltid i praktiken. T.ex. deltagande i en kriminell organisations verksamhet kunde vara en sådan i förteckningen avsedd gärning som inte utgör brott i Finland, om gärningen i den utfärdande staten är straffbar i större utsträckning än i den finska lagstiftningen. I Finland kriminaliseras deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet i 17 kap. 1a och 24 § i strafflagen. Även rekvisitet för straffbar terrorism kunde vara mer omfattande i den utfärdande staten än i Finland. Också när det gäller rasism och främlingsfientlighet kunde det i den utfärdande medlemsstaten finnas sådana gärningsformer som inte är straffbara i Finland.

I de fall när Finland är den stat som översänder beslutet skall den myndighet som är behörig att översända beslutet, dvs. enligt propositionen rättsregistercentralen, bedöma om det brott för vilket en person har dömts i Finland är ett sådant sk. listat brott som avses i förteckningen över 32 brott i rambeslutet.

Punkt 2 i artikeln innehåller bestämmelser om hur den ovan nämnda förteckningen över 32 brott senare kan ändras eller övervägas. Enligt punkten kan rådet med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet enligt villkoren i artikel 39.1 i EU-fördraget besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Bestämmelsen innebär att förteckningen inte kan utvidgas utan Finlands godkännande.

Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i artikeln är så detaljerade att de kan tillämpas direkt. Enligt propositionen är det inte nödvändigt att ta in materiella bestämmelser i genomförandelagen till dessa delar. Sådana bestämmelser skulle inte tillföra något mervärde i fråga om klarheten.

Enligt punkt 3 i artikeln *får* den verkställande staten i andra fall än de som anges i punkt 1, dvs. de s.k. listade brotten, låta erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande bero på om de gärningar som föranleder beslutet om förverkande utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt den verkställande statens lagstiftning, oavsett brottets beskaffenhet eller brottsrubriceringen enligt den utfärdande statens lagstiftning. Punkten tillåter således såväl krav på dubbel straffbarhet som krav på att en förverkandepåföljd kan bestämmas för gärningen. Finland kunde således vägra verkställig-

het trots att gärningen utgör brott även i Finland, om t.ex. brottsföremålet i en motsvarande situation inte skulle kunna dömas förverkat enligt 10 kap. 5 § i strafflagen.

Artikel 3.4 i rambeslutet om frysning innehåller en formulering som motsvarar uttrycket ”oavsett brottets beskaffenhet eller brottsrubriceringen enligt den utfärdande statens lagstiftning” i den nu aktuella punkt 3. Vid utformningen av den motsvarande bestämmelsen i 3 § i EU-frysningslagen användes formuleringen att gärningen ”utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden”. Avsikten är att den sistnämnda formuleringen skall täcka också s.k. nationellt avgränsade brott. Enligt lagrummet kan t.ex. ett skattebedrägeri begånget i en annan medlemsstat, och som alltså riktar sig mot offentliga medel i den främmande staten i fråga, och inte utgör skattebedrägeri i Finland anses som ett skattebedrägeri enligt finsk lag, om gärningen under motsvarande förhållanden skulle utgöra skattebedrägeri i Finland. Å andra sidan förutsätts det inte att den gärning som beslutet grundar sig på är straffbelagd under samma brottsbeteckning som i den stat som fattat beslutet. Det räcker att den gärning som beslutet grundar sig på är straffbelagd i Finland oberoende av dess brottsrubricering. Till dessa delar kan artikel 6.3 i det rambeslut som avses i propositionen tolkas på motsvarande sätt.

I propositionen föreslås att i genomförandelagen inte tas in materiella bestämmelser när det gäller punkt 3. Bestämmelsen om ett fakultativt krav på dubbel straffbarhet är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. Bestämmelsens ordalydelse kan på ovan angivet sätt tolkas så att den täcker de s.k. nationellt avgränsade brotten. Kravet på dubbel straffbarhet till den del det enligt rambeslutet är tillåtet utgör alltså en fakultativ förutsättning för verkställighet i sådana fall när Finland är verkställande stat. Den behöriga myndigheten i Finland, dvs. enligt propositionen rättsregistercentralen, skall i det enskilda fallet pröva om den förvägrar verkställighet i Finland på grund av att kravet på dubbel straffbarhet inte uppfylls. I praktiken kommer sådana prövningssituationer att vara sällsynta, eftersom det kan antas att merparten av de gärningar som är straffbelagda i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen är straffbelagda också i Finland. Fastän kravet på dubbel straffbarhet i något undantagsfall inte uppfylls är det i praktiken möjligt att inleda verkställigheten, om inte gärningens straffbarhet kan anses strida mot de grundläggande rättsprinciperna i Finlands rättsordning.

I den gällande lagstiftningen i Finland ingår bestämmelser om förverkandepåföljder som har dömts ut i en främmande stat i den nordiska samarbetslagen och i samarbetslagen. I den nordiska samarbetslagen har för verkställigheten inte ställts ett krav på dubbel straffbarhet. I lagen föreskrivs dock inte om en ovillkorlig skyldighet att verkställa en påföljd som har dömts ut i ett annat nordiskt land, utan den *får* verkställas. Enligt lagen fattar rättsregistercentralen beslut om verkställighet. Detta innebär att den lösning som föreslagits i propositionen angående det fakultativa kravet på dubbel straffbarhet och den myndighet som fattar beslut om detta motsvarar i sak det förfarande som i dag föreskrivs i den nordiska samarbetslagen.

I samarbetslagens 3 § föreskrivs det för sin del att en förutsättning för att en påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat skall kunna verkställas är att den gärning för vilken påföljden har bestämts utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden, eller att gärningen är en sådan gärning som avses i EU-utlämningslagens 3 §. I och med den förteckning över 32 brott som fogades till den nämnda 3 § blev det i samband med genomförandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder möjligt att i Finland verkställa fängelsestraff oberoende av dubbel straffbarhet. Förteckningen och strafftrösklarna i den motsvarar förteckningen i denna proposition. Enligt samarbetslagens 5 § beslutar justitieministeriet om verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en främmande stat.

Artikel 7. *Erkännande och verkställighet.* Artikeln innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande, om verkställande av förverkande som gäller en viss specifik egendom i form av ett krav om inbetalning av ett pen-

ningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom, om verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp och om den växelkurs som skall användas vid behov.

Enligt punkt 1 i artikeln skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten utan ytterligare formaliteter erkänna ett beslut om förverkande som har översänts i enlighet med artiklarna 4 och 5 och skyndsamt vidta alla de åtgärder som krävs för att verkställa det, såvida inte de behöriga myndigheterna beslutar att åberopa något av de skäl för att vägra erkännande eller verkställighet som anges i artikel 8 eller något av de skäl till uppskov av verkställigheten som anges i artikel 10.

Punkten är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser som gäller denna punkt tas in i genomförandelagen.

Punkt 2 i artikeln innehåller en bestämmelse där det sägs att om en framställan om förverkande rör en viss specifik egendom, får de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande medlemsstaten, om det föreskrivs i dessa staters lagstiftning, träffa överenskommelse om att den verkställande staten kan verkställa förverkandet i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

I den nordiska samarbetslagen finns det inte några bestämmelser om saken. I samarbetslagens 9 a § finns för sin del en bestämmelse med tanke på sådana situationer där justitieministeriet har ansett att verkställigheten inte omedelbart kan fortsätta, utan ett förfarande för att omvandla påföljden har inletts i domstolen. Domstolen kan då, enligt paragrafens 2 mom., i stället för att ett visst föremål förverkas enligt vad som bestämts i den främmande staten, bestämma att föremålets värde skall förverkas, om värdet kan dömas förverkat enligt finsk lag då straff för ett motsvarande brott döms ut och om den främmande staten har begärt eller samtyckt till detta. I praktiken kan dessa situationer avse fall när värdet av ett föremål som avses i 4 eller 5 § i strafflagens 10 kap. i enlighet med 8 § skulle kunna dömas förverkat i Finland. I sak betyder förfarandet att en ny förverkandepåföljd som ersätter den tidigare påföljden bestäms i domstolen i Finland. Endast en domstol torde kunna komma i fråga för att fatta ett sådant beslut.

Punkten förutsätter materiella bestämmelser i genomförandelagen. På det sätt som anges närmare i motiveringen till genomförandelagen skall den behöriga myndigheten, dvs. rättsregistercentralen, vara behörig myndighet också i de situationer som avses i denna punkt. Såsom framgår av skäl 4 i ingressen till rambeslutet är avsikten att bland medlemsstaterna upphäva eventuella system för att omvandla beslutet om förverkande till ett inhemskt beslut. Besluten bör således kunna verkställas som sådana. Det är inte motiverat att för verkställigheten av förverkandepåföljder som har bestämts av en annan medlemsstat skapa ett domstolsförfarande i vilket de situationer som avses här regelmässigt skulle behandlas. Enligt propositionen skall rättsregistercentralen i dessa fall verkställa en förverkandepåföljd som avser ett föremål så att föremålets värde förverkas i stället för föremålet, om den medlemsstat som har bestämt förverkandepåföljden antingen i det ursprungliga intyget eller senare uppger vilket belopp som verkställigheten skall avse enligt ett beslut som fattats av domstolen i staten i fråga. Verkställigheten i fråga om föremålet upphör då i Finland. I de fall när Finland är utfärdande stat kommer det i praktiken inte att bli aktuellt att översända motsvarande information. I Finland meddelas i praktiken inte denna typ av brottmålsdomar där det samtidigt bestäms om förverkande av ett visst föremål eller dess värde.

Punkt 3 i artikeln innehåller en bestämmelse där det sägs att om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten, om betalning inte erhålls, verkställa beslutet om förverkande i enlighet med punkt 1 på all egendom som finns att tillgå för detta.

Artikeln förutsätter bestämmelser i genomförandelagen eftersom det i denna enligt propositionen föreskrivs att rättsregistercentralen i Finland är den behöriga myndighet som avses i rambeslutet. I sak förutsätter bestämmelsen i punkten inte reglering i genomförandelagen. De åtgärder som avses i denna punkt vidtas emellertid av utsökningsmyn-

digheterna också när det gäller förverkandepåföljder som har dömts ut i Finland. Så som anges i motiveringen till genomförandelagen verkställs en förverkandepåföljd i Finland i dessa fall på motsvarande sätt som en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland. I de situationer som avses i punkten skall rättsregistercentralen, på samma sätt som i motsvarande nationella fall, ansöka om verkställighet av en förverkandepåföljd hos utsökningsmyndigheterna i enlighet med 8 § och 38 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter. Utsökningsmyndigheten verkställer då betalningsskyldigheten enligt bestämmelserna i utsökningsbalken (705/2007). I genomförandelagen föreslås således en bestämmelse enligt vilken utsökningsmyndigheten dock fattar beslut i de fall som avses i artikel 7.3. Bestämmelserna i utsökningslagen (37/1895) kommer att ersättas av utsökningsbalken (705/2007), som träder i kraft den 1 januari 2008. Därför hänvisas nedan i propositionen endast till bestämmelserna i utsökningsbalken.

Om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp, skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten enligt punkt 4 i artikeln om nödvändigt räkna om påföljden till den verkställande statens valuta till den växelkurs som rådde när beslutet om förverkande utfärdades. Bestämmelsen är nödvändig eftersom samma myntenhet inte används i alla medlemsstater i Europeiska unionen.

I 2 § i nordiska samarbetslagen ingår en bestämmelse om omvandling av en påföljd till den verkställande statens valuta. Enligt paragrafen bör ett belopp som skall indrivas, i ett beslut genom vilket en begäran om verkställighet bifalls, omvandlas till finskt mynt enligt dagen före beslutet gällande inköpskurs. Några motsvarande bestämmelser finns inte i samarbetslagen.

Punkt 5 i artikeln innehåller en bestämmelse som i sak gäller det skäl för förvägrande som anges i artikel 8.2 g. Enligt punkten får varje medlemsstat genom en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat förklara att dess behöriga myndigheter inte kommer att erkänna och verkställa beslut om förverkande, om beslutet utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv. Enligt punkten får alla sådana förklaringar dras tillbaka vid vilken tidpunkt som helst. Den förklaring som avses i punken är dock såsom ordalydelsen anger fakultativ, och det att en sådan förklaring inte ges torde inte hindra att det skäl för förvägrande som anges i artikel 8.2 g tillämpas vid behov. Förklaringen enligt punkten kan således ges och dras tillbaka närmast av informativa skäl. I praktiken torde en sådan förklaring ges av medlemsstater som ändrar det fakultativa skälet för förvägrande så att det blir obligatoriskt.

I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen när det gäller punkterna 4 och 5. Punkterna är så detaljerade att de kan tillämpas direkt.

Artikel 8. *Skäl för att vägra erkännande eller verkställighet.* Artikeln innehåller bestämmelser om skälen för att vägra erkännande och verkställighet. Skälet i punkt 1 gäller ofullständiga intyg. Enligt punkten får den behöriga myndigheten i den verkställande staten utifrån prövning vägra att erkänna och verkställa beslutet, om det intyg som avses i artikel 4 saknas, är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar beslutet.

Det skäl för att vägra erkännande och verkställighet som avses i punkt 1 i artikeln anknyter till det intyg som översänds tillsammans med ett beslut och vars standardutformning återges i en bilaga till rambeslutet. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får utifrån prövning vägra att erkänna och verkställa beslutet, om detta intyg som avses i artikel 4 saknas, är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar beslutet. Intyget utgör en central del av det system som avses i rambeslutet. Intyget innehåller samtliga väsentliga uppgifter med hänsyn till verkställigheten. Intygets betydelse betonas också av att det så som anges nedan i detaljmotiveringen till artikel 19 är endast intyget som av den utfärdande staten skall översättas till ett officiellt språk i den verkställande staten eller till ett språk som denna stat har godtagit. Verkställighet kan t.ex. vägras om den gärning som ligger till grund för beslutet inte är tillräckligt individualiserad i intyget. Punkten tillåter förvägrande också t.ex. i en

situation där den utfärdande staten i intyget har antecknat att gärningen utgör ett s.k. listat brott som avses i artikel 6, gärningen inte är straffbelagd i Finland och av beslutet entydigt framgår att det inte ens på basis av tolkning kan vara fråga om ett sådant listat brott som avses i intyget så som det tolkats i den utfärdande staten. Det är motiverat att det skäl för förvägrande som avses i punkten är fakultativt också för att det inte är ändamålsenligt att vägra verkställighet t.ex. på den grunden att bristen i intyget gäller någon obetydlig omständighet.

Något motsvarande skäl för förvägrande finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. I samarbetsförordningens 2 § finns dock bestämmelser om vilka uppgifter som skall ges i samband med en framställning om att en påföljd som har bestämts i en främmande stat skall få verkställas i Finland.

I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen när det gäller denna punkt. Punkten kan tillämpas direkt.

I punkt 2 i artikeln ingår en förteckning över åtta andra fakultativa skäl för att vägra erkännande och verkställighet. I punkt 1 i artikeln används uttrycket ”Den behöriga myndigheten…får vägra”. I den föreliggande punkt 2 används för sin del formuleringen ”Den behöriga rättsliga myndigheten…får dessutom vägra”. Enligt punkten definieras ”den rättsliga myndigheten” i respektive stats lagstiftning. I enlighet med det spelrum som rambeslutet ger har det i propositionen ansetts motiverat att prövningen skall utföras av rättsregistercentralen också när det gäller de skäl för förvägrande som avses i punkt 2. Med hänsyn till att syftet med rambeslutet är att en förverkandepåföljd som har dömts ut av en annan medlemsstat skall verkställas på motsvarande sätt som en inhemsk påföljd, är det inte motiverat att skapa ett system där t.ex. domstolen som regel skulle besluta om verkställigheten på grund av punkt 2. Inget mervärde skulle då uppstå när det gäller verkställighetsförfarandet enligt rambeslutet, utan det skulle i sak skapas ett förfarande med fler steg än i det nuvarande förfarandet enligt samarbetslagen. I dag beslutar justitieministeriet direkt om verkställigheten av en förverkandepåföljd, om ministeriet anser att verkställigheten omedelbart kan fortsätta (samarbetslagens 5 och 7 §). Saken förs till domstol endast om en förverkandepåföljd skall omvandlas av den anledningen att den är av sådan art att den inte kunde bestämmas enligt finsk lag (7 och 8 §). Enligt den nordiska samarbetslagen beslutar rättsregistercentralen om verkställigheten (24 §).

I propositionen föreslås, så som närmare anges i detaljmotiveringen till genomförandelagen, att rättsregistercentralen skall besluta om verkställigheten även i de fall som avses i punkt 2 i artikeln.

I punkt 2 a ingår ett fakultativt skäl för förvägrande som gäller ne bis in idem-principen. Denna princip bygger på tanken att ingen får dömas två gånger för samma sak. Tillämpad på verkställighetssamarbetet mellan stater innebär principen att Finland, i en situation där en medlemsstat t.ex. redan har dömt en person för ett visst brott och översänt domen för verkställighet i Finland, kunde vägra att verkställa en av en annan medlemsstat meddelad dom som gäller samma sak. I praktiken är en sådan situation där samma person skulle ha dömts i två medlemsstater för samma brott emellertid rätt teoretisk.

I punkt 2 a definieras skälet för förvägrande mycket löst och enbart på en principiell nivå. Denna flexibilitet är motiverad, eftersom det finns ett flertal undantag och definitioner som gäller tillämpningen av den nämnda principen och skälen för förvägrande på förhållandena mellan stater. Ett grundläggande exempel på en sådan situation när det uppstår ett behov av att avvika från principen är att domen har meddelats i en viss stat enbart för att skydda gärningsmannen från faktiskt straffrättsligt ansvar. I sådana fall när Finland är verkställande stat skulle det skäl för förvägrande som avses här i praktiken bli tillämpligt endast när den behöriga myndigheten, dvs. rättsregistercentralen, får kännedom om ett annat beslut som har meddelats i samma sak.

I 25 § 1 mom. i den gällande nordiska samarbetslagen föreskrivs om ett skäl för förvägrande som hänför sig till principen om ne bis in idem. En dom som i Danmark, Island, Norge eller Sverige har givits för ett brott för

vilket åtal är anhängigt vid, eller genom en lagakraftvunnen dom har avgjorts av en finsk domstol eller för vilket riksåklagaren har förordnat om väckande av åtal, får enligt momentet inte verkställas i Finland. En dom som har meddelats i någon annan stat än Finland för samma brott utgör således inte enligt den nordiska samarbetslagen något hinder för verkställighet i Finland. Samarbetslagens 3 § 3 mom. innehåller en bestämmelse som i sak motsvarar 25 § 1 mom. i den nordiska samarbetslagen. Penningtvättskonventionen från 1990, som tillämpas parallellt med samarbetslagen i sådana fall när den anmodande staten är part i konventionen, innehåller ett i konventionen inte närmare definierat skäl för avslag som hänför sig till ne bis in idem-principen och som motsvarar skälet för förvägrande i rambeslutet. Enligt artikel 18 stycke 1 punkt e i konventionen kan samarbete vägras, om den anmodade parten anser att bifall till den begärda åtgärden skulle strida mot principen ne bis in idem. I dag är det justitieministeriet som beslutar om tillämpningen av det skäl för avslag som avses i konventionen.

Punkt 2 b i artikeln innehåller ett skäl för förvägrande som motsvarar artikel 6.3 och som behandlas mer ingående i samband med artikel 6.3 ovan. Verkställighet kan vägras, om gärningen inte utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt den verkställande statens lagstiftning. Detta skäl för förvägrande kan tillämpas i sådana fall när det inte är fråga om ett s.k. listat brott enligt artikel 6.1. Punkt 2 b innehåller en precisering av bestämmelsen om de s.k. nationellt avgränsade brotten i artikel 6.3. Enligt bestämmelsen får, när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner, verkställigheten av ett beslut om förverkande inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller andra avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning.

Så som sagts vid artikel 6 ovan innehåller den nordiska samarbetslagen inte något krav på dubbel straffbarhet. Samarbetslagen föreskriver däremot om ett krav på dubbel straffbarhet till den del det inte är fråga om en sådan gärning som avses i EU-utlämningslagens 3 §. Den nämnda paragrafen i EU-utlämningslagen innehåller samma brottsförteckning som artikel 6.1 i det rambeslut som avses i propositionen. I samarbetslagen frångicks kravet på dubbel straffbarhet vid verkställigheten av fängelsestraff i fråga om de s.k. listade brotten i samband med det nationella genomförandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, så som redan nämnts ovan.

I punkt 2 c finns en bestämmelse enligt vilken verkställighet får vägras, om det enligt den verkställande statens lagstiftning föreligger immunitet eller privilegier som skulle förhindra verkställigheten av ett nationellt beslut om förverkande av egendomen i fråga. Detta skäl gäller s.k. *immunitet*. De situationer som avses här kommer sannolikt att vara sällsynta. Närmast kan det bli fråga om en situation där verkställigheten t.ex. gäller en diplomatisk representant för en främmande stat. Trots att skälet för förvägrande är fakultativt vore det t.ex. i det nämnda fallet ovillkorligt, beroende på t.ex. den immunitet som följer av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970).

Något motsvarande skäl för förvägrande finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen.

Punkt 2 d innehåller ett skäl för förvägrande som gäller rättigheter som innehas av berörda parter och tredje part. Enligt punkten får verkställighet vägras, om de rättigheter som innehas av berörda parter, inklusive tredje part i god tro, enligt den verkställande statens lagstiftning gör det omöjligt att verkställa beslutet om förverkande, inklusive när detta är en konsekvens av tillämpningen av rättsmedel i enlighet med artikel 9.

I de fall när Finland är verkställande stat torde punkt 2 d kunna avse t.ex. situationer enligt 10 kap. 6 § i strafflagen. Föremål och annan egendom som helt eller delvis tillhör någon annan än gärningsmannen, en delaktig eller den på vars vägnar eller med vars samtycke brottet har begåtts skall enligt huvudregeln i den nämnda paragrafen inte dömas förverkade. Hänvisningen till rättsmedel i enlighet med artikel 9 leder i fråga om denna grund för förvägrande främst till cirkelbevis.

Verkställighet vägras om en part t.ex. har överklagat ett beslut om erkännande och verkställighet i vilket samtycke till verkställighet har givits och har vunnit sin sak. I sak har verkställighet då i regel vägrats av något annat skäl än det som avses i punkt 2 d. I de fall när rättsmedel tillämpas i enlighet med artikel 9 är det främst fråga om en uppskovsgrund, vilket också konstateras vid artikel 10 nedan.

Hänvisningen i punkt 2 d till rättsmedel i enlighet med artikel 9 avser så som framgår av artikel 9 också en hänvisning till rättsmedel i fråga om de fall som avses i artikel 7, särskilt punkt 3 i denna. Så som sagts i motiveringen till artikel 7.3 är det fråga om en situation där en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp skall verkställas och påföljden inte kan indrivas direkt i pengar. Enligt den nämnda bestämmelsen skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten verkställa beslutet om förverkande på all egendom som finns att tillgå för detta. Så som sagts ovan skall i de fall när Finland är verkställande stat utsökningsmyndigheterna verkställa beslutet i enlighet med bestämmelserna i utsökningsbalken, på samma sätt som ett motsvarande inhemskt beslut. Om det uppstår en tvist om hur verkställigheten skall inriktas på någon viss egendom, skall utsökningsbesvär anföras enligt utsökningsbalken. I enlighet med bestämmelserna i artikel 12, som behandlas nedan, skall verkställigheten av beslutet regleras av lagen i den verkställande staten. Myndigheterna i den verkställande staten har exklusiv behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och om alla åtgärder i samband härmed. Vid utsökningsbesvär som gäller dessa tvister är det således inte längre fråga om ett skäl för förvägrande utan om verkställighetsåtgärder som vidtas i enlighet med lagen i den verkställande staten så som anges i artikel 12. Vid behandlingen av de utsökningsbesvär som avses här har den behöriga myndighet som avses i rambeslutet, dvs. rättsregistercentralen, redan fattat ett beslut om erkännande och verkställighet enligt artikel 7. Om utsökningsbesvären i dessa fall leder till att verkställigheten misslyckas, är det inte fråga om att den behöriga myndigheten har vägrat verkställighet på basis av artikel 8.2 d utan om i artikel 12 avsedd verkställighet enligt lagen i den verkställande staten som har lett till att penningbeloppet inte har kunnat drivas in.

Några motsvarande bestämmelser finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. I 7 § i ikraftträdandeförordningen till penningtvättskonventionen från 1990 finns en bestämmelse som delvis hänför sig till de rättigheter för tredje part som avses i punkt 2 d. Enligt bestämmelsen kan verkställighet av en förverkandepåföljd som har ådömts av en främmande stat förvägras till den del beslutet gäller någon annans rätt än den persons som har ådömts påföljden, om den vars rätt beslutet gäller inte på ett tillbörligt sätt har beretts möjlighet att bli hörd i saken.

I punkt 2 e finns ett fakultativt skäl för förvägrande som gäller utevarodomar. Verkställighet får vägras om den berörda personen, enligt det intyg som avses i artikel 4.2, inte inställde sig personligen och inte heller företrädes av ett ombud vid det förfarande som ledde till beslutet om förverkande, såvida inte intyget fastställer att personen personligen eller genom sin enligt nationell lagstiftning behörige företrädare informerades om förfarandet enligt den utfärdande statens lagstiftning, eller att personen har meddelat att han/hon inte bestrider beslutet om förverkande. Vid tillämpningen av detta skäl stöder man sig således på vad den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har uppgett i intyget (intygets punkt j). I praktiken kan verkställighet inte vägras på basis av punkt 2 e, om intyget fastställer att den berörda personen behörigen har informerats om förfarandet. En annan sak är att verkställighet får vägras på basis av punkt 1 i artikeln i ett sådant fall när intyget uppenbarligen inte motsvarar beslutet.

I de fall när Finland är utfärdande stat kan punkt j i det intyg som avses i punkt 2 e i samtliga de fall som omfattas av rambeslutet fyllas i så att den verkställande staten inte kan vägra verkställighet på basis av punkt 2 e, eftersom den finska lagen inte känner till sådana utevarodomar som avses här i de situationer som hör till rambeslutets tillämpningsområde.

Några motsvarande bestämmelser finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. Artikel 18 stycke 4 punkt f i penningtvättskonventionen från 1990 innehåller ett fakultativt skäl för avslag enligt vilket samarbete kan vägras, om framställningen avser ett beslut om förverkande som grundas på ett avgörande som har fattats utan att den person som beslutet gäller har varit närvarande och om, enligt den anmodade partens uppfattning, de rättsliga förfaranden som vidtagits av den anmodande parten och som ledde till ett sådant avgörande inte gav vederbörande de möjligheter att försvara sig som bör tillkomma den som är anklagad för brott. Artikel 18 stycke 5 och 6 i konventionen innehåller bestämmelser som kompletterar stycke 4 punkt f.

Skälen för förvägrande i punkt 2 f gäller den s.k. territorialitetsprincipen och utomstatlig behörighet. Enligt den första strecksatsen i punkt 2 f får verkställighet vägras, om beslutet om förverkande är grundat på straffrättsliga förfaranden med avseende på brott som enligt den verkställande statens lagstiftning helt eller delvis anses ha begåtts inom dess territorium eller på en plats som är likvärdig med dess territorium. Bestämmelsen innebär att Finland när Finland är verkställande stat får vägra verkställighet t.ex. om gärningen har begåtts i Finland så som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i strafflagen. Skälet för förvägrande torde också kunna tillämpas i en situation där gärningen har begåtts ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg så som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen. Trots att detta skäl i princip kunde tillämpas, skall verkställighet givetvis inte vägras t.ex. i sådana situationer där angående mest ändamålsenliga forum, dvs. behandlingsstaten, har avtalats mellan myndigheterna.

Enligt den andra strecksatsen i punkt 2 f får verkställighet också vägras, om beslutet om förverkande är grundat på straffrättsliga förfaranden med avseende på brott som begicks utanför den utfärdande statens territorium och det enligt den verkställande statens lagstiftning inte är möjligt att inleda rättsliga förfaranden med avseende på sådana brott om de begås utanför dess territorium. Bestämmelsen gör det således möjligt att vägra samarbete i sådana situationer där den utfärdande staten har utövat utomstatlig (*extraterritoriell*) straffrättslig behörighet som inte vore möjlig att utöva i den verkställande staten i en motsvarande situation. Bestämmelsen torde inte ofta bli tillämplig när Finland är den verkställande staten, eftersom Finlands straffrättsliga behörighet enligt strafflagens 1 kap. är tämligen omfattande.

Några bestämmelser som skulle motsvara punkt 2 f finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. Inte heller i penningtvättskonventionen från 1990 finns det några bestämmelser om saken.

Enligt bestämmelsen i punkt 2 g får verkställighet vägras, om det fastställs att beslutet om förverkande, i enlighet med vad myndigheten i den verkställande staten har funnit, utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv. Innehållet i artikel 2 d iv behandlas i motiveringen till artikel 2 ovan. Trots att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten i det intyg som översänds till den verkställande staten skall uppge om beslutet har utfärdats i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv, framgår det av ordalydelsen i punkt 2 g att den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte uteslutande behöver stöda sig på uppgifterna i intyget när den fattar sitt beslut.

Såsom sagts ovan vid artikel 2 kan punkt d iv, i de fall när Finland är utfärdande stat, innefatta t.ex. utvidgat förverkande av vinning enligt 10 kap. 3 § i strafflagen. Det skäl för förvägrande som behandlas i den nu aktuella punkt 2 g är fakultativt. I de fall när Finland är verkställande stat är det inte motiverat att vägra verkställighet på basis av punkt 2 g, åtminstone inte i sådana situationer när motsvarande utvidgat förverkande vore möjligt också enligt lagstiftningen i Finland. Å andra sidan kan verkställighet vägras, om det klart framgår att domen t.ex. har givits i ett förfarande med omvänd bevisbörda och förverkandepåföljden inte skulle vara möjlig i Finland i en motsvarande situation.

I den nordiska samarbetslagen finns det inte några bestämmelser om saken. I 7 § 2 mom. och 9 a § 1 mom. i samarbetslagen

finns en bestämmelse som hänför sig till det skäl för förvägrande som avses i punkt 2 g. Enligt lagrummen är fortsatt verkställighet i Finland av en förverkandepåföljd som har dömts ut i en främmande stat inte möjlig, om påföljden är av sådan art att den inte kunde bestämmas enligt finsk lag. Påföljden skall då omvandlas, varvid domstolen skall omvandla den i den främmande staten utdömda förverkandepåföljden till en förverkandepåföljd enligt finsk lag.

Punkt 2 h innehåller ett skäl för förvägrande som gäller preskription. Enligt punkt 2 h får verkställighet vägras, om verkställigheten av beslutet har preskriberats enligt lagen i den verkställande staten, under förutsättning att gärningarna omfattas av den statens behörighet enligt dess egen strafflagstiftning.

Bestämmelser om när verkställigheten av en utdömd förverkandepåföljd förfaller finns i 8 kap. 14 § i strafflagen. Huvudregeln är att en förverkandepåföljd förfaller när tio år har förflutit från den dag då den lagakraftvunna domen gavs. I strafflagens 1 kap. föreskrivs om tillämpningsområdet för finsk straffrätt. När Finland är verkställande stat kunde verkställighet av en förverkandepåföljd således vägras i en sådan situation när en domstol i någon annan av EU:s medlemsstater har dömt en av sina medborgare till förverkandepåföljd för ett brott som personen i fråga har begått i Finland, och det har förflutit mer än tio år från det att domen gavs.

Någon motsvarande bestämmelse finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. I den nordiska samarbetslagen finns en bestämmelse med delvis motsatt innehåll. I lagens 30 § 1 mom. sägs att om frågan om preskription av verkställigheten uppstår efter det att en begäran om verkställighet har bifallits, skall frågan avgöras enligt lagen i den stat där domen är given. På motsvarande sätt avgörs enligt samarbetslagens 15 § frågan om preskription av en påföljd som har bestämts i en främmande stat enligt lagen i den stat där påföljden har bestämts.

I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen i fråga om punkt 2 a–h. Bestämmelserna är så detaljerade att de kan tillämpas direkt.

Punkt 3 i artikeln innehåller en begränsningsgrund som gäller de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iii. I punkten sägs att om den behöriga myndigheten i den verkställande staten har funnit att beslutet om förverkande utfärdades i enlighet med de ovan nämnda utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iii och beslutet faller utanför räckvidden av det alternativ som den verkställande staten har antagit enligt artikel 3.2 i det materiella förverkanderambeslutet, skall den verkställa beslutet åtminstone i den omfattning som föreskrivs i liknande fall enligt den nationella lagstiftningen.

För innehållet i artikel 2 d iii redogörs i samband med motiveringen till artikel 2 ovan. När Finland är verkställande stat fås uppgiften om beslutet omfattas av nämnda punkt d iii i första hand ur det intyg som den utfärdande staten har översänt. Det ovan nämnda materiella förverkanderambeslutet har inte ansetts föranleda lagstiftningsåtgärder i Finland. Finland har således inte valt något av de tre alternativ som avses i artikel 3.2 i det materiella förverkanderambeslutet. Detta betyder att Finland inte i de fall när Finland är verkställande stat kan vägra verkställighet på basis av denna punkt, om beslutet i den andra medlemsstaten har fattats utifrån vilket som helst av alternativen i den nämnda artikel 2 d iii. Så som sägs i motiveringen till artikel 2 ovan omfattas beslut om förverkande i princip av artikel 2 d i, ii och iv i sådana fall när Finland är utfärdande stat. Den behöriga myndigheten i Finland behöver således inte i intyget ta ställning till vilket av de tre alternativen i artikel 2 d iii som beslutet omfattas av. Om ett beslut om förverkande som utfärdats i Finland i framtiden kunde anses falla inom räckvidden av artikel 2 d iii, skall den behöriga myndigheten utifrån omständigheterna i det aktuella fallet fastställa vilket av de ovan nämnda tre alternativen som beslutet omfattas av.

Bestämmelserna i denna punkt är så detaljerade att de kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen i fråga om dem.

Punkterna 4 och 5 i artikeln innehåller bestämmelser om en underrättelse- och samrådsskyldighet för de behöriga myndigheterna. Enligt punkt 4 skall de behöriga myndig-

heterna i den verkställande staten alltid överväga att samråda med de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten innan de beslutar att inte erkänna och verkställa ett beslut enligt punkt 2 eller att begränsa verkställigheten enligt punkt 3. Samråd är dock obligatoriskt, om beslutet om att vägra verkställighet eller begränsa verkställigheten sannolikt kommer att grunda sig på punkt 1, dvs. att intyget är ofullständigt. Samråd är också obligatoriskt i de situationer enligt punkt 2 a, 2 e, 2 f eller 2 g, som hänför sig till ne bis in idem-principen, utevarodom, territorialitetsprincipen och utövande av utomstatlig behörighet samt utökade möjligheter till förverkande. Samråd är likaså obligatoriskt då beslutet sannolikt kommer att grunda sig på punkt 2 d, som gäller de rättigheter som innehas av tredje part och tillämpning av rättsmedel, och det inte ges någon information enligt artikel 9.3 så som anges nedan. Samråd är också obligatoriskt i alla de situationer gällande begränsning av verkställigheten som avses i punkt 3.

Enligt punkt 5 i artikeln skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas utan dröjsmål, om det är omöjligt att verkställa beslutet om förverkande på grund av att den egendom som skall förverkas redan har förverkats, försvunnit, förstörts, inte kan återfinnas på den plats som anges i intyget eller platsen där egendomen finns inte har angetts tillräckligt exakt, trots att den utfärdande staten konsulterats.

I 7 och 8 § i förordningen angående verkställighet av den nordiska samarbetslagen finns bestämmelser om kontakterna mellan myndigheterna. I förordningens 7 § sägs att om en utredning som har fogats till en begäran om verkställighet som har framställts av en myndighet i något annat nordiskt land är bristfällig, skall denna myndighet ombes komplettera utredningen. Om en dom eller ett beslut inte kan verkställas i Finland, skall enligt förordningens 8 § myndigheten i det andra nordiska landet underrättas om detta och om det hinder som mött verkställigheten. Också samarbetslagens 3 § innehåller bestämmelser om underrättelseskyldigheter.

Bestämmelserna i punkterna 4 och 5 i artikeln är så detaljerade att de kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen i fråga om dem.

Artikel 9. *Rättsmedel i den verkställande staten mot erkännande och verkställighet.* Artikeln innehåller bestämmelser om en skyldighet att säkerställa rätten till överklagande samt om underrättelseskyldigheter mellan medlemsstaterna i en situation där rättsmedel har använts.

I punkt 1 i artikeln förutsätts att varje medlemsstat inför nödvändiga bestämmelser för att se till att alla berörda parter, inbegripet tredje part i god tro, har tillgång till rättsmedel mot erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 7 i syfte att bevara hans eller hennes rättigheter. Enligt artikeln skall talan väckas vid en domstol i den verkställande staten i enlighet med den statens nationella lagstiftning. Talan får ha suspensiv effekt enligt lagen i den verkställande staten.

Enligt systemet i den nordiska samarbetslagen får ett beslut som rättsregistercentralen har meddelat med anledning av en begäran om verkställighet som framställts av ett annat nordiskt land överkagas hos förvaltningsdomstolen så som anges i 7 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Det finns visserligen inte någon uttrycklig bestämmelse om saken i den nordiska samarbetslagen. Eftersom den egentliga verkställigheten i enlighet med lagens 3 § sker enligt finsk lag, får t.ex. utsökningsbesvär enligt utsökningsbalkens 11 kap. anföras med anledning av verkställighet som utförs av utsökningsmyndigheterna.

Enligt samarbetslagens 5 § beslutar justitieministeriet om verkställighet i Finland av en förverkandepåföljd som har bestämts i en främmande stat. I lagens 24 § finns bestämmelser om ändringssökande. När det gäller beslut om förverkandepåföljder innehåller paragrafen en bestämmelse om att det av justitieministeriet fastställda arvodet till ett biträde som förordnats för ett förfarande för omvandling av en påföljd får överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I andra beslut som justitieministeriet fattar med stöd av samarbetslagen får ändring inte sökas genom besvär. Ett mål som gäller omvandling av en påföljd prövas dock enligt 8 § av Helsingfors tingsrätt, och i målet iakttas i tillämpliga de-

lar vad som gäller om behandlingen av brottmål. Också enligt systemet i samarbetslagen kan t.ex. utsökningsbesvär användas i fråga om de egentliga verkställighetsåtgärderna i sådana fall när utsökningsmyndigheterna utför verkställigheten.

Enligt 26 § 3 mom. i den nordiska samarbetslagen får ett beslut som meddelats av ett annat nordiskt land verkställas trots att rättsregistercentralens beslut har överklagats. Besvären har således inte suspensiv effekt. Enligt 11 kap. 9 § 1 mom. i utsökningsbalken avbryter inte heller utsökningsbesvär verkställigheten, om inte något annat föreskrivs i lag eller om inte domstolen meddelar ett förordnande om avbrott.

I samarbetslagen finns det inte några bestämmelser om att besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen, till den del de är tillåtna, inte inverkar på verkställigheten. Det har visserligen inte funnits något behov av sådana bestämmelser, eftersom det inte i sak finns någon möjlighet till överklagande i de situationer när samtycke genom justitieministeriets beslut ges till verkställigheten av en förverkandepåföljd utan att ett förfarande för att omvandla påföljden inleds. I en sådan situation där ett förfarande för att omvandla en påföljd har inletts, skall däremot i enlighet med samarbetslagens 10 § i tillämpliga delar iakttas vad som gäller om behandlingen av brottmål. Verkställighet som avses i samarbetslagen sker i Finland så som en lagakraftvunnen dom av finsk domstol skall verkställas, i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § 1 mom. i samarbetslagen. I 2 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter sägs att verkställigheten av böter och av förverkandepåföljder som avser egendom skall inledas när det avgörande där påföljden har bestämts har vunnit laga kraft eller när avgörandet kan verkställas som en lagakraftvunnen dom. Vid omvandling av en påföljd kan verkställighetsåtgärder således i vissa fall inledas trots att avgörandet ännu inte har vunnit laga kraft, t.ex. i de situationer som avses i 2 § 3 mom. och 39 § i lagen om verkställighet av böter.

I propositionen föreslås att överklagandet enligt systemet i rambeslutet skall ske på ett sätt som avviker från det nuvarande systemet i den nordiska samarbetslagen, så att rättsregistercentralens beslut kan överklagas hos Tammerfors tingsrätt på samma sätt som när det gäller det arrangemang som tillämpas i fråga om EU-bötesverkställighetslagen. I övrigt motsvarar rättsmedlen vad som sagts ovan om systemet enligt den nordiska samarbetslagen, eftersom besluten verkställs på samma sätt som inhemska beslut. I propositionen föreslås att materiella bestämmelser om överklagandet tas in i genomförandelagen.

Punkt 2 i artikeln innehåller en bestämmelse enligt vilken grunden för utfärdande av beslutet om förverkande inte får prövas vid en domstol i den verkställande staten.

I propositionen föreslås att en kompletterande bestämmelse som motsvarar EU-bötesverkställighetslagen för konsekvensens skull tas in i genomförandelagen i samband med punkt 2. Enligt bestämmelsen får den finska domstolen inte vid behandlingen av besvär som hänför sig till ett beslut om erkännande och verkställighet som rättsregistercentralen har fattat pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten.

I den nordiska samarbetslagen finns det inte någon bestämmelse som skulle motsvara denna punkt. Enligt 9 b § i samarbetslagen får det i ett ärende som gäller omvandling av en förverkandepåföljd som har dömts ut i en främmande stat till en förverkandepåföljd enligt finsk lag inte prövas om den dömde har gjort sig skyldig till det brott för vilket påföljden har bestämts i den främmande staten.

I punkt 3 i artikeln sägs att om talan väcks vid en domstol i den verkställande staten, skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas om detta. I propositionen föreslås att rättsregistercentralen skall sköta denna uppgift i de fall när Finland är verkställande stat.

I propositionen föreslås att inga materiella bestämmelser tas in i genomförandelagen i fråga om punkt 3. Bestämmelserna är så detaljerade att de kan tillämpas direkt.

Artikel 10. *Uppskov av verkställigheten.* Artikeln innehåller bestämmelser om de situationer när den behöriga myndigheten i den verkställande staten får skjuta upp verkställigheten av ett beslut som har överlämnats för verkställighet.

Enligt punkt 1 a får verkställigheten skjutas upp, om den behöriga myndigheten när det gäller ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp anser att det finns risk för att det sammanlagda värdet av verkställigheten kommer att överstiga det belopp som anges i beslutet om förverkande på grund av samtidig verkställighet av beslutet om förverkande i fler än en medlemsstat.

I de fall när Finland är verkställande stat innebär bestämmelsen att rättsregistercentralen kan fatta ett sådant beslut om uppskov som avses här om den har uppgifter om saken. I praktiken kommer uppskov på denna grund sannolikt att vara rätt sällsynta. I punkt g i det intyg som avses i rambeslutet skall det dock uppges om ett beslut om förverkande har sänts till flera verkställande stater. I intyget skall också uppges vilka dessa stater är och till vilka myndigheter beslutet har sänts. De uppgifter som behövs för tillämpningen av uppskovsgrunden kan följaktligen vid behov fås av de myndigheter som anges i intyget.

Några motsvarande bestämmelser finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen.

Enligt punkt 1 b får verkställigheten också skjutas upp i fråga om de rättsmedel som avses i artikel 9. I de fall när Finland är verkställande stat fattar den behöriga myndigheten, dvs. rättsregistercentralen, i praktiken inte ett sådant uppskovsbeslut som avses i punkt 1 b. I de situationer när verkställigheten skjuts upp på grund av rättsmedel följer uppskovet direkt av lagen eller av ett beslut som har fattats av någon annan myndighet och inte av ett beslut av den behöriga myndigheten, dvs. rättsregistercentralen. Som exempel kan nämnas en situation där den behöriga myndigheten, rättsregistercentralen, har fattat ett beslut om verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp och som har dömts ut av en annan medlemsstat i en situation där medlen inte innehas av polismyndigheten och utsökningsbesvär har anförts med anledning av utsökningsmyndigheternas förfarande. Rättsregistercentralen fattar då inte mera ett eventuellt nytt beslut om uppskov av verkställigheten på grund av utsökningsbesvären, utan uppskovet följer direkt av ett eventuellt beslut om att avbryta verkställigheten som den domstol som behandlar besvären fattar enligt 11 kap. 9 § 1 mom. i utsökningsbalken. Rättsregistercentralen skall redan med stöd av artikel 9.3 underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om ett uppskov till följd av rättsmedel. I en sådan situation finns det i de fall när Finland är verkställande stat inte något behov av att den behöriga myndigheten fattar ett eventuellt beslut om uppskov enligt punkt 1 b. Redan artikel 9.1 som behandlas ovan tillåter att rättsmedel, dvs. talan, har suspensiv effekt enligt lagen i den verkställande staten. Trots det som sagts ovan får rättsregistercentralen dock vid behov besluta om sådant uppskov som avses här.

Några motsvarande bestämmelser finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. Enligt 26 § 3 mom. i den nordiska samarbetslagen får rättsregistercentralens beslut verkställas utan hinder av besvär. I båda lagarna föreskrivs att verkställigheten av domarna sker enligt finsk lag, så som sagts ovan.

Enligt punkt 1 c får den behöriga myndigheten också skjuta upp verkställigheten av ett beslut om förverkande om verkställigheten kan skada en pågående brottsutredning eller ett förfarande. Ett uppskov på denna grund kan enligt punkt 1 c pågå högst fram till en tidpunkt som den behöriga myndigheten anser lämplig. Enligt förslaget är rättsregistercentralen behörig myndighet i de fall när Finland är verkställande stat. Ett exempel på en situation som avses i punkt 1 c kunde vara att de finska polismyndigheterna utför förundersökning i Finland och denna delvis är i en sådan fas att den misstänkte inte är medveten om förundersökningsåtgärderna. Verkställigheten av en förverkandepåföljd som har dömts ut av en domstol i en annan medlemsstat kunde då skada en eventuell förundersökning i Finland som riktas mot samma person för något annat brott, eftersom t.ex. verkställighet som gäller ett föremål enligt 38 § i lagen om verkställighet av böter sköts av polisinrättningen i häradet, på ansökan av rättsregistercentralen. I en sådan situation när polismyndigheten skall vidta faktiska verkställighetsåtgärder med avseende på en förverkandepåföljd som har dömts ut i en annan medlemsstat, kunde rättsregistercentralen i

praktiken fatta beslut om att skjuta upp verkställigheten, om polismyndigheten efter att ha mottagit beslutet underrättar rättsregistercentralen om att det är fråga om en sådan situation som avses här. Denna grund för uppskov bl.a. för att förundersökningen störs kommer dock sannolikt inte att tillämpas särskilt ofta, eftersom en dom redan har meddelats i en annan medlemsstat mot den som saken gäller och han eller hon därför ofta vet sig vara föremål för ett straffrättsligt förfarande. De situationer som avses här torde i praktiken dessutom endast kunna uppstå i sådana fall när frysningsåtgärder inte har riktats mot föremålet i fråga.

Några motsvarande bestämmelser finns varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen. Artikel 19 i penningtvättskonventionen från 1990 innehåller en bestämmelse av motsvarande slag. Enligt den kan den anmodade parten skjuta upp en begärd åtgärd om den skulle vara till skada för dess myndigheters brottsutredningar eller rättsliga förfaranden.

Enligt punkt 1 d får verkställigheten skjutas upp i fall där det anses nödvändigt att helt eller delvis översätta beslutet om förverkande, under den tid som är nödvändig för översättningen. En eventuell översättning görs på den verkställande statens bekostnad.

När Finland är verkställande stat kommer någon översättning i de flesta fallen inte att vara nödvändig, eftersom all den information som behövs för verkställigheten enligt rambeslutet bör finnas tillgänglig i det intyg som översänds, översatt till den verkställande statens språk.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några bestämmelser som skulle motsvara punkt 1 d.

Enligt punkt 1 e får verkställigheten också skjutas upp i fall där egendomen redan omfattas av förfaranden om förverkande i den verkställande staten. Här torde avses t.ex. att en framställning om verkställighet från en annan medlemsstat gäller egendom som skulle kunna dömas förverkad vid en rättegång som pågår i den verkställande staten. Egendomen kunde t.ex. delvis vara belagd med kvarstad. Trots att den verkställande statens egna beslut inte i rambeslutet ges företräde framför beslut som översänts från andra medlemsstater, möjliggör denna bestämmelse att verkställigheten skjuts upp till dess att en eventuell dom som gäller samma egendom och som innehåller en förverkandepåföljd har meddelats i den verkställande staten. Efter detta kan den behöriga myndigheten i enlighet med bestämmelserna i artikel 11, som behandlas nedan, avgöra vilken stats dom som skall verkställas, om tillgångarna inte räcker till för verkställighet av samtliga förverkandepåföljder eller om två domar gäller förverkande av samma egendom.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några motsvarande bestämmelser. Artikel 4 i rådets rambeslut av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott (2001/500/RIF) innehåller en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs för att alla framställningar från andra medlemsstater när det gäller identifiering, spårande, spärrande eller beslag och förverkande av tillgångar skall behandlas med samma prioriteringsgrad som den som tillämpas vid inhemska förfaranden. Bestämmelsen har inte ansetts förutsätta ändringar i den finska lagstiftningen.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om punkt 1 a—1 e. Punkten är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Punkt 2 i artikeln innehåller en bestämmelse enligt vilken den behöriga myndigheten i den verkställande staten under uppskovet skall vidta alla åtgärder som den skulle vidta i ett liknande inhemskt fall för att undvika att egendomen inte längre står till förfogande för verkställighet av beslutet om förverkande.

Med åtgärderna enligt punkten avses främst säkringsåtgärder. I den nordiska samarbetslagen finns det inte några bestämmelser om saken. I 13 § 3 mom. i samarbetslagen finns en hänvisningsbestämmelse, enligt vilken vid säkerställande av verkställigheten av en förverkandepåföljd enligt samarbetslagen skall iakttas tvångsmedelslagen, lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) och EU-frysningslagen. I 3 kap. 6 a § i tvångsmedelslagen finns bestämmelser om beslut om skingringsförbud och kvarstad när en främmande stat har begärt rättshjälp. I

4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen ingår för sin del bestämmelser om beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp. De ovan nämnda paragraferna i tvångsmedelslagen innehåller hänvisningar till EU-frysningslagen, som skall iakttas i stället för de nämnda bestämmelserna i tvångsmedelslagen i sådana fall när det är fråga om en begäran om frysning som avses i EU-frysningslagen.

Det rambeslut som avses i propositionen utgör en fortsättning på systemet enligt rambeslutet om frysning och EU-frysningslagen. Det är s.a.s. fråga om förfarandets andra fas. Den egendom som avses i rambeslutet i denna proposition torde ofta redan ha frusits på begäran av någon annan medlemsstat i enlighet med EU-frysningslagen. Detta framgår redan av det intyg som utgör en bilaga till rambeslutet, eftersom uppgifter om frysning skall lämnas till den verkställande staten i punkt f i intyget. Det finns således oftast inte något behov av de säkringsåtgärder som avses i punkt 2. Om egendomen inte har frusits enligt EU-frysningslagen, kan man vid behov vidta säkringsåtgärder enligt tvångsmedelslagen på begäran av en annan medlemsstats myndighet. Om säkringsåtgärder inte har vidtagits tidigare finns det dock i regel inte heller något behov av sådana åtgärder t.ex. i de i punkt 1 b avsedda situationer när rättsregistercentralens beslut har överklagats, eftersom det i propositionen föreslås att ett överklagande inte skall ha suspensiv effekt.

I propositionen föreslås att i genomförandelagen inte tas in materiella bestämmelser i fråga om denna punkt. Punkten är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Punkterna 3 och 4 i artikeln innehåller bestämmelser om underrättelser i de fall när uppskovsgrunderna tillämpas. I punkt 3 sägs att vid uppskov enligt punkt 1 a, dvs. om det finns risk för att det belopp som inflyter vid verkställigheten kommer att överstiga beloppet av den förverkandepåföljd som har dömts ut på grund av samtidig verkställighet i fler än en medlemsstat, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta. I punkten sägs att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten då skall fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 14.3, t.ex. underrätta en annan verkställande stat om att det finns risk för att verkställighet utöver det högsta beloppet kan äga rum.

När det gäller de fall som anges i punkterna 1 b, 1 c, 1 d och 1 e skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten enligt punkt 4 i artikeln omgående lämna rapport till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om uppskovet av verkställigheten, inklusive skälen för uppskovet och om möjligt uppgift om hur långt uppskovet väntas bli. Så snart det inte längre finns något skäl för uppskovet, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omgående vidta de åtgärder som är nödvändiga för att verkställa beslutet och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några motsvarande bestämmelser. Artikel 30 i penningtvättskonventionen från 1990 innehåller bestämmelser om skyldighet att ange skäl för ett beslut om uppskov.

I propositionen föreslås att i genomförandelagen inte tas in materiella bestämmelser i fråga om punkterna 3 och 4. Punkterna är så detaljerade att de kan tillämpas direkt.

Artikel 11. *Flera beslut om förverkande.* Artikeln innehåller bestämmelser om bestämmande av prioritetsordningen mellan flera s.k. konkurrerande domar. Artikeln kan även anses omfatta situationer där en dom som meddelats i den verkställande staten konkurrerar med en annan stats dom.

Artikeln gäller för det första situationer där de behöriga myndigheterna i den verkställande staten handlägger två eller flera beslut om förverkande mot samma fysiska eller juridiska person och den berörda personen inte har tillräckligt med resurser i den verkställande staten för att alla beslut skall kunna verkställas. Artikeln gäller även situationer där det är fråga om två eller flera beslut om förverkande avseende samma specifika egendom. I dessa situationer skall beslutet om vilken eller vilka av framställningarna som skall verkställas fattas av den behöriga myndigheten i den verkställande staten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande staten. Vederbörlig hänsyn skall tas till alla

omständigheter, vilka enligt artikeln kan omfatta förekomsten av frysta tillgångar, brottets relativa svårighetsgrad och platsen för dess förövande samt datum för respektive beslut och tidpunkt då respektive beslut översändes.

Enligt vad som sagts ovan innehåller artikeln endast en exempelförteckning över de omständigheter som kan beaktas när beslutet fattas.

Varken den nordiska samarbetslagen eller samarbetslagen innehåller några bestämmelser om saken. Artikel 29 i penningtvättskonventionen från 1990 gäller fall när det finns flera framställningar. Stycke 2 i artikeln innehåller endast en bestämmelse enligt vilken den anmodade parten i en situation som motsvarar dem som avses i rambeslutet skall överväga att samråda med de anmodande parterna.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om artikeln utan att denna skall tillämpas direkt. I de fall när Finland är verkställande stat och det finns flera domar om förverkande avseende en viss specifik egendom skall rättsregistercentralen pröva vilken eller vilka av framställningarna som skall verkställas. När det finns flera beslut om förverkande avseende ett penningbelopp skall rättsregistercentralen utföra prövningen utifrån motsvarande kriterier. Om rättsregistercentralen beslutar att verkställa flera beslut om förverkande avseende ett penningbelopp mot samma person, sker verkställigheten på motsvarande sätt som verkställigheten av inhemska beslut, så som förutsätts i artikeln och i artikel 12.1.

Artikel 12. *Tillämplig lag för verkställighet.* Artikeln innehåller bestämmelser om tillämplig lag för verkställighet, beaktande av verkställighet som ägt rum, verkställighet av beslut mot juridiska personer och alternativa påföljder.

Enligt punkt 1 i artikeln skall verkställigheten av beslutet om förverkande regleras av lagen i den verkställande staten. Enligt punkten skall myndigheterna i den verkställande staten ha exklusiv behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och om alla åtgärder i samband härmed. Bestämmelserna i punkten begränsar dock inte tillämpningen av punkt 3, dvs. skyldigheten att verkställa ett beslut mot en juridisk person, även om den verkställande staten inte erkänner principen om juridiska personers straffrättsliga ansvar.

Bestämmelserna i punkten innebär att en förverkandepåföljd verkställs i enlighet med lagen om verkställighet av böter och, vid behov, utsökningsbalken när Finland är verkställande stat.

Enligt huvudregeln i 3 § i den nordiska samarbetslagen sker verkställigheten av en påföljd som har bestämts i ett annat nordiskt land enligt finsk lag. På motsvarande sätt föreskrivs i samarbetslagens 14 § 1 mom. att verkställighet som avses i samarbetslagen sker i Finland så som en lagakraftvunnen dom av finsk domstol skall verkställas.

I punkt 2 sägs att vid förverkande av vinning skall varje del av beloppet som drivits in i en annan stat än den verkställande staten i sin helhet dras av från det belopp som skall drivas in i den verkställande staten. Om den berörda personen kan lämna bevis på att förverkande helt eller delvis skett i någon stat, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt.

Vid punkt 1 ovan redogörs för innehållet i punkt 3 i artikeln, dvs. skyldigheten att verkställa beslut om förverkande mot en juridisk person. Principen om straffrättsligt ansvar för juridiska personer erkänns i Finland enligt strafflagens 9 kap., som gäller straffansvar för juridiska personer. Förverkandepåföljderna i strafflagens 10 kap. kan i Finland även riktas mot juridiska personer.

Enligt punkt 4 i artikeln får den verkställande staten inte föreskriva åtgärder som alternativ till beslutet om förverkande, inklusive frihetsstraff eller någon annan åtgärd som begränsar en persons frihet, såvida inte den utfärdande staten har samtyckt till detta.

Enligt den gällande lagen i Finland kan en förverkandepåföljd inte omvandlas till alternativa påföljder såsom fängelse. Eftersom verkställigheten på basis av artikel 12.1 sker enligt finsk lag tillämpas i Finland således inte alternativa påföljder i stället för en förverkandepåföljd, inte ens om den utfärdande staten har gett sitt samtycke till detta i punkt

1 i det intyg som översänts. På motsvarande sätt skall den behöriga myndigheten i Finland när den översänder en dom som meddelats av en finsk domstol för verkställighet i en annan medlemsstat i intyget ange att den utfärdande staten inte tillåter att alternativa påföljder tillämpas.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några bestämmelser som skulle motsvara punkterna 2, 3 och 4.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om punkterna 2 och 3 i artikeln. Punkterna är så detaljerade att de kan tillämpas direkt. I fråga om punkt 1 fogas till genomförandelagen en förtydligande bestämmelse om tillämpningen av finsk lag. Likaså fogas en materiell bestämmelse till genomförandelagen i fråga om punkt 4.

Artikel 13. *Amnesti, nåd, omprövning av beslut om förverkande.* Artikeln innehåller bestämmelser om vilken stat som har rätt att bevilja amnesti och nåd och att behandla en ansökan om omprövning av ett beslut, dvs. återbrytande av en dom. Enligt punkt 1 i artikeln får amnesti och nåd beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten.

I 105 § 1 mom. i Finlands grundlag finns bestämmelser om rätten för republikens president att besluta om benådning i enskilda fall. Enligt bestämmelsen i paragrafens 2 mom. utfärdas amnesti genom lag. I 30 § 2 och 3 mom. i den nordiska samarbetslagen och i 16 § i samarbetslagen ingår bestämmelser som till sitt sakinnehåll motsvarar artikel 13.1 i rambeslutet.

Enligt punkt 2 har endast den utfärdande staten rätt att fatta beslut om en ansökan om omprövning av beslutet om förverkande. Med den omprövning som anges i punkten avses i finsk lagstiftning extraordinärt ändringssökande enligt rättegångsbalkens 31 kap. I den nordiska samarbetslagen finns det inte några bestämmelser som skulle motsvara punkt 2 i artikeln. Inte heller i samarbetslagen finns någon motsvarande bestämmelse. I sak kan bestämmelsen i punkten dock utläsas ur samarbetslagens 9 b §, enligt vilken det när Finland är verkställande stat i ett ärende som gäller omvandling av påföljd inte får prövas om den dömde har gjort sig skyldig till det brott för vilket påföljden har bestämts i den främmande staten.

Bestämmelserna i artikeln är så detaljerade att de kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om artikeln.

Artikel 14. *Följder av översändande av beslut om förverkande.* I artikeln bestäms om sådana situationer då ett beslut som innehåller en förverkandepåföljd verkställs samtidigt i flera medlemsstater. Enligt bestämmelserna skall det tillses att beloppet av den utdömda förverkandepåföljden inte överskrids i dessa fall.

I punkt 1 i artikeln sägs att översändandet av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater inte begränsar den utfärdande statens rätt att själv verkställa beslutet om förverkande.

Punkt 2 innehåller en självklar bestämmelse, där det sägs att om ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp översänds till en eller flera verkställande stater får det sammanlagda värde som härrör från verkställigheten inte överstiga det högsta belopp som anges i beslutet om förverkande.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några motsvarande bestämmelser.

I punkt 3 i artikeln bestäms om underrättelseskyldigheter i syfte att förhindra att verkställigheten av en utdömd förverkandepåföljd sker till ett alltför stort belopp. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall enligt punkt 1 a omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i varje berörd verkställande stat, om den anser att det finns risk för att verkställighet utöver det högsta beloppet kan äga rum, till exempel på grundval av information som den erhållit från en verkställande stat i enlighet med artikel 10.3. Om den verkställande staten har tillämpat det i artikel 10.1 a avsedda skälet för uppskov som avser risk för verkställighet till ett alltför stort belopp, skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten så snart som möjligt underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om risken har upphört.

Enligt punkt 3 b skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten också omedelbart underrätta den behöriga myndigheten

i varje berörd verkställande stat om beslutet om förverkande helt eller delvis har verkställts i den utfärdande staten eller i en annan verkställande stat. Det belopp beträffande vilket beslutet ännu inte har verkställts skall i dessa fall specificeras.

Enligt punkt 3 c skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten också omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i varje berörd verkställande stat om en myndighet i den utfärdande staten, efter det att ett beslut har översänts, tar emot ett penningbelopp som den berörda personen frivilligt har betalat. I dessa fall skall artikel 12.2 tillämpas, dvs. det belopp som har betalts skall dras av från det belopp som skall drivas in i den verkställande staten, om den berörda personen kan lämna bevis på att betalning har skett. I sak innebär både punkt 3 b och punkt 3 c att det belopp som har betalts skall dras av från det belopp som skall drivas in.

Grundtanken i punkt 3 är att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall hålla den verkställande staten underrättad om det belopp som skall drivas in.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns det några motsvarande bestämmelser. I propositionen föreslås att materiella bestämmelser som skulle motsvara artikeln inte tas in i genomförandelagen. Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Artikel 15. *Inställande av verkställighet.* Artikeln innehåller bestämmelser om den utfärdande statens skyldighet att informera om inställande av verkställighet och om den verkställande statens skyldighet att inställa verkställigheten. Enligt artikeln skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten genast informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att beslutet inte längre är verkställbart eller av någon annan anledning skall dras tillbaka från den verkställande staten. Artikeln innehåller också en självklar bestämmelse om att den verkställande staten skall inställa verkställigheten av beslutet, så snart som den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om ett sådant beslut eller en sådan åtgärd.

I de fall när Finland är utfärdande stat kunde en sådan situation som avses i punkten bli aktuell t.ex. när en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp har översänts från Finland för verkställighet i en annan medlemsstat och den dömde har betalt hela beloppet i Finland. Andra mer sällsynta exempel är t.ex. återbrytande av dom eller benådning i den utfärdande staten. Artikeln innehåller dock inte några kriterier för när ett beslut skall dras tillbaka från den verkställande staten. Denna åtgärd kan således komma i fråga i vilka situationer som helst.

Den nordiska samarbetslagen innehåller inte några motsvarande bestämmelser, men ett inställande av verkställigheten så som avses i artikeln är möjligt också utan en uttrycklig bestämmelse. Enligt 14 § 3 mom. i samarbetslagen skall verkställigheten av en påföljd som har bestämts i en främmande stat genast avslutas när den främmande staten lämnar meddelande om att ett beslut har givits eller en åtgärd har vidtagits som innebär att påföljden inte längre kan verkställas.

Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om artikeln.

Artikel 16. *Förfogande över förverkad egendom.* I artikeln bestäms bl.a. om fördelningen av de penningbelopp som erhålls vid verkställigheten och om förfogandet över annan egendom.

I punkt 1 i artikeln bestäms om fördelningen av medel. Om det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande understiger 10 000 euro eller motsvarande belopp skall detta tillfalla den verkställande staten. I övriga fall skall 50 % av det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande överföras till den utfärdande staten.

Exempelvis vid utmätning av lön skall bestämmelsen tillämpas så att överföring till den utfärdande staten sker först när hela fordran har kunnat drivas in eller när verkställigheten inte längre kan fortsätta.

Punkt 2 innehåller bestämmelser om annan egendom än penningbelopp som erhålls vid verkställigheten. I dessa situationer skall egendomen förfogas över på något av de tre sätt som anges i punkten, enligt vad den verkställande staten själv bestämmer. Egendomen får för det första enligt punkt 2 a säl-

jas. I detta fall skall intäkterna från försäljningen fördelas i enlighet med punkt 1. För det andra får egendomen enligt punkt 2 b överföras till den utfärdande staten. Om beslutet om förverkande omfattar ett penningbelopp får egendomen endast överföras till den utfärdande staten när denna stat har gett sitt samtycke. Om det inte är möjligt att tillämpa led a eller b, får egendomen enligt led c förfogas över på något annat sätt i enlighet med den verkställande statens nationella lagstiftning.

I 14 § 2 mom. i samarbetslagen sägs att när en förverkandepåföljd som påförts av en domstol i en främmande stat verkställs i Finland, tillfaller egendom eller föremål som dömts förverkade finska staten. På begäran av en myndighet i den främmande staten kan justitieministeriet dock besluta att egendomen, en del av den eller ett föremål som dömts förverkat skall överlåtas till den främmande staten. I den nordiska samarbetslagen finns inte några motsvarande bestämmelser.

Enligt både 3 § i den nordiska samarbetslagen och 14 § 1 mom. i samarbetslagen sker verkställighet av en förverkandepåföljd som påförts av en främmande stat enlig finsk lag. I de situationer när verkställighetsåtgärder som gäller en sådan förverkandepåföljd avseende ett penningbelopp som har dömts ut i en främmande stat skulle förutsätta utmätning av en viss specifik egendom på grund av att penningtillgångar saknas, skall den utmätta egendomen således förvandlas till pengar med iakttagande av bestämmelserna i utsökningsbalkens 5 kap. På samma sätt skall i fråga om föremål som dömts förverkade förfaras så som ett i Finland meddelat beslut om förverkande av föremål skall verkställas. Enligt 42 § i lagen om verkställighet av böter bestämmer inrikesministeriet om de verkställighetsåtgärder som avser egendom som dömts förverkad, t.ex. förstöring av ett vapen som har använts som hjälpmedel vid brott.

Enligt punkt 3 behöver den verkställande dock staten inte sälja eller återlämna specifika föremål som omfattas av beslutet om förverkande vilka utgörs av kulturföremål som ingår i den statens nationella kulturarv. Kulturföremål som ingår i det nationella kulturarvet definieras så som anges i artikel 2 g ovan.

I punkt 4 sägs att punkterna 1, 2 och 3 skall tillämpas om inget annat överenskommits mellan den utfärdande staten och den verkställande staten.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns några bestämmelser som skulle motsvara punkterna 3 och 4.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om artikeln. Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Också enligt systemet i rambeslutet skall verkställigheten av en förverkandepåföljd som har dömts ut av en annan medlemsstat regleras av lagen i den verkställande staten så som anges i artikel 12.1, och dess myndigheter skall ha exklusiv behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och om alla åtgärder i samband härmed. När en i rambeslutet avsedd förverkandepåföljd som har dömts ut av en annan medlemsstat verkställs i Finland skall således bestämmelserna i lagen om verkställighet av böter och utsökningsbalken tillämpas, på samma sätt som när det gäller en inhemsk förverkandepåföljd. Enligt bestämmelserna i punkt 1 i artikeln skall en del av tillgångarna dock i vissa situationer överföras till den utfärdande staten. När annan egendom än penningbelopp erhålls vid verkställigheten så som anges i punkt 2 i artikeln, skall man förfara på motsvarande sätt som i fråga om nationella förverkandepåföljder. När förverkandepåföljden avser ett penningbelopp och t.ex. ett föremål har utmätts, skall vad som i utsökningsbalkens 5 kap. föreskrivs om försäljning av egendom tillämpas. Man har då förfarit så som anges i punkt 2 a i artikeln. Punkt 2 a omfattar på motsvarande sätt också situationer där t.ex. förverkande av ett föremål har verkställts av polisinrättningen i häradet och egendomen enligt inrikesministeriets anvisningar kan säljas. Om förverkandet för sin del avser t.ex. ett vapen som har använts som hjälpmedel vid brott, skall vapnet förstöras utifrån ett förordnande av inrikesministeriet. Det är då fråga om en sådan situation som avses i punkt 2 c. Sådana situationer som avses i punkt 2 b kommer inte att bli aktuella i praktiken. Rättsregistercentralen kan dock

vid behov besluta att ett föremål skall överföras till den utfärdande staten t.ex. om försäljningen av föremålet skulle medföra betydande kostnader och det belopp som skulle fås vid försäljningen skulle vara litet, eller om det skulle bli mycket dyrt att förstöra föremålet.

Utifrån punkt 4 är det möjligt att i framtiden t.ex. genom fördrag komma överens om något annat när det gäller fördelningen av tillgångar.

Artikel 17. *Information om resultatet av verkställigheten.* Artikeln innehåller bestämmelser om den verkställande statens skyldighet att informera. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för det första om översändande av beslutet om förverkande till den behöriga myndigheten i den verkställande staten enligt artikel 4.5, dvs. om beslutet har sänts till fel myndighet, som har översänt det till den behöriga myndigheten (punkt 1 a). För det andra skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten informeras om varje beslut om att inte erkänna beslutet om förverkande samt skälen till beslutet om vägran (punkt 1 b). Informationsskyldigheten gäller för det tredje också situationer när beslutet helt eller delvis inte har verkställts av de skäl som anges i artikel 11, artikel 12.1 och 12.2 eller artikel 13.1. Det är fråga om sådana situationer när det finns flera konkurrerande framställningar, när verkställighet och således även avbrytande av verkställigheten skall regleras av lagen i den verkställande staten, när ett belopp som har drivits in i en annan stat än den verkställande staten skall dras av från det belopp som skall drivas in i den verkställande staten samt när amnesti eller nåd har beviljats.

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall dessutom informeras så snart som beslutet har verkställts (punkt 2 d) och om tillämpning av alternativa åtgärder enligt artikel 12.4 (punkt 2 e).

Enligt 8 § i förordningen angående verkställighet av den nordiska samarbetslagen skall en myndighet i ett annat nordiskt land underrättas om ett hinder som mött verkställigheten. På motsvarande sätt innehåller även 3 § i samarbetsförordningen bestämmelser om underrättelseskyldighet.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om artikeln. Artikeln är så detaljerad att den behöriga myndigheten enligt propositionen, dvs. rättsregistercentralen, kan tillämpa den direkt i de fall när Finland är verkställande stat.

Artikel 18. *Ersättning.* I artikeln bestäms om ersättningsskyldighet i en sådan situation när den verkställande staten är ansvarig för en skada som orsakats på grund av verkställigheten av ett beslut om förverkande som utfärdats av en annan medlemsstat.

I punkt 1 i artikeln sägs att om den verkställande staten enligt sin lagstiftning är ansvarig för skada, som orsakats en part på grund av verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till denna, skall den utfärdande staten ersätta den verkställande staten eventuella skadeståndsbelopp som betalats ut till nämnda part, såvida inte skadan eller någon del av den uteslutande beror på den verkställande statens agerande. Bestämmelsen i punkten innebär dock inte något avsteg från bestämmelsen i artikel 9.2 enligt vilken grunden för utfärdande av beslutet om förverkande endast får prövas i den utfärdande staten.

I punkt 2 i artikeln sägs att punkt 1 inte påverkar tillämpningen av medlemsstaternas lagstiftning om fysiska eller juridiska personers anspråk på skadeersättning.

Varken i den nordiska samarbetslagen eller i samarbetslagen finns några motsvarande bestämmelser.

De situationer som avses i artikeln kommer sannolikt att vara rätt sällsynta. I propositionen föreslås att till genomförandelagen fogas en materiell bestämmelse enligt vilken justitieministeriet beslutar om ersättning skall krävas av en annan medlemsstat eller betalas till en annan medlemsstat enligt artikeln.

Artikel 19. *Språk.* Punkt 1 i artikeln innehåller en bestämmelse som innebär att den utfärdande staten skall översätta det intyg som avses i rambeslutet till det officiella språket eller, om det finns flera officiella språk, något av de officiella språken i den verkställande stat till vilken intyget översänds. Enligt punkt 2 får varje medlemsstat

vid antagandet av rambeslutet eller vid en senare tidpunkt, genom en förklaring som deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den kommer att godta en översättning till ett eller flera av de övriga officiella språken vid Europeiska gemenskapernas institutioner.

I systemet enligt den nordiska samarbetslagen och samarbetslagen förutsätts det inte att en framställning översätts till något av de officiella språken i Finland. Finland har visserligen i en förklaring enligt artikel 25 stycke 3 i penningtvättskonventionen från 1990 meddelat att framställningar samt till dem fogade handlingar skall uppgöras på finska, svenska, danska eller norska eller på engelska, franska eller tyska eller översättas till något av dessa språk. I artikel 9.2 och 9.3 i rambeslutet om frysning finns bestämmelser som motsvarar denna artikel. Enligt 7 § i genomförandelagen till det nämnda rambeslutet, dvs. EU-frysningslagen, får intyg översändas på finska, svenska eller engelska. Dessutom kan enligt paragrafen också intyg på något annat än de ovan nämnda språken godtas, om inte något annat hinder föreligger för godtagandet. I propositionen föreslås att en motsvarande bestämmelse tas in i genomförandelagen också i fråga om det rambeslut som avses i propositionen.

Artikel 20. *Kostnader.* I artikeln bestäms om kostnaderna för verkställigheten och om en möjlighet att i undantagsfall begära ersättning för dessa kostnader. Enligt huvudregeln i punkt 1 i artikeln får medlemsstaterna inte avkräva varandra ersättning för kostnader i samband med tillämpningen av rambeslutet. Denna bestämmelse inverkar dock inte på artikel 16, enligt vilken de tillgångar som erhållits vid verkställigheten i vissa fall tillfaller den verkställande staten.

Om den verkställande staten har haft kostnader som den anser vara stora eller exceptionella, får den enligt punkt 2 lägga fram ett förslag för den utfärdande staten om att dessa kostnader skall delas. Den verkställande staten skall då översända en detaljerad specifikation om saken. Den utfärdande staten skall beakta varje sådant förslag, men den är inte skyldig att dela eller ersätta kostnaderna.

Enligt 33 § i den nordiska samarbetslagen stannar de kostnader som föranleds av verkställighet som äger rum i Finland staten till last, om inte de kan indrivas vid verkställigheten. I samarbetslagen finns det inte några bestämmelser om saken.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser inte tas in i genomförandelagen i fråga om punkt 1 i artikeln. Punkten är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. I fråga om punkt 2 fogas dock till genomförandelagen en bestämmelse om att justitieministeriet lägger fram ett i punkten avsett förslag om delning av exceptionella kostnader. På motsvarande sätt skall justitieministeriet besluta om en begäran om delning av kostnader från en annan medlemsstat skall bifallas.

Artikel 21. *Förhållandet till andra avtal och överenskommelser.* Artikeln innehåller en bestämmelse om hur systemet enligt rambeslutet förhåller sig till andra system för verkställighet av beslut om förverkande mellan staterna. Enligt artikeln påverkar rambeslutet inte tillämpningen av bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna i den mån som sådana avtal och överenskommelser bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfaranden för att verkställa beslut om förverkande.

Bestämmelsen i artikeln innebär att Finland fortsättningsvis kan tillämpa den nordiska samarbetslagen i förhållande till de andra nordiska länder som också är medlemsstater i EU, dvs. Sverige och Danmark. Den nordiska samarbetslagen är en del av den s.k. samnordiska lagstiftningen. Lagar med motsvarande innehåll gäller i de övriga nordiska länderna. Den nordiska samarbetslagen kan som helhet anses bidra till att underlätta förfarandena för att verkställa förverkandepåföljder. I den nordiska samarbetslagen föreskrivs t.ex. inte om någon sådan möjlighet att vägra verkställighet som skulle gälla dubbel straffbarhet. Grunderna för förvägrande är också annars färre än i rambeslutet. Också kravet på de uppgifter som skall översändas till den andra medlemsstaten är lindrigare. Å andra sidan innehåller den nordiska samarbetslagen överhuvudtaget inte någon skyldighet att verkställa beslut, även om man vid beredningen av den samnordiska lagstiftningen har kommit överens om att en begäran om verkställighet som uppfyller kriteri-

erna enligt lagen i allmänhet skall bifallas. I 25 § i den nordiska samarbetslagen ingår dessutom ett sådant skäl för förvägrande på basis av att samma mål är anhängigt i en annan stat som inte finns i rambeslutet. Det föreslås därför i propositionen, så som närmare anges i detaljmotiveringen till genomförandelagen, att tillämpningen av förfarandet enligt rambeslutet i förhållande till Sverige och Danmark inte på grund av dessa teoretiska situationer skall uteslutas i genomförandelagen. I regel skall den nordiska samarbetslagen dock tillämpas också framöver i förhållandena mellan de nordiska länderna.

På motsvarande sätt skall, i fråga om andra än de nordiska länderna, tillämpning av samarbetslagen och t.ex. penningtvättskonventionen från 1990 inte uteslutas genom rambeslutet. Också i samarbetslagen är skälen för förvägrande färre än i det rambeslut som avses i propositionen, men i likhet med den nordiska samarbetslagen föreskrivs i samarbetslagen inte om någon skyldighet att verkställa beslut. Dessutom skall en påföljd enligt samarbetslagen omvandlas till en förverkandepåföljd enligt finsk lag, om inte verkställigheten kan fortsätta direkt. Penningtvättskonventionen från 1990 innehåller en skyldighet att verkställa påföljder. Bl.a. i artikel 8.2 f i det rambeslut som avses i propositionen ingår ett sådant skäl för förvägrande som har samband med territorialitetsprincipen och som inte finns i konventionen. Systemet enligt samarbetslagen och t.ex. den ovan nämnda konventionen kan dock inte som helhet anses vara fördelaktigare på så sätt att det borde tillämpas i första hand. Syftet med det rambeslut som avses i propositionen har uttryckligen varit att utveckla förfarandet enligt konventionen. Utgångspunkten är således att förfarandet enligt rambeslutet skall tillämpas i första hand i verkställighetssamarbetet med de EU-medlemsstater som inte är nordiska länder. De gamla systemen kan dock fortfarande tillämpas i enskilda fall, om verkställighet inte kan ske enligt det förfarande som avses i rambeslutet.

Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt. I propositionen föreslås dock att materiella bestämmelser som gäller artikeln fogas till genomförandelagen för tydlighetens skull.

Artikel 22. *Genomförande.* Artikeln innehåller bestämmelser om tidtabellen för åtgärderna för att genomföra rambeslutet, förfarandet för bedömning av åtgärderna, rådets underrättelseskyldigheter, förfarandena för tvistlösning samt informering av rådet och kommissionen om de fall när beslut inte har erkänts.

Enligt punkt 5 i artikeln skall medlemsstaterna, som verkställande stater, i början av varje kalenderår informera rådet och kommissionen om antalet fall i vilka artikel 17 b har tillämpats och en sammanfattning av skälen till detta. I nämnda punkt b bestäms om en skyldighet att informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om varje beslut om att inte erkänna beslutet om förverkande samt skälen till beslutet.

I propositionen föreslås att materiella bestämmelser i fråga om artikeln inte fogas till genomförandelagen. Artikeln är så detaljerad att den kan tillämpas direkt.

Genom en förordning som ges med stöd av genomförandelagen kan vid behov utfärdas närmare bestämmelser för myndigheterna t.ex. om översändandet av uppgifter som avses i punkt 5.

Artikel 23. *Ikraftträdande.* Artikeln innehåller en bestämmelse om rambeslutets ikraftträdande. Rambeslutet trädde i kraft den 24 november 2006.

2 Underrättelser som skall göras med stöd av rambeslutet

Enligt artikel 3.1 i rambeslutet skall varje medlemsstat underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt rambeslutet, när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat. Enligt punkt 2 i artikeln får varje medlemsstat dessutom utse en centralmyndighet till att ansvara för administrativ översändning och mottagning av beslut om förverkande och bistå de behöriga myndigheterna.

Finland kommer att göra en underrättelse enligt artikel 3.1 om att rättsregistercentralen är behörig myndighet i Finland. Det är inte nödvändigt att utse en sådan centralmyndighet som avses i punkt 2 i artikeln, eftersom

rättsregistercentralen direkt översänder och mottar de beslut som avses i rambeslutet.

Enligt artikel 19.2 i rambeslutet får varje medlemsstat vid antagandet av rambeslutet eller vid en senare tidpunkt, genom en förklaring som deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den kommer att godta en översättning av det intyg som avses i artikel 19.1 förutom till sitt eget officiella språk eller något av sina officiella språk också till ett eller flera av de övriga officiella språken vid Europeiska gemenskapernas institutioner.

Finland kommer att enligt artikel 19.2 förklara att Finland godtar översättningar av de intyg som avses i rambeslutet förutom till sina officiella språk också till engelska. Detta är i praktiken nödvändigt för att systemet enligt rambeslutet skall vara effektivt. I många fall skulle en översättning till finska eller svenska i den utfärdande staten ta onödig tid.

Enligt artikel 7.5 i rambeslutet får varje medlemsstat genom en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat förklara att dess behöriga myndigheter inte kommer att erkänna och verkställa beslut om förverkande, om beslutet utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv. I punkten sägs att alla sådana förklaringar får dras tillbaka vid vilken tidpunkt som helst.

I propositionen föreslås det att Finland inte skall avge en sådan förklaring som avses i artikel 7.5. Punkten motsvarar till sitt innehåll i sak det skäl för förvägrande som avses i artikel 8.2 g i rambeslutet. Förklaringen enligt nämnda artikel 7.5 är enligt formuleringen fakultativ, och det att ingen förklaring avges torde inte utgöra något hinder för att vid behov tillämpa den fakultativa grunden för att vägra erkännande och verkställighet som avses i artikel 8.2 g och som gäller utökade möjligheter till förverkande. Förklaringen enligt punkten kan således avges eller dras tillbaka främst av informativa skäl. En förklaring torde i praktiken avges av de medlemsstater som ändrar det skäl för förvägrande som avses här från fakultativt till obligatoriskt. Finland har inte någon orsak att göra detta, eftersom även Finlands egna beslut om utökade möjligheter till förverkande kan höra till tillämpningsområdet för det skäl för förvägrande som avses i artikel 8.2 g.

3 Lagförslag

3.1 Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Genomförande av rambeslutet.* Paragrafen föreslås innehålla en bestämmelse som motsvarar den ordalydelse som används vid ikraftsättandet av internationella förpliktelser, enligt vilken de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen skall iakttas som lag i Finland, om ingenting annat följer av genomförandelagen. Så som anges i allmänna motiveringen skall rambeslutet genomföras på motsvarande sätt som ett fördrag och med användning av en metod för genomförande som motsvarar en s.k. blandad genomförandelag.

Enligt 95 § 1 mom. i grundlagen sätts de bestämmelser i fördrag och andra internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen i kraft genom lag. I övrigt sätts internationella förpliktelser i kraft genom förordning som utfärdas av republikens president. För ett rambeslut gäller dock att det inte ”sätts i kraft” på det sätt som ett vanligt fördrag utan ”genomförs”. Dessutom följer av 93 § 2 mom. i grundlagen att de bestämmelser i ett rambeslut som inte hör till området för lagstiftningen genomförs genom en förordning som utfärdas av statsrådet i stället för av republikens president.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis täcker riksdagens befogenhet i 94 § 1 mom. i grundlagen att godkänna internationella förpliktelser alla materiella bestämmelser om internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen, oavsett om de strider mot eller motsvarar en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och 12/2000 rd). För det rambesluts del som avses i propositionen krävs dock inte riksdagens godkännande en-

ligt 94 § i grundlagen, eftersom det som ett särskilt instrument inom rättssystemet i Europeiska unionen inte utgör en sådan internationell förpliktelse som avses i grundlagens 94 §. Oaktat detta bestäms det område för lagstiftningen som avses i 95 § 1 mom. i grundlagen enligt motsvarande kriterier.

Enligt vad som sagts ovan innehåller rambeslutet nästan enbart bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Rambeslutets bestämmelser om syfte (artikel 1), definitioner (artikel 2), fastställande av behöriga myndigheter (artikel 3), med undantag av artikel 3.3, översändande av beslut om förverkande (artikel 4), översändande av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater (artikel 5), brott (artikel 6), erkännande och verkställighet (artikel 7), skäl för att vägra erkännande eller verkställighet (artikel 8), rättsmedel (artikel 9), uppskov av verkställigheten (artikel 10), flera beslut om förverkande (artikel 11), tillämplig lag för verkställighet (artikel 12), amnesti, nåd, omprövning av beslut om förverkande (artikel 13), följder av översändande av beslut om förverkande (artikel 14), inställande av verkställighet (artikel 15), förfogande över förverkad egendom (artikel 16), information om resultatet av verkställigheten (artikel 17), ersättning (artikel 18), språk (artikel 19), kostnader (artikel 20), samt förhållandet till andra avtal och överenskommelser (artikel 21) hör till området för lagstiftningen.

2 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken med iakttagande av rambeslutet och denna lag verkställs sådana av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen fattade beslut om förverkande som hör till tillämpningsområdet för rambeslutet och lagen och har översänts enligt systemet i rambeslutet. På motsvarande sätt tillämpas under samma förutsättningar rambeslutet och den lag som avses här i de fall när Finland är den översändande staten.

Hänvisningen till verkställighet enligt rambeslutet innebär att om Finland är verkställande stat regleras verkställigheten av beslutet av finsk lagstiftning i enlighet med artikel 12 i rambeslutet, på samma sätt som verkställigheten av ett beslut om förverkande som fattats av en finsk domstol. Hänvisningen innebär således att t.ex. en förverkandepåföljd som en domstol i en annan medlemsstat har bestämt verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter och vid behov i utsökningsbalken. Detta sker efter det att den behöriga myndighet som avses i 3 §, dvs. rättsregistercentralen, har fattat beslut om att godkänna beslutet för verkställighet i Finland. Det är alltså rättsregistercentralen som ser till att förverkandepåföljden verkställs på motsvarande sätt som när det gäller en påföljd som avses i lagen om verkställighet av böter och som har dömts ut av en finsk domstol.

För tydlighetens skull fogas till 4 § i den föreslagna lagen en preciserande bestämmelse enligt vilken ett beslut som fattats av en myndighet i en annan medlemsstat verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Detta är dock i de flesta fallen klart redan på grundval av bestämmelsen enligt artikel 12 i rambeslutet.

Paragrafens 2 mom. innehåller en bestämmelse enligt vilken lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) kan tillämpas utan hinder av denna lag. Bestämmelsen innebär på det sätt som det redogjorts för bl.a. i allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen till artikel 21 att utgångspunkten är att systemet enligt den nordiska samarbetslagen är primärt i förhållande till Sverige och Danmark. Bestämmelsen har dock formulerats så att systemet enligt rambeslutet i ett enskilt fall kan tillämpas i stället för systemet enligt den nordiska samarbetslagen om det med hänsyn till samarbetet leder till ett fördelaktigare slutresultat, på det sätt som refererats bl.a. i allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen till artikel 21. Förfarandet enligt rambeslutet kunde tillämpas t.ex. i en sådan situation där de svenska myndigheterna använder det intyg som avses i rambeslutet när de översänder en begäran om verkställighet och således följer systemet enligt rambeslutet. Den teoretiska möjligheten att tillämpa rambeslutet i samarbetet med Sverige och Danmark är nödvändig för att rambeslutet endast tillåter tillämpning av andra system i de fall när dessa ytterligare förenklar och underlättar förfarandena för verkställighet. Fastän det nuvarande nor-

diska systemet i huvudsak är effektivare än det system som avses i rambeslutet, går rambeslutet dock i vissa stycken längre än det nordiska systemet, bl.a. genom att det uppställer en skyldighet till verkställighet.

Danmark har i sin genomförandelag för det rambeslut som avses här tagit in en bestämmelse enligt vilken den samnordiska lagstiftningen skall tillämpas till den del den möjliggör en mer omfattande verkställighet än det system som avses i rambeslutet.

3 §. *Behörig myndighet.* I artikel 3 i rambeslutet förutsätts att varje medlemsstat skall meddela vilka myndigheter som är behöriga vid det förfarande som avses i rambeslutet. Den behöriga myndigheten får bestämmas enligt nationell lag. Begreppet används på flera olika ställen i rambeslutet. I propositionen föreslås det att rättsregistercentralen skall vara behörig myndighet i Finland, enligt vad som sagts i allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen till artikel 3. Rättsregistercentralen skall vara den behöriga myndigheten både när Finland är utfärdande stat och när Finland är verkställande stat. Utgångspunkten i rambeslutet är att en förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en annan medlemsstat skall verkställas på motsvarande sätt som inhemska förverkandepåföljder. I enlighet med lagen om verkställighet av böter sörjer rättsregistercentralen också nu för verkställigheten av inhemska förverkandepåföljder samt för det nordiska samarbetet vid verkställigheten av domar i brottmål.

Att rättsregistercentralen utses till behörig myndighet innebär bl.a. att rättsregistercentralen i enlighet med artikel 4 i rambeslutet tar emot sådana beslut som översänds från en annan medlemsstat samt fattar beslut om att till en annan medlemsstat för verkställighet översända sådana beslut som har fattats av finska domstolar. Rättsregistercentralen skall också besluta om erkännande av ett beslut av en annan medlemsstat enligt artikel 7 och om tillämpning av skäl för att vägra erkännande och verkställighet enligt artikel 8 i rambeslutet. Till rättsregistercentralens uppgifter hör också bl.a. det utbyte av information som avses i artiklarna 8 och 14.

Till rättsregistercentralens allmänna behörighet och uppgifter hör att sörja för att beslut som översänts enligt förfarandet i denna lag och i rambeslutet verkställs i Finland och i en annan EU-medlemsstat. Fastän begreppet behörig myndighet, som fastställs av varje medlemsstat själv, används i de olika artiklarna i rambeslutet för att ange vilken myndighet som är behörig för de åtgärder som avses i rambeslutets artiklar, hänvisas det inte i varje artikel till den behöriga myndigheten. Rättsregistercentralen är t.ex. med stöd av bestämmelsen i 1 mom. också behörig att besluta om överföring av tillgångar enligt artikel 16.1, trots att det i punkten sägs att *”Den verkställande staten skall...enligt följande”*. Rättsregistercentralen skall ha den allmänna behörigheten och skyldigheten som avses här att sörja för verkställighetsåtgärder, om inte i lagstiftningen föreskrivs annat.

2 kap. Verkställighet i Finland av beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat

4 §. *Verkställighet av ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat.* I 1 mom. tas in en bestämmelse enligt vilken ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat verkställs i enlighet med finsk lag och i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Detta är i de flesta fall klart redan på grundval av bestämmelsen enligt artikel 12 i rambeslutet. På det sätt som det redogjorts för i motiveringen till den föreslagna 2 § är det dock även för tydlighetens skull motiverat att det i genomförandelagen tas in en uttrycklig bestämmelse om saken.

Momentet innehåller dessutom en bestämmelse enligt vilken de alternativa åtgärder som avses i artikel 12.4 i rambeslutet inte kan förordnas i stället för ett beslut om förverkande som översänts för verkställighet till Finland. Även detta är klart redan på basis av bestämmelsen i artikel 12.1, enligt vilken verkställigheten av domar som översänds till Finland regleras av lagstiftningen i Finland. I Finland förvandlas förverkandepåföljder inte heller nationellt till t.ex. fängelsestraff.

I de fall när Finland är utfärdande stat skall den behöriga myndigheten, dvs. rättsregistercentralen, regelmässigt i punkt 1 i det intyg som den översänder ange att Finland inte till-

låter att alternativa åtgärder tillämpas. I praktiken är det inte ens möjligt att tillåta alternativa påföljder, eftersom rättsregistercentralen inte i enlighet med punkt l.2 i intyget kan ange den alternativa påföljdens beskaffenhet och maximinivå. I 15 § i den föreslagna lagen ingår en bestämmelse enligt vilken en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland inte får förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat.

I 2 mom. finns en bestämmelse enligt vilken i artikel 7.2 i rambeslutet avsedd verkställighet, som i stället för förverkande av en viss specifik egendom avser ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom, kan ske endast, om den utfärdande staten uppger vilket penningbelopp som enligt domstolen motsvarar egendomens värde. I en sådan situation upphör verkställigheten i fråga om ett föremål i Finland, och verkställigheten avser enbart egendomens värde.

Bestämmelsen hänför sig till artikel 7.2 i rambeslutet. Punkten innehåller en bestämmelse där det sägs att om en framställan om förverkande rör en viss specifik egendom, får de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande medlemsstaten, om det föreskrivs i dessa staters lagstiftning, träffa överenskommelse om att den verkställande staten kan verkställa förverkandet i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

Så som sagts i detaljmotiveringen till artikel 7 i rambeslutet finns det inte några bestämmelser om saken i den nordiska samarbetslagen. I 9 a § i samarbetslagen finns för sin del en bestämmelse med tanke på sådana situationer när justitieministeriet har ansett att verkställigheten inte kan fortsätta direkt utan ett förfarande för att omvandla påföljden har inletts i domstol. I stället för att ett visst föremål förverkas enligt vad som bestämts i den främmande staten, kan domstolen enligt paragrafens 2 mom. i dessa fall bestämma att föremålets värde skall förverkas, om värdet kan dömas förverkat enligt finsk lag då straff för ett motsvarande brott döms ut och om den främmande staten har begärt eller samtyckt till detta. I praktiken torde här avses t.ex. sådana situationer där värdet av ett föremål som avses i 10 kap. 4 eller 5 § i strafflagen enligt 8 § kunde dömas förverkat i Finland. I sak innebär förfarandet att en ny förverkandepåföljd som ersätter den tidigare påföljden bestäms i finsk domstol. Ett sådant beslut torde endast kunna anförtros domstolarna.

Så som framgår av skäl 4 i ingressen till rambeslutet är syftet med rambeslutet att bland medlemsstaterna upphäva eventuella system för att omvandla beslutet om förverkande till ett inhemskt beslut. Besluten bör således kunna verkställas som sådana. Det är inte motiverat att för verkställigheten av förverkandepåföljder som bestämts av andra medlemsstater skapa ett regelmässigt domstolsförfarande för de situationer som avses här. Det föreslås följaktligen i propositionen att verkställighet som avser värdet av ett föremål i stället för själva föremålet skall kunna ske endast i sådana fall när den främmande staten redan från början i intyget eller senare särskilt uppger vilket belopp som enligt beslutet av domstolen i staten i fråga skall förverkas.

5 §. *Ovillkorlig grund för förvägrande.* I propositionen föreslås att till genomförandelagen fogas en ovillkorlig grund för förvägrande som gäller rätten till en rättvis rättegång, utöver de i artikel 8 angivna fakultativa skälen för förvägrande som blir tillämpliga. Riksdagens lagutskott har vid behandlingen av den proposition som gällde EU-bötesverkställighetslagen och som i stor utsträckning motsvarar denna proposition (LaUB 28/2006 rd) ansett att ett skäl för vägran av denna typ är nödvändigt. I skäl 14 i ingressen till rambeslutet nämns särskilt att en medlemsstat bl.a. får tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning. Artikel 1.2 i rambeslutet innehåller en uttrycklig bestämmelse om att rambeslutet inte innebär någon ändring av skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsprinciperna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen, och inga skyldigheter som åligger rättsliga myndigheter i detta avseende skall påverkas. Det skäl för förvägrande som gäller rätten till en rättvis rättegång kan i ännu högre grad anses vara motiverad vid genomförandet av det rambeslut som avses i propositionen än vad det var i samband med EU-bötesverkställighetslagen, eftersom det vid förverkandepåföljder ofta handlar om större

ekonomiska intressen. Enligt paragrafen skall verkställighet av ett beslut som avses i 2 § av en domstol i en annan medlemsstat förvägras, om det finns grundad anledning att misstänka att garantierna för en rättvis rättegång har kränkts i beslutsförfarandet och verkställigheten bedömd som en helhet skulle vara oskälig. En sådan grundad misstanke kan uppstå t.ex. efter att rättsregistercentralen på grund av oklarheter i samband med beslutet och det intyg som gäller det i enlighet med vad som sägs vid 6 § eventuellt dessutom har hört den person som beslutet gäller. Syftet med bestämmelsen är dock inte att verkställighet skall vägras t.ex. på grund av obetydliga processuella fel. Uttrycket ”har kränkts” i bestämmelsen betonar detta. Vid helhetsbedömningen av om en kränkning är obetydlig skall beaktas hur kränkningen har inverkat på personens ställning vid rättegången och å andra sidan också en eventuell gottgörelse som han eller hon redan har fått.

6 §. *Hörande i ärende om beslut om erkännande och verkställighet.* Rättsregistercentralens beslutsfattande är till sin karaktär förvaltningsförfarande och på detta tillämpas förvaltningslagen (434/2003). Förvaltningslagens 34 § innehåller en huvudregel enligt vilken en part skall ges tillfälle att bli hörd innan ett ärende avgörs. Enligt 2 mom. 4 punkten i paragrafen tillåts dock ett undantag från huvudregeln om hörande, om ett hörande kan äventyra syftet med beslutet. I den föreslagna 6 § ingår en bestämmelse som preciserar undantaget från skyldigheten att höra en part och enligt vilken rättsregistercentralen kan besluta att erkänna och verkställa ett i 2 § avsett beslut av en domstol i en annan medlemsstat utan ge den som beslutet gäller tillfälle att bli hörd, om det inte är sannolikt att någon av grunderna för förvägrande kommer att tillämpas på ärendet. Personen behöver dock inte ges tillfälle att bli hörd, om det är uppenbart onödigt för beslutet eller om det finns anledning att anta att det kan äventyra verkställigheten av beslutet. Den föreslagna bestämmelsen är i vissa fall nödvändig för att trygga att de förverkandepåföljder som har bestämts i en annan medlemsstat blir indrivna i ett lika effektivt förfarande som motsvarande inhemska påföljder. Enligt 7 § 3 mom. i lagen om verkställighet av böter behöver rättsregistercentralen inte sända en betalningsuppmaning, om det kan anses uppenbart onödigt med anledning av tidigare verkställighet eller av någon annan orsak eller om verkställighet genom utsökning kan äventyras. Samma bestämmelse blir tillämplig vid verkställigheten i den ordning nämnda lag föreskriver av värdekonfiskation som bestämts av en annan medlemsstat. En tillämpning av bestämmelsen till den del den avser äventyrande av verkställigheten kan dock i sak i vissa fall bli betydelselös, om en person i samband med hörandet får kännedom om att verkställigheten överförts till Finland. Personens rättsskydd äventyras dock inte, eftersom den föreslagna 9 § föreskriver att besvärstiden i fråga om rättsregistercentralens beslut om erkännande och verkställighet börjar löpa först efter det att personen har fått del av beslutet i enlighet med 9 §. Också enligt den nordiska samarbetslagen är hörandet enligt 26 § i nämnda lag avgränsat till enbart samarbete som avser frihetsstraff.

Det är inte alltid ändamålsenligt och inte heller nödvändigt med tanke på personens rättsskydd att ge den som beslutet gäller tillfälle att bli hörd, inte ens i ett sådant fall när något skäl för förvägrande sannolikt kommer att tillämpas. Hörande behöver självfallet inte ske om det redan på basis av det övriga materialet i ärendet är klart att verkställighet kommer att vägras.

7 §. *Språk.* Enligt paragrafen skall ett intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet och som gäller ett beslut av en domstol i en annan medlemsstat vara skrivet på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Rättregistercentralen kan dock också godta intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Avsikten är att den behöriga myndigheten i Finland smidigt skall kunna godta intyg som är skrivna också på andra språk, fastän den inte vore skyldig att göra det. Bestämmelsen grundar sig på artikel 19.1 i rambeslutet där det föreskrivs att intyget skall översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten, men att varje medlemsstat genom en förklaring får tillkännage att den kommer att godta en översättning till ett

eller flera av de övriga officiella språken vid Europeiska gemenskapernas institutioner. På grundval av punkten skall Finland genom en förklaring tillkännage att Finland vid sidan av sina officiella språk godtar intyg också på engelska.

I 2 mom. förutsätts det dock att rättsregistercentralen ser till att intyget och i förekommande fall också beslutet översätts till finska eller svenska. I praktiken är de intyg som översänds till Finland oftast avfattade på engelska, och det översättningsarbete som avses här består således av översättning av intyg från engelska till finska eller svenska. Intyget skall finnas tillgängligt på finska eller svenska i det skedet då man skrider till de egentliga verkställighetsåtgärderna efter det att rättsregistercentralen fattat beslut om att godkänna verkställighet i Finland av ett beslut av en domstol i en annan medlemsstat. Översättningen bör göras så snabbt som möjligt efter det att intyget anlänt.

Den utfärdande staten översänder inte en översättning av beslutet om förverkande till den verkställande staten. Detta förutsätts inte i rambeslutet, eftersom verkställigheten av beslutet sker på grundval av de uppgifter som framgår av intyget. I den verkställande staten prövas inte de materiella grunderna för ett beslut som fattats av en myndighet i en annan medlemsstat. Av denna orsak finns det i regel inte behov av att översätta ett beslut som översänts för verkställighet till Finland till finska eller svenska. Enligt artikel 8.1 i rambeslutet kan verkställighet dock vägras om intyget uppenbarligen inte motsvarar beslutet. För prövningen av denna grund för förvägrande kan det därför undantagsvis vara nödvändigt att översätta också beslutet eller en del av det till finska eller svenska. Under den tid som är nödvändig för översättningen får verkställigheten av beslutet enligt artikel 10.1 d i rambeslutet skjutas upp.

3 kap. Ändringssökande

8 §. *Behörig tingsrätt.* Enligt 1 mom. får ett beslut som rättsregistercentralen har fattat och som gäller erkännande och verkställighet av ett beslut som avses i 2 § av en domstol i en annan medlemsstat överklagas hos Tammerfors tingsrätt. Det är alltså fråga om en avvikelse från den sedvanliga förvaltningsbesvärsvägen. Lösningen när det gäller besvärsvägen har motiverats i detalj i avsnittet de viktigaste förslagen i den allmänna motiveringen. En ytterligare grund för valet av tingsrättslinjen är att förverkanderambeslutet är en fortsättning på rambeslutet om frysning och EU-frysningslagen, som gäller det sistnämnda rambeslutet. En begäran eller ett förordnande om frysning, dvs. en säkringsåtgärd, är det första steget i samarbetet och följs i idealfallet av en begäran om verkställighet av domen, som översänds i enlighet med förverkanderambeslutet. I 8 § i EU-frysningslagen förutsätts det att en begäran om verkställighet av domen översänds redan tillsammans med begäran om frysning, eller åtminstone att en beräknad tidpunkt för inlämnandet av en sådan begäran om verkställighet anges. Också när det gäller t.ex. en av grunderna för förvägrande i EU-frysningslagen (4 § 1 mom. 3 punkten) skall den myndighet som beslutar om begäran om frysning skall bifallas och i den andra fasen besvärsinstansen, dvs. tingsrätten, förutse den slutliga rättsliga hjälpen, dvs. tillämpningen av en grund för förvägrande enligt förverkanderambeslutet. Det skulle således i viss mån vara problematiskt om domstolslinjen skulle bytas mitt under ”samma” förfarande.

När det gäller ändringssökandet motsvarar den valda lösningen vad som godkänts i samband med EU-bötesverkställighetslagen.

Enligt paragrafens 2 mom. är tingsrätten domför med ordföranden ensam.

9 §. *Anförande av besvär.* I paragrafen bestäms om anförande av besvär, t.ex. om besvärstiden och om hur den räknas. Enligt 1 mom. skall besvär anföras skriftligen inom 30 dagar efter det att den som beslutet gäller har fått del av rättsregistercentralens beslut. Så som anges i 12 § kan verkställighetsåtgärderna inledas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft. Detta innebär att delgivningen i praktiken kan ske på många sätt. En person kan få del av beslutet först vid en utmätning som sker i hans eller hennes närvaro, eller bevisligen på annat sätt. Utgångspunkten för hur delgivningen av ett förvaltningsbeslut sker regleras i 9 och 10 kap. i förvaltningslagen. Delgivningen av ett beslut som avses

här verkställs i Finland enligt 60 § i förvaltningslagen som bevislig delgivning. En bevislig delgivning verkställs per post mot mottagningsbevis (60 § 1 mom.). Vid bevislig delgivning kan en handling också överlämnas till delgivningens mottagare eller dennes företrädare mot ett skriftligt bevis (60 § 2 mom.). Om en myndighet anser att det finns skäl till det, kan delgivningen verkställas som stämningsdelgivning (60 § 3 mom.). Också överlämnande av en handling som mellanhandsdelgivning är sådan bevislig delgivning som avses i lagen.

Enligt momentet kan delfåendet av ett beslut om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp också anses ha skett när betalning av påföljden frivilligt har inletts med anledning av rättsregistercentralens betalningsuppmaning. I praktiken är denna tidpunkt den då personen i fråga till en penninginrättning gjort en prestation som gäller påföljden. Delfåendepresumtionen är motiverad för att förutsättningen för en frivillig betalning i de fall det nu är fråga om är en betalningsuppmaning som rättsregistercentralen har sänt. Innehållet i den nämnda betalningsuppmaningen är omfattande, och via den får personen veta att rättsregistercentralen har fattat ett beslut om att erkänna och verkställa ett beslut om förverkandepåföljd som utfärdats av en annan medlemsstat och översänts till Finland för verkställighet. Det är klart att om en betalningsuppmaning sänds, bör till uppmaningen i dessa fall fogas en besvärsanvisning.

I vissa situationer är det möjligt att den person som beslutet gäller bor utomlands. I en sådan situation verkställs delgivningen enligt förvaltningslagen eller enligt lagstiftningen i den främmande staten, om inte något annat följer av internationella avtal och förpliktelser som är bindande för Finland (63 § 1 mom.).

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om innehållet i besvären. Enligt momentet skall den som söker ändring uppge sina yrkanden och grunderna för dem samt om ändringssökanden yrkar på muntlig behandling av ärendet. Momentet innehåller också en bestämmelse om att ändringssökanden i besvären skall lämna de uppgifter som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken. Detta innebär framför allt att ändringssökanden i sina besvär skall uppge den postadress samt en eventuell annan adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden som gäller målet kan sändas, nedan *processadress*. Enligt momentet skall besvärsskriften tillställas rättsregistercentralen.

Paragrafens 3—5 mom. innehåller särskilda bestämmelser om rättegångsförfarandet i de ärenden som avses i propositionen. Rättsregistercentralen skall utan dröjsmål sända besvärsskriften till Tammerfors tingsrätts kansli och bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sitt eget utlåtande. När handlingarna sänds till tingsrätten skall det uppges när besvärsskriften har inkommit till rättsregistercentralen. Denna tidpunkt används vid uträkningen av om besvären har anförts inom utsatt tid. Besvären blir anhängiga vid tingsrätten när handlingarna anländer till dess kansli. Tingsrätten skall utan dröjsmål informera ändringssökanden och rättsregistercentralen om tid och plats för ett eventuellt sammanträde samt om följderna av ändringssökandens utevaro. Med avvikelse från den behandlingsordning för brottmål som föreskrivs i 10 § kan denna kallelse sändas till den processadress som ändringssökanden har uppgivit. En ändringssökande som inom föreskriven tid har gett in besvärsskriften direkt till den behöriga tingsrätten förlorar inte sin talan.

10 §. *Behandlingen av ett ärende i domstol.* Enligt 1 mom. i paragrafen gäller i fråga om behandlingen av ett ärende i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål. Vid behandlingen av besvären får domstolen dock inte pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten. Den sistnämnda bestämmelsen grundar sig till en del på artikel 9.2 i rambeslutet, enligt vilken grunden för utfärdande av beslutet om förverkande inte får prövas vid en domstol i den verkställande staten. Också i artikel 13.2 i rambeslutet sägs att endast den utfärdande staten får fatta beslut om omprövning av beslutet om förverkande (återbrytande). En motsvarande bestämmelse ingår i 9 b § i samarbetslagen.

I 2 mom. ingår en bestämmelse enligt vilken ett ärende skall behandlas vid sammanträde, om tingsrätten anser att utredningen av

ärendet eller en del av det kräver behandling vid sammanträde. Ett ärende skall också behandlas vid sammanträde om ändringssökanden yrkar på behandling vid sammanträde och tingsrätten inte anser det vara uppenbart onödigt. Huvudregeln är således att behandlingen sker i skriftligt förfarande. Att ordna ett sammanträde på ändringssökandens yrkande vore uppenbart onödigt t.ex. i en situation där ändringssökanden påstår sig vara oskyldig till det brott på vilket den påföljd som skall verkställas grundar sig. En sådan omständighet kan inte prövas i den verkställande staten.

I ett besvärsärende som gäller erkännande och verkställighet är det inte fråga om ett brottmål, men straffprocessens principer lämpar sig bättre på det än principerna för ett civilprocessuellt ärende. I tingsrätten drivs ärendet inte av den allmänna åklagaren utan av den fysiska eller juridiska person som beslutet avser. Med stöd av hänvisningen till behandlingsordningen för brottmål kommer särskilt vid en eventuell behandling vid sammanträde främst i tillämpliga delar i fråga en behandlingsordning enligt 6, 6 a och 11 kap. i lagen om rättegången i brottmål (689/1997). Hänvisningen gäller också förberedelsen och möjliggör en komplettering av de yrkanden som framställts i ärendet och också den övriga förberedelsen inför huvudförhandlingen.

När det gäller utredningen av ärendet som t.ex. att skaffa fram bevis, blir principerna i 17 kap 8 § i rättegångsbalken tillämpliga. Av rättsskyddshänsyn skall dock domstolen ha en central roll vid utredningen av ärendet. Av denna orsak föreskrivs i 3 mom. att tingsrätten skall se till att ärendet blir grundligt behandlat. Domstolen är således skyldig att genom en aktiv processledning och vid behov också på eget initiativ reda ut ärendet och skaffa utredning i ärendet. Domstolen skall bl.a. ha rätt att på eget initiativ skaffa fram bevisning i den mån det befinns vara nödvändigt. Domstolens aktiva roll skall givetvis grunda sig på kravet på en jämlik och opartisk behandling av ärendet.

Om det i ärendet anordnas ett sammanträde, avgörs ärendet i en muntlig och omedelbar huvudförhandling i tingsrätten. Enligt 4 mom. skall en tjänsteman som företräder rättsregistercentralen närvara vid tingsrättens sammanträde när besvärsärendet behandlas. Den som söker ändring har också rätt att närvara vid sammanträdet. Domstolen skall på det sätt som föreslagits i 9 § 4 mom. informera ändringssökanden och rättsregistercentralen om tidpunkten för ett eventuellt sammanträde. Om ändringssökanden t.ex. bor utomlands kan kallelsen i enlighet med 11 kap. 3 a § i rättegångsbalken sändas till den processadress som ändringssökanden uppgivit i sin besvärsskrift. Också artikel 5 i konventionen, upprättad av rådet på grundval av artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen, om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (FördrS 57/2004), nedan *EU:s rättshjälpskonvention från 2000*, innehåller sådana bestämmelser om översändande och delgivning av rättegångshandlingar som kan bli tillämpliga i vissa situationer där tingsrätten behandlar ett ärende och sörjer för delgivningen. Konventionen kompletterar tilläggsprotokollet (FördrS 14/1985) till den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål (FördrS 30/1981). I enlighet med artikel 3 i tilläggsprotokollet tillämpas den europeiska rättshjälpskonventionen på bl.a. delgivning av handlingar som gäller verkställande av dom. Uppgivandet av processadressen är viktigt för att enligt artikel 5.1 i EU:s rättshjälpskonvention från 2000 är huvudregeln att handlingarna skall översändas direkt per post.

Ett besvärsärende skall å andra sidan kunna avgöras även om ändringssökanden inte infinner sig till huvudförhandlingen. Därför föreskrivs i 4 mom. en möjlighet att avgöra ärendet trots ändringssökandens utevaro. Förutsättningen är då att tingsrätten inte anser det nödvändigt att höra ändringssökanden personligen och att denne har kallats till domstolen vid äventyr av en sådan påföljd. Ändringssökanden skall alltså vara medveten om möjligheten att ärendet kan avgöras trots hans eller hennes utevaro. Ärendet skall dock inte automatiskt avgöras till ändringssökandens nackdel som en följd av utevaron. Tingsrätten skall i alla situationer sakligt pröva ärendet.

11 §. *Sökande av ändring i tingsrättens beslut.* Enligt 1 mom. får tingsrättens avgöran-

de överklagas hos hovrätten i enlighet med vad som föreskrivs i rättegångsbalken. I praktiken är det endast den som drivit ärendet i tingsrätten, dvs. den som har sökt ändring hos tingsrätten i rättsregistercentralens beslut, som kan överklaga tingsrättens beslut. Rättsregistercentralen saknar besvärsrätt, eftersom den i ärendet bara blir hörd.

Enligt 2 mom. gäller i fråga om behandlingen av ärendet och sökande av ändring hos högsta domstolen i tillämpliga delar 26 och 30 kap. i rättegångsbalken. När hovrätten behandlar ett besvärsärende skall rättregistercentralen ges tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och vid behov lägga fram utredning.

12 §. *Hur besvär inverkar på verkställigheten.* Eftersom det i vissa fall kan vara nödvändigt att snabbt inleda verkställigheten för att förhindra att egendom förstörs, fogas till paragrafen en motsvarande bestämmelse som den som finns i 8 § 3 mom. i EU-bötesverkställighetslagen. Bestämmelsen möjliggör att verkställighetsåtgärder vidtas trots att beslutet om erkännande och verkställighet inte har vunnit laga kraft. Den föreslagna bestämmelsen avviker dock till sin struktur från bestämmelsen i EU-verkställighetslagen, eftersom verkställigheten enligt det rambeslut som avses i propositionen i stället för tillgångar kan avse också ett visst föremål. Att besvär har anförts med anledning av ett beslut om att erkänna ett beslut om erkännande och verkställighet som fattats av en domstol i en annan medlemsstat utgör enligt bestämmelsen inget hinder för verkställighet, om inte domstolen bestämmer annorlunda. Egendom får dock inte säljas eller medlen redovisas förrän beslutet om att erkänna och verkställa ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat har vunnit laga kraft.

Enligt propositionen sker verkställighet i Finland av ett beslut som fattats av en myndighet i en annan medlemsstat och som hör till rambeslutets tillämpningsområde enligt lagen om verkställighet av böter. Enligt 2 § 1 mom. i den nämnda lagen skall verkställigheten av böter och av förverkandepåföljder som avser egendom inledas när det avgörande där påföljden har bestämts har vunnit laga kraft eller när avgörandet kan verkställas som en lagakraftvunnen dom. Trots att det i artikel 2 c i rambeslutet förutsätts att beslutet är slutligt, dvs. har vunnit laga kraft, för att förfarandet enligt rambeslutet skall kunna tillämpas, torde verkställighet av ett beslut i princip dock inte kunna inledas enbart utifrån 2 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter, om inte rättsregistercentralens beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut av en domstol i en främmande stat har vunnit laga kraft. I 2 § 3 mom. i lagen om verkställighet av böter ingår dock en bestämmelse enligt vilken ett icke lagakraftvunnet avgörande om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp eller som gäller en sådan ersättning som anges i momentet kan verkställas så som i utsökningslagen [utsökningsbalken] bestäms om verkställighet av en dom som inte har vunnit laga kraft och som gäller betalningsskyldighet. Åtgärder för verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp skulle således kunna inledas också utan en särskild bestämmelse i sådana fall när rättsregistercentralens beslut ännu inte har vunnit laga kraft. Den bestämmelse som föreslås i paragrafen är dock nödvändig för tydlighetens skull och för att verkställighetsåtgärder vid behov genast skall kunna inledas också vid konfiskation av ett föremål trots att beslutet om erkännande och verkställighet ännu inte har vunnit laga kraft. I 26 § 3 mom. i den nordiska samarbetslagen finns en motsvarande bestämmelse enligt vilken rättsregistercentralens beslut får verkställas utan hinder av besvär.

13 §. *Anmälningsskyldighet.* Enligt paragrafen skall domstolen underrätta rättsregistercentralen om sitt beslut i ett besvärsärende. Det är viktigt att rättsregistercentralen får den information som avses här, eftersom rättsregistercentralen har som uppgift att sörja för den eventuella verkställigheten av den förverkandepåföljd som avses i ärendet.

4 kap. Särskilda bestämmelser

14 §. *Ersättningar och kostnader.* I 1 mom. föreskrivs att justitieministeriet beslutar om ersättning skall krävas av en annan medlemsstat eller betalas till en annan medlemsstat

enligt artikel 18 i rambeslutet. Artikeln gäller skyldighet att ersätta en skada som uppstått till följd av verkställighet. Innehållet i artikeln behandlas i detaljmotiveringen till artikel 18.

I 2 mom. föreskrivs att justitieministeriet också beslutar om kostnader skall delas med en annan medlemsstat eller om ett förslag om delning av kostnader skall läggas fram hos en annan medlemsstat enligt artikel 20.2. Den nämnda punkten gäller delning av kostnader mellan den utfärdande staten och den verkställande staten i exceptionella fall. Innehållet i den nämnda punkten behandlas i detaljmotiveringen till artikel 20.2.

15 §. *Alternativa påföljder och beslutsfattandet i vissa fall.* Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse enligt vilken en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland inte får förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat. Så som sagts i detaljmotiveringen till artikel 12.4 i rambeslutet och till 4 § har det i det gränsöverskridande verkställighetssamarbetet inte ansetts motiverat att förvandla förverkandepåföljder till alternativa påföljder.

Enligt 2 mom. beslutar utsökningsmyndigheten om vilken egendom ett beslut skall verkställas på i de situationer som avses i artikel 7.3 i rambeslutet. Det är närmast fråga om en teknisk bestämmelse som beaktar verkställighetsförfarandet enligt lagstiftningen i Finland. Artikel 7.3 i rambeslutet innehåller en bestämmelse där det sägs att om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten, om betalning inte erhålls, verkställa beslutet i enlighet med punkt 1 på all egendom som finns att tillgå för detta. Den föreslagna bestämmelsen i momentet är nödvändig för att rättsregistercentralen enligt 3 § är den i rambeslutet avsedda *behöriga myndigheten* i Finland. I sak förutsätter bestämmelsen i punkten inte reglering i genomförandelagen. De åtgärder som avses här vidtas emellertid av utsökningsmyndigheterna också när det gäller förverkandepåföljder som har dömts ut i Finland. Enligt 4 § i förslaget verkställs en förverkandepåföljd i Finland i praktiken på motsvarande sätt som en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland. I de situationer som avses i punkten skall rättsregistercentralen, på samma sätt som i motsvarande nationella fall, ansöka om verkställighet av en förverkandepåföljd hos utsökningsmyndigheterna i enlighet med 38 § 2 mom. och 8 § i lagen om verkställighet av böter. Utsökningsmyndigheten verkställer då betalningsskyldigheten enligt bestämmelserna i utsökningsbalken.

16 §. *Förhållande till andra lagar och internationella förpliktelser.* Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken i fråga om samarbete som avses i denna lag och därmed också i rambeslutet dessutom gäller vad som särskilt avtalas eller föreskrivs. Det är närmast fråga om en klargörande bestämmelse, eftersom redan rambeslutet innehåller hänvisningar till att staterna sinsemellan kan avtala om vissa saker på ett sätt som avviker från rambeslutet. Enligt en uttrycklig bestämmelse i artikel 16.4 kan staterna bl.a. sinsemellan komma överens om annat när det gäller det förfogande över förverkad egendom som avses i artikeln. Dessutom konstateras i artikel 21 att avtal och överenskommelser som avviker från rambeslutet får tillämpas i de fall när de ytterligare effektiverar verkställighetssamarbetet. Ett sådant arrangemang är t.ex. på det sätt som det har redogjorts för i detaljmotiveringen till artikel 21 det nordiska samarbetet som grundar sig på samnordisk lagstiftning. På det sätt som det har redogjorts för i detaljmotiveringen till 2 § är huvudregeln att den nordiska samarbetslagen fortsättningsvis skall tillämpas i det nordiska samarbetet, men att en tillämpning av systemet enligt rambeslutet inte skall vara utesluten när en tillämpning av rambeslutet i det enskilda fallet leder till ett effektivare samarbete. En särskild bestämmelse som täcker dessa situationer avseende det nordiska samarbetet föreslås dock bli intagen i 2 § 2 mom.

Avsikten är att paragrafens bestämmelser också skall omfatta situationer där vid behandlingen av ärendet blir tillämpliga t.ex. delgivningsbestämmelserna i något internationellt avtal på det sätt som det redogjorts för i detaljmotiveringen till 10 §.

17 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken genom förordning av statsrådet föreskrivs om de bestämmelser i rambeslutet

vilka inte hör till området för lagstiftningen men skall iakttas som förordning och utfärdas vid behov närmare bestämmelser om verkställigheten av rambeslutet och lagen. Bestämmelsen fyller två syften. För det första möjliggör bestämmelsen att rambeslutets bestämmelser på förordningsnivå sätts i kraft genom förordning. Bestämmelsen är nödvändig, eftersom rambeslutet på det sätt som det redogörs för i avsnittet målsättning och de viktigaste förslagen i motsats till konventioner inte genomförs nationellt genom en ikraftträdandelag och -förordning. Särskilda ikraftsättandeåtgärder förutsätts nämligen inte. För rambeslutets del är det endast fråga om nationella genomförandeåtgärder i fråga om dess förpliktelser. Den genomförandelag som föreslås i propositionen föreskriver inte att de bestämmelser som inte hör till området för lagstiftningen skall iakttas som lag. För dessa bestämmelsers del skall genomförandet ske genom förordning av statsrådet.

För det andra innehåller bestämmelsen ett bemyndigande att det genom förordning av statsrådet vid behov får utfärdas närmare bestämmelser om verkställigheten av rambeslutet och lagen. Enligt grundlagsutskottet (GrUU 40/2002 rd) måste en bemyndigandebestämmelse tolkas och tillämpas inskränkande. Ett bemyndigande innebär inte att det genom förordning vore möjligt att allmänt utfärda bestämmelser om alla frågeställningar som regleras i den föreslagna lagen, utan på grundval av detta kan enbart ges bestämmelser som är nödvändiga med hänsyn till behövliga ikraftsättandeåtgärder. Sådana bestämmelser är t.ex. nödvändiga bestämmelser som styr myndighetsverksamheten. När propositionen överlåts kan det ännu inte på ett heltäckande sätt bedömas hurudana bestämmelser som eventuellt behövs.

18 §. *Ikraftträdande och övergångsbestämmelse.* I 1 mom. finns en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 24 november 2008. Enligt artikel 22.1 i rambeslutet skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i rambeslutet senast den 24 november 2008.

Enligt 2 mom. tillämpas på beslut som har översänts för verkställighet innan denna lag har trätt i kraft de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.2 Lag om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

2 §. Paragrafen ändras så att förutom den nordiska samarbetslagen också EU-förverkandelagen kan tillämpas utan hinder av denna lag. Bestämmelsen är nödvändig eftersom systemet enligt EU-förverkandelagen och rambeslutet i första hand skall tillämpas mellan de av EU:s medlemsstater som inte är nordiska stater. Bestämmelsen utesluter dock inte att även samarbetslagen och t.ex. penningtvättskonventionen från 1990 i undantagsfall tillämpas i förhållandena mellan EU:s medlemsstater också efter det att lagen har trätt i kraft. En sådan situation kunde bli aktuell t.ex. när en annan medlemsstat ännu inte har vidtagit de genomförandeåtgärder som rambeslutet förutsätter och översänder en begäran om rättslig hjälp enligt det gamla systemet. Det gamla systemet kan tillämpas också i andra fall, eftersom det i artikel 21 i rambeslutet sägs att andra avtal och överenskommelser än de som avses i rambeslutet kan tillämpas i den mån de ytterligare bidrar till att förenkla samarbetet vid verkställigheten. Rambeslutet innehåller bl.a. ett sådant skäl för att vägra verkställighet som inte finns i t.ex. penningtvättskonventionen från 1990.

3.3 Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Det föreslås att 1 § 9 punkten kompletteras så att också en i lagförslag 1 avsedd förverkandepåföljd som har bestäms av en domstol i en annan medlemsstat verkställs i den ordning som föreskrivs i denna lag.

I 4 § i lagförslag 1 ovan föreskrivs att ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat verkställs i Finland i enlighet

med finsk lag och i den ordning som avses i lagen om verkställighet av böter.

4 Ikraftträdande

Enligt artikel 22.1 i rambeslutet skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i rambeslutet senast den 24 november 2008. I propositionen föreslås det att lagarna skall träda i kraft den 24 november 2008.

5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande bl.a. för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Rambesluten infördes genom *Amsterdamfördraget* om ändring av fördraget om Europeiska unionen, fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och vissa akter som hör samman med dem, som slöts 1997 och trädde i kraft 1999 (FördrS 55/1999). Bestämmelsen som lade rambesluten till den s.k. tredje pelarens urval av medel var enligt grundlagsutskottet (GrUU 10/1998 rd) en sådan bestämmelse som förutsatte att Amsterdamfördraget skulle behandlas i inskränkt grundlagsordning. Utskottet konstaterade att rambeslut som harmoniseringsnormer för lagstiftningen påminde om EG:s direktiv. Enligt utskottet skulle beslutsförfarandet som en helhet betraktat anses begränsa den lagstiftningsbehörighet som hör till riksdagen och republikens president.

Ikraftsättandet av Amsterdamfördraget i inskränkt grundlagsordning kunde anses nödvändigt för att ett rambeslut innebär att en sådan internationell förpliktelse inte längre föreläggs riksdagen för godkännande på det sätt som 94 § i grundlagen förutsätter. Däremot gäller för dem grundlagens 93 § 2 mom. Enligt detta lagrum svarar statsrådet för den nationella beredningen av beslut som fattas i Europeiska unionen och beslutar om Finlands åtgärder som hänför sig till dem, om inte beslutet kräver godkännande av riksdagen. Oberoende av sitt materiella innehåll binder alltså rambesluten Finland utan särskilda ikraftsättandeåtgärder. Däremot förutsätter de redan enligt unionsfördraget särskilda nationella genomförandeåtgärder och påminner i detta hänseende om direktiv. Nationellt är det för sådana rambesluts del, då rambesluten redan trätt i kraft, endast fråga om nationella genomförandeåtgärder i enlighet med 95 § i grundlagen. Så är det trots att i grundlagens 95 § används begreppet sätta i kraft.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 18/2003 rd konstaterat att ett rambeslut utgör en sådan internationell förpliktelse, för vilken behandlingsordningen för genomförandet bestäms enligt bestämmelserna i grundlagens 95 § 2 mom. Trots att det i utlåtandet var fråga om tillämpningen av ett undantagslagsförfarande för ett visst rambesluts del, kan grundlagsutskottets ställningstagande sålunda anses stöda att genomförandeåtgärderna för rambeslut kan verkställas på motsvarande sätt som i fråga om fördrag. Hänvisningen till den behandlingsordning som avses i utlåtandet gäller dock i fråga om utlåtandet uttryckligen endast möjligheten att tillämpa det undantagslagsförfarande som avses i 95 § 2 mom. i grundlagen.

Av de skäl som det närmare redogjorts för i allmänna motiveringen föreslås genomförandemetoden för rambeslutets del således vara den modell som används vid ikraftsättandet av fördrag, dvs. en genomförandelag som motsvarar en ikraftträdandelag av blandform. Det torde inte finnas hinder för att inom det straffprocessuella samarbetet genomföra rambeslut genom en lag av blankettyp eller en blandad lag. Det nu aktuella rambeslutet är så detaljerat och noggrant att behovet av kompletterande reglering är litet. De av rambeslutets bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och skall iakttas som lag har refererats i detaljmotiveringen till 1 § i genomförandelagen för rambeslutet. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande om EU-bötesverkställighetslagen, GrUU 50/2006 rd, ansett att det inte finns några konstitutionella hinder för det föreslagna tillvägagångssättet för att genomföra rambeslutet. Enligt utskottet kan denna teknik användas om bestämmelserna i rambeslutet är tillräckligt detaljerade och noggranna.

För ändringssökandet del är den centrala omständigheten som berör grundlagen att besvär över rättsregistercentralens beslut enligt det nya systemet inte anförs hos förvaltningsdomstolen. Motsvarande lösning har godkänts i samband med EU-bötesverkställighetslagen. Detta är ett undantag från domstolsväsendets grundstruktur och domstolarnas uppgifter enligt 98 och 99 § i grundlagen enligt vilket besvär över en förvaltningsmyndighets (rättsregistercentralen) beslut anförs hos förvaltningsdomstolen. Enligt propositionen får rättsregistercentralens beslut som gäller erkännande och verkställighet av en främmande stats beslut överklagas hos Tammerfors tingsrätt. Avvikelsen kan motiveras med den särskilda karaktären hos de beslut som avses i denna proposition. Besvärsdomstolen behandlar främst de grunder för förvägrande som ingår i rambesluten och som till sin karaktär är straffrättsliga. Det är naturligare för en allmän domstol att bedöma straffrättsliga frågor. Grunderna för förvägrande är i hög grad identiska med dem som ingår i andra instrument som grundar sig på principen om ömsesidigt erkännande och genomförandelagarna för dem, t.ex. EU-utlämningslagen (2, 5 och 6 §) och EU-frysningslagen (3 och 4 §). Enligt de nämnda lagarna är det vissa fyra tingsrätter som fattar besluten eller utgör besvärsinstans. En av dem är Tammerfors tingsrätt. Det är motiverat att koncentrera uppgifter som kräver straffrättslig specialsakkunskap till vissa tingsrätter. På detta sätt kan den sakkunskap som ärendet kräver samt specialisering bättre garanteras och att en enhetlig linje utvecklas. Därmed förbättras rättssäkerheten. I denna proposition har man ansett det motiverat att koncentrera ändringssökandet till Tammerfors tingsrätt, eftersom den geografiskt ligger nära rättsregistercentralen som finns i Tavastehus. Motsvarande lösning har valts i samband med EU-bötesverkställighetslagen.

En grund för valet av tingsrättslinjen är att det är mest ändamålsenligt att skapa identiska förfaranden och bestämmelser för ändringssökande när det gäller verkställigheten såväl i fråga om rambeslutet om bötesstraff som i fråga om det rambeslut som avses i denna proposition. Verkställigheten enligt det rambeslut som avses i propositionen kommer att ske i den ordning som avses i lagen om verkställighet av böter, på samma sätt som när det gäller rambeslutet om bötesstraff. Grundlagsutskottet har i samband med behandlingen av den regeringsproposition som gällde EU-bötesverkställighetslagen (GrUU 50/2006 rd) ansett att den avvikelse som gäller besvärsvägen är motiverad för att besvärsinstansen framför allt skall bedöma sådana grunder för förvägran i rambeslutet som till sin natur är straffrättsliga. Det förfarande som avses i denna proposition är i praktiken identiskt med förfarandet enligt EU-bötesverkställighetslagen. På det sätt som närmare refereras i detaljmotiveringen till bestämmelserna om ändringssökande i genomförandelagen för rambeslutet är det dessutom motiverat att samma domstolslinje används i fråga om förfarandet som gäller rambeslutet om förverkande och förfarandet enligt EU-frysningslagen. I annat fall byts domstolslinjen mitt under ”samma” förfarande.

Den avvikelse från förvaltningsdomstolslinjen som föreslagits i propositionen är dessutom antalsmässigt skäligen liten, eftersom antalet fall av ändringssökande sannolikt kommer att vara mycket litet. I det gällande systemet med nordiskt samarbete vid verkställighet av förverkandepåföljder överklagas i praktiken inte rättsregistercentralens beslut. Samarbetet med andra stater är obetydligt i dag.

Det rättsskydd som avses i 21 § i grundlagen anknyter till den behandlingsordning som iakttas i domstolsförfarandet. Av rättsskyddshänsyn har man i propositionen stannat för att föreslå att vid behandlingen skall tillämpas förutom de särskilda bestämmelser som ingår i genomförandelagen också i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om rättegång i brottmål.

I enlighet med 21 § 2 mom. i grundlagen skall bl.a. rätten att bli hörd tryggas genom lag. Enligt 6 § i den föreslagna EU-förverkandelagen kan rättsregistercentralen i vissa situationer besluta att erkänna och verkställa ett beslut som fattats av en myndighet i en annan medlemsstat utan höra den som beslutet gäller. Förvaltningslagens 34 § innehåller en huvudregel enligt vilken en part skall ges tillfälle att bli hörd innan ett ärende

avgörs. I 2 mom. 4 punkten i paragrafen tillåts dock också för tillfället en avvikelse från huvudregeln om hörande, om hörandet kan äventyra syftet med beslutet. Den nu föreslagna paragrafen innehåller en bestämmelse som preciserar undantaget från den skyldighet att höra en part som anges i 34 § i förvaltningslagen. Bestämmelsen motsvarar vad som godkänts i samband med EU-bötesverkställighetslagen. Enligt bestämmelsen skall en person höras, om det är sannolikt att någon av grunderna för förvägrande kommer att tillämpas på ärendet. En person behöver dock inte höras, om det är uppenbart onödigt eller om det är sannolikt att det äventyrar verkställigheten av beslutet. Bestämmelsen har ansetts motiverad för att förverkandepåföljder som har bestämts i en annan medlemsstat skall kunna drivas in lika effektivt som inhemska förverkandepåföljder. I fråga om äventyrande av verkställigheten blir det här i praktiken fråga om sådana situationer där säkringsåtgärder inte har använts tidigare under förfarandet. Enligt 7 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter behöver rättsregistercentralen inte sända en betalningsuppmaning, om det kan anses uppenbart onödigt med anledning av tidigare verkställighet eller av någon annan orsak eller om verkställighet genom utsökning kan äventyras. Samma bestämmelse kunde tillämpas då en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp och som har bestämts av en annan medlemsstat skall verkställas i den ordning som föreskrivs i nämnda lag. En tillämpning av bestämmelsen med hänsyn till äventyrandet av verkställigheten kan dock i sakligt hänseende bli betydelselös om en person i samband med ett hörande som rättsregistercentralen genomför får kännedom om att verkställigheten överförts till Finland. Personens rättsskydd äventyras dock inte, eftersom besvärstiden i fråga om rättsregistercentralens beslut om att erkänna och verkställa beslutet enligt den föreslagna 9 § börjar löpa först när personen i enlighet med 9 § anses ha fått del av beslutet. Också enligt den nu gällande nordiska samarbetslagen är hörandet i enlighet med 26 § i den nordiska samarbetslagen avgränsat till endast samarbete som gäller frihetsstraff.

Fastän den föreslagna regleringen i sakligt hänseende utvidgar möjligheterna för en myndighet i en annan medlemsstat att utöva offentlig makt i Finland genom att de situationer blir flera då verkställigheten av en främmande stats dom blir möjlig i Finland och genom att möjligheten att förvandla en förverkandepåföljd till en finsk påföljd slopas, inverkar förslaget bedömt som en helhet enbart i ringa mån på Finlands suveränitet. Det internationella samarbetet vid verkställigheten av domar är ägnat att medverka till att utveckla samhället på det sätt som avses i 1 § 3 mom. i grundlagen.

På de grunder som anges ovan berör det lagförslag om det nationella genomförandet av de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen inte grundlagen på det sätt som avses i dess 95 § 2 mom. Vid beredningen av förslaget har på ovan angivna grunder ansetts att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning enligt 72 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Genomförande av rambeslutet

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 6 oktober 2006 av rådet antagna rambeslutet 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande, nedan *rambeslutet*, skall iakttas som lag, om ingenting annat följer av denna lag.

2 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag och rambeslutet

1) verkställs i Finland sådana beslut av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen som avses i rambeslutet och som översänts i enlighet med rambeslutet, samt

2) översänds en finsk domstols beslut till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) kan tillämpas utan hinder av denna lag.

3 §

Behörig myndighet

I Finland är rättsregistercentralen den behöriga myndighet som avses i rambeslutet.

2 kap.

Verkställighet i Finland av beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat

4 §

Verkställighet av ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat

Ett i 2 § avsett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat verkställs i enlighet med finsk lag och i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002). De alternativa åtgärder som avses i artikel 12.4 i rambeslutet kan inte förordnas i stället för ett beslut om förverkande.

I artikel 7.2 i rambeslutet avsedd verkställighet som i stället för förverkande av en viss specifik egendom avser ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom kan

ske endast, om den utfärdande staten uppger vilket penningbelopp som enligt domstolen motsvarar egendomens värde. Verkställigheten i fråga om ett föremål upphör då i Finland.

5 §

Ovillkorlig grund för förvägrande

Verkställighet av ett beslut som avses i 2 § av en domstol i en annan medlemsstat skall förvägras, om det finns grundad anledning att misstänka att garantierna för en rättvis rättegång har kränkts i beslutsförfarandet och verkställigheten bedömd som en helhet skulle vara oskälig.

6 §

Hörande i ärende om beslut om erkännande och verkställighet

Rättsregistercentralen kan besluta att erkänna och verkställa ett i 2 § avsett beslut av en domstol i en annan medlemsstat utan att ge den som beslutet gäller tillfälle att bli hörd, om det inte är sannolikt att någon av grunderna för förvägrande kommer att tillämpas på ärendet. Personen behöver inte ges tillfälle att bli hörd, om det är uppenbart onödigt eller om det finns anledning att anta att det kan äventyra verkställigheten av beslutet.

7 §

Språk

Ett i artikel 4 i rambeslutet avsett intyg som gäller ett beslut av en domstol i en annan medlemsstat skall vara skrivet på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Rättsregistercentralen kan också godta intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet.

Rättsregistercentralen skall se till att intyget och i förekommande fall också beslutet översätts till finska eller svenska.

3 kap.

Ändringssökande

8 §

Behörig tingsrätt

Ett beslut som rättsregistercentralen har fattat i enlighet med denna lag och rambeslutet och som gäller erkännande och verkställighet av ett beslut som avses i 2 § av en domstol i en annan medlemsstat får överklagas hos Tammerfors tingsrätt.

Tingsrätten är domför med ordföranden ensam.

9 §

Anförande av besvär

Besvär skall anföras skriftligen inom 30 dagar efter det att den som beslutet gäller vid utmätning som skett i dennes närvaro eller på något annat sätt bevisligen har fått del av rättsregistercentralens beslut. Delfåendet av ett beslut om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp anses ha skett när betalningen av påföljden frivilligt har inletts med anledning av rättsregistercentralens betalningsuppmaning.

I besvären skall den som söker ändring uppge sina yrkanden och grunderna för dem samt om ändringssökanden yrkar på muntlig behandling av ärendet. I besvären skall även lämnas de uppgifter som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken. Besvärsskriften skall tillställas rättsregistercentralen.

Rättsregistercentralen skall utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli och bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sitt eget utlåtande. När handlingarna sänds till tingsrätten skall det uppges när besvärsskriften har anlänt.

Besvären blir anhängiga vid tingsrätten när de handlingar som avses i 3 mom. anländer till dess kansli. Tingsrätten skall utan dröjsmål informera ändringssökanden och rättsregistercentralen om tid och plats för ett eventuellt sammanträde samt om följderna av ändringssökandens utevaro.

En ändringssökande som inom föreskriven tid har gett in besvärsskriften direkt till den behöriga tingsrätten förlorar inte sin talan.

10 §

Behandlingen av ett ärende i domstol

I fråga om behandlingen av ett ärende gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål. Vid behandlingen av besvären får domstolen inte pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten.

Ett ärende skall behandlas vid sammanträde, om tingsrätten anser att utredningen av ärendet eller en del av det kräver det eller om ändringssökanden yrkar på behandling vid sammanträde och tingsrätten inte anser det vara uppenbart onödigt.

Tingsrätten skall se till att ärendet blir grundligt behandlat.

En tjänsteman som företräder rättsregistercentralen skall närvara vid tingsrättens sammanträde när besvären behandlas. Den som söker ändring har rätt att närvara vid sammanträdet. Ärendet kan prövas och avgöras trots ändringssökandens utevaro, om inte tingsrätten anser det nödvändigt att höra ändringssökanden personligen och om denne har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd.

11 §

Sökande av ändring i tingsrättens beslut

Tingsrättens avgörande får överklagas hos hovrätten i enlighet med vad som föreskrivs i rättegångsbalken.

I fråga om behandlingen av besvärsärendet i hovrätten och sökande av ändring hos högsta domstolen gäller i tillämpliga delar 26 och 30 kap. i rättegångsbalken. När hovrätten behandlar ett besvärsärende skall rättsregistercentralen ges tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och vid behov lägga fram utredning.

12 §

Hur besvär inverkar på verkställigheten

Besvär utgör inget hinder för verkställighet, om inte domstolen bestämmer annorlunda. Egendom får dock inte säljas eller medlen redovisas förrän beslutet om att erkänna och verkställa ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat har vunnit laga kraft.

13 §

Anmälningsskyldighet

Domstolen skall underrätta rättsregistercentralen om sitt beslut.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

14 §

Ersättningar och kostnader

Justitieministeriet beslutar om ersättning skall krävas av en annan medlemsstat eller betalas till en annan medlemsstat enligt artikel 18 i rambeslutet.

Justitieministeriet beslutar också om kostnader skall delas med en annan medlemsstat eller om ett förslag om delning av kostnader skall läggas fram hos en annan medlemsstat enligt artikel 20.2 i rambeslutet.

15 §

Alternativa påföljder och beslutsfattandet i vissa fall

En förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland får inte förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat.

Utsökningsmyndigheten beslutar om vilken egendom ett beslut skall verkställas på i en situation som avses i artikel 7.3 i rambeslutet.

16 §

Förhållande till andra lagar och internationella förpliktelser

I fråga om samarbete som avses i denna lag gäller dessutom vad som särskilt avtalas eller föreskrivs.

17 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de bestämmelser i rambeslutet vilka inte hör till området för lagstiftningen men skall iakttas som förordning och utfärdas vid behov närmare bestämmelser om verkställigheten av rambeslutet och lagen.

18 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 200 .

På ett beslut som har översänts för verkställighet innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 januari 1987 om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 2 § som följer:

2 §

Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) och lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (/2007) kan tillämpas utan hinder av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 augusti 2002 om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 232/2007, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:
1) böter som bestämts som dagsböter enligt 2 a kap. 3 § 1 mom. i strafflagen (39/1889) samt vite, samfundsbot, ordningsbot och disciplinbot (böter),
2) avgift som avses i 44 § 2 mom. och 45 b § i militära disciplinlagen (331/1983),
3) förverkandepåföljd som avser egendom eller ett penningbelopp,
4) staten tilldömd ersättning som grundar sig på ett brott,
5) staten tilldömd ersättning i andra ärenden och mål än brottmål, om allmänna åklagaren uppträtt i dem på tjänstens vägnar,
6) staten tilldömd ersättning som grundar sig på en sådan ersättning för kostnader i samband med en rättegång som betalats av statens medel,
7) en på statens regressrätt enligt 31 § i brottsskadelagen (1204/2005) grundad fordran på den som ansvarar för en skada och en fordran som staten har på ersättningstagaren enligt beslut om återkrav som avses i 42 § 2 mom. i nämnda lag,
8) rättegångsbot som avses i 14 kap. 7 § i rättegångsbalken,
9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007) samt beslut om förverkande som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (/2007).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Nådendal den 27 juli 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

Bilaga
Parallelltexter

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 januari 1987 om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 2 § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) kan tillämpas utan hinder av denna lag.	Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) *och lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (/2007)* kan tillämpas utan hinder av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 augusti 2002 om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 232/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:
1) böter som bestämts som dagsböter enligt 2 a kap. 3 § 1 mom. i strafflagen (39/1889) samt vite, samfundsbot, ordningsbot och disciplinbot (*böter*),
2) avgift som avses i 44 § 2 mom. och 45 b § i militära disciplinlagen (331/1983),
3) förverkandepåföljd som avser egendom eller ett penningbelopp,
4) staten tilldömd ersättning som grundar sig på ett brott,
5) staten tilldömd ersättning i andra ärenden och mål än brottmål, om allmänna åklagaren uppträtt i dem på tjänstens vägnar,
6) staten tilldömd ersättning som grundar sig på en sådan ersättning för kostnader i samband med en rättegång som betalats av statens medel,
7) en på statens regressrätt enligt 31 § i brottsskadelagen (1204/2005) grundad fordran på den som ansvarar för en skada och en fordran som staten har på ersättningstagaren enligt beslut om återkrav som avses i 42 § 2 mom. i nämnda lag,
8) rättegångsbot som avses i 14 kap. 7 § i rättegångsbalken,
9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007).

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:
1) böter som bestämts som dagsböter enligt 2 a kap. 3 § 1 mom. i strafflagen (39/1889) samt vite, samfundsbot, ordningsbot och disciplinbot (*böter*),
2) avgift som avses i 44 § 2 mom. och 45 b § i militära disciplinlagen (331/1983),
3) förverkandepåföljd som avser egendom eller ett penningbelopp,
4) staten tilldömd ersättning som grundar sig på ett brott,
5) staten tilldömd ersättning i andra ärenden och mål än brottmål, om allmänna åklagaren uppträtt i dem på tjänstens vägnar,
6) staten tilldömd ersättning som grundar sig på en sådan ersättning för kostnader i samband med en rättegång som betalats av statens medel,
7) en på statens regressrätt enligt 31 § i brottsskadelagen (1204/2005) grundad fordran på den som ansvarar för en skada och en fordran som staten har på ersättningstagaren enligt beslut om återkrav som avses i 42 § 2 mom. i nämnda lag,
8) rättegångsbot som avses i 14 kap. 7 § i rättegångsbalken,
9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007) *samt beslut om förverkande som avses i lagen om*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (/2007).
	Denna lag träder i kraft den 200 .

RÅDETS RAMBESLUT 2006/783/RIF

av den 6 oktober 2006

om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.1 a och 34.2 b,

med beaktande av Konungariket Danmarks initiativ ([1]),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([2]), och

av följande skäl:

(1) Europeiska rådet i Tammerfors den15 och 16 oktober 1999 betonade att principen om ömsesidigt erkännande bör utgöra hörnstenen i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen.

(2) I punkt 51 i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors framfördes att penningtvätt är en central del i den organiserade brottsligheten, att den bör utrotas varhelst den förekommer och att Europeiska rådet är fast beslutet att se till att det vidtas konkreta åtgärder för spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Europeiska rådet uppmanade i detta sammanhang, i punkt 55 i slutsatserna, till tillnärmning av straffrätten och de straffrättsliga förfarandena vid penningtvätt (t.ex. spårande, spärrande och förverkande av medel).

(3) Samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 8 november 1990 om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott (nedan kallad "1990 års konvention"). Konventionen ålägger de parter som har undertecknat den att erkänna och verkställa beslut om förverkande från en annan part eller att inlämna en framställan till sina egna behöriga myndigheter för att erhålla ett beslut om förverkande samt att, om ett sådant beslut erhålls, verkställa detta. Parterna kan avvisa framställningar om förverkande, bl.a. när det brott som framställan gäller inte är något brott enligt den anmodade partens nationella lagstiftning eller om det brott som framställan gäller inte kan utgöra underlag för förverkande enligt den anmodade partens nationella lagstiftning.

(4) Rådet antog den 30 november 2000 ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål, i vilket högsta prioritet (åtgärderna 6 och 7) gavs till antagande av ett instrument om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på frysning av bevismaterial och egendom. Dessutom framgår det av punkt 3.3 i programmet att syftet är att, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande, förbättra verkställigheten i en medlemsstat av ett beslut om förverkande som avkunnats i en annan medlemsstat, bland annat när det gäller återställande till offret för en straffbar gärning, med beaktande av 1990 års konvention. För att uppnå detta syfte minskas genom detta rambeslut, inom dess tillämpningsområde, skälen till vägran av verkställighet och upphävs, bland medlemsstaterna, eventuella system för att omvandla beslutet om förverkande till ett inhemskt beslut.

(5) I rådets rambeslut 2001/500/RIF ([3]) fastställs bestämmelser om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. Enligt det rambeslutet får medlemsstaterna inte heller göra eller vidhålla några reservationer i fråga om artikel 2 i 1990 års konvention, om brottet bestraffas med frihetsberövande eller frihetsberövande åtgärd där högsta straffet är mer än ett år.

(6) Slutligen antog rådet den 22 juli 2003 rambeslut 2003/577/RIF om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial ([4]).

([1]) EGT C 184, 2.8.2002, s. 8.

([2]) Yttrandet avgivet den 20 november 2002 (EUT C 25 E, 29.1.2004, s. 205).

([3]) EGT L 182, 5.7.2001, s. 1.

([4]) EUT L 196, 2.8.2003, s. 45.

(7) Huvudsyftet för den organiserade brottsligheten är ekonomisk vinning. Effektivt förebyggande och effektiv bekämpning av den organiserade brottsligheten bör därför inriktas på spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Det räcker dock inte med att garantera ömsesidigt erkännande inom Europeiska unionen av preliminära rättsliga åtgärder såsom spärrande och beslag, eftersom effektiv bekämpning av ekonomisk brottslighet dessutom kräver ömsesidigt erkännande av beslut om förverkande av vinning av brott.

(8) Syftet med detta rambeslut är att underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna om ömsesidigt erkännande och verkställighet av beslut om förverkande av egendom, så att en medlemsstat på sitt territorium skall erkänna och verkställa beslut om förverkande som har utfärdats av en annan medlemsstats domstol som är behörig i brottmål. Detta rambeslut hänger samman med rådets rambeslut 2005/212/RIF av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott [1]. Syftet med det rambeslutet är att säkerställa att alla medlemsstater har effektiva regler för förverkande av vinning av brott, bland annat när det gäller bevisbördan i fråga om ursprung för tillgångar vilka innehas av en person som är dömd för ett brott som har samband med organiserad brottslighet.

(9) Samarbete mellan medlemsstaterna på grundval av principen om ömsesidigt erkännande och omedelbar verkställighet av rättsliga avgöranden förutsätter förtroende för att de beslut som skall erkännas och verkställas alltid kommer att fattas i enlighet med principerna om laglighet, subsidiaritet och proportionalitet. Det förutsätter också att de rättigheter som beviljas parterna eller berörda tredje parter i god tro kommer att bibehållas. I detta sammanhang bör lämplig hänsyn tas till att förhindra att orättmätiga anspråk från juridiska eller fysiska personer tillgodoses.

(10) En korrekt tillämpning av detta rambeslut förutsätter nära förbindelser mellan de berörda ansvariga nationella myndigheterna, i synnerhet när det gäller samtidig verkställighet av ett beslut om förverkande i fler än en medlemsstat.

(11) Termerna ”vinning” och ”hjälpmedel” som används i detta rambeslut har en tillräckligt vid definition för att i förekommande fall innefatta föremål för brottet.

(12) Om det råder tveksamhet om var den egendom som är föremål för beslut om förverkande är belägen, bör medlemsstaterna använda alla tillgängliga medel för att korrekt kunna fastställa var egendomen finns, också med användning av alla tillgängliga informationssystem.

(13) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI i denna. Inget i detta rambeslut får tolkas som ett förbud mot att vägra att förverka egendom om vilken ett beslut om förverkande har utfärdats, om det finns objektiva skäl att tro att beslutet har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.

(14) Detta rambeslut hindrar inte en medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

(15) Detta rambeslut tar inte upp återställande av egendom till dess rättmätiga ägare.

(16) Detta rambeslut påverkar inte det ändamål för vilket medlemsstaterna använder de summor som erhålls till följd av dess tillämpning.

(17) Detta rambeslut påverkar inte medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten enligt artikel 33 i fördraget om Europeiska unionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

1. Syftet med detta rambeslut är att fastställa de regler enligt vilka en medlemsstat skall erkänna och på sitt territorium verkställa ett beslut om förverkande som har utfärdats av en domstol som är behörig i brottmål i en annan medlemsstat.

2. Detta rambeslut innebär ingen ändring av skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsprinciperna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen, och inga skyldigheter som åligger rättsliga myndigheter i detta avseende skall påverkas.

[1] EUT L 68, 15.3.2005, s. 49.

Artikel 2

Definitioner

I detta rambeslut används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *utfärdande stat*: den medlemsstat där en domstol har utfärdat ett beslut om förverkande i samband med ett straffrättsligt förfarande.

b) *verkställande stat*: den medlemsstat till vilken ett beslut om förverkande har överförts för verkställighet.

c) *beslut om förverkande*: sådant slutligt straff eller sådan slutlig åtgärd som beslutas av domstol efter rättegång på grund av en eller flera brottsliga handlingar som innebär slutligt berövande av egendom.

d) *egendom*: varje form av egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast, samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådan egendom, som enligt beslut av domstolen i den utfärdande staten

i) utgör vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning,

ii) utgör hjälpmedel för ett sådant brott, vinning,

iii) kan förklaras förverkade till följd av tillämpningen i den utfärdande staten av någon av de utökade möjligheterna till förverkande som anges i artikel 3.1 och 3.2 i rambeslut 2005/212/RIF,

eller

iv) kan förklaras förverkade enligt någon annan bestämmelse om utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning.

e) *vinning*: varje ekonomisk fördel av brott. Den kan bestå av alla former av egendom.

f) *hjälpmedel*: all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå ett eller flera brott.

g) *kulturföremål som ingår i det nationella kulturarvet* skall definieras i enlighet med artikel 1.1 i direktiv 93/7/EEG av den 15 mars 1993 om återlämnande av kulturföremål som olagligt förts bort från en medlemsstats territorium [1].

h) om de straffrättsliga förfaranden som leder fram till ett beslut om förverkande omfattar ett förbrott, inbegripet penningtvätt, skall med "brott" enligt artikel 8.2 f avses ett förbrott.

Artikel 3

Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat skall underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt detta rambeslut, när medlemsstaten är

— utfärdande stat,

eller

— verkställande stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 4.1 och 4.2 får varje medlemsstat, om organisationen av dess interna system gör det nödvändigt, utse en eller flera centrala myndigheter till att ansvara för administrativ översändning och mottagning av beslut om förverkande och bistå de behöriga myndigheterna.

3. Rådets generalsekretariat skall hålla de erhållna underrättelserna tillgängliga för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 4

Översändande av beslut om förverkande

1. Ett beslut om förverkande får, om beslutet om förverkande avser ett penningbelopp, översändas, tillsammans med det intyg som avses i punkt 2, till den behöriga myndigheten i en medlemsstat i vilken den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att den fysiska eller juridiska person mot vilken ett beslut om förverkande har utfärdats har egendom eller inkomster.

Om beslutet om förverkande avser specifik egendom får beslutet om förverkande och intyget översändas till den behöriga myndigheten i en medlemsstat i vilken den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen.

Om det saknas tillräckliga skäl för att den utfärdande staten skall kunna fastställa till vilken medlemsstat beslutet om förverkande skall översändas, kan detta överföras till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den fysiska eller juridiska person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats normalt är bosatt respektive har sitt registrerade säte.

[1] EGT L 74, 27.3.1993, s. 74. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/38/EG (EGT L 187, 10.7.2001, s. 43).

2. Beslutet om förverkande eller en bestyrkt avskrift av detta, skall tillsammans med intyget översändas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, så att den verkställande staten kan fastställa äktheten. Beslutet om förverkande i original, eller en bestyrkt avskrift av detta, och intyget i original skall översändas till den verkställande staten, om den kräver detta. Allt informationsutbyte skall också ske direkt mellan de berörda myndigheterna.

3. Intyget skall undertecknas och riktigheten i dess innehåll intygas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

4. Om den myndighet som är behörig att verkställa beslutet om förverkande inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, skall denna vidta alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket, för att erhålla informationen från den verkställande staten.

5. Om en myndighet i den verkställande staten tar emot ett beslut om förverkande och inte är behörig att erkänna det och vidta de åtgärder som krävs för att det skall verkställas, skall den *ex officio* översända beslutet till den behöriga myndigheten och därefter underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

Artikel 5

Översändande av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater

1. Med förbehåll för punkterna 2 och 3 får ett beslut om förverkande endast översändas i enlighet med artikel 4 till en verkställande stat åt gången.

2. Ett beslut om förverkande som avser specifik egendom får översändas till flera än en verkställande stat åt gången om

— den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att olika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägna i olika verkställande stater,

eller

— förverkandet av en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande medför åtgärder i mer än en verkställande stat,

eller

— den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater.

3. Ett beslut om förverkande som avser ett penningbelopp får översändas till flera än en verkställande stat åt gången om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten bedömer att det finns ett specifikt behov att göra det, till exempel om

— egendomen i fråga inte har frysts i enlighet med rådets rambeslut 2003/577/RIF,

eller

— värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och ytterligare en verkställande stat förmodligen inte räcker för att driva in hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

Artikel 6

Brott

1. Om de gärningar som föranleder beslutet om förverkande utgör ett eller flera av följande brott, enligt den utfärdande statens lagstiftning, och de i den utfärdande staten medför ett högsta frihetsstraff på minst 3 år, skall ett beslut om förverkande verkställas utan kontroll av dubbel straffbarhet:

— Deltagande i en kriminell organisation.

— Terrorism.

— Människohandel.

— Sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi.

— Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

— Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängmedel.

— Korruption.

— Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som skadar Europeiska gemenskapernas finansiella intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

— Tvätt av vinning av brott.

— Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.

— IT-brottslighet.

— Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.

— Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.

— Mord, grov misshandel.

— Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.

— Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.

— Rasism och främlingsfientlighet.

— Organiserad stöld och väpnat rån.

— Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.

— Svindleri.

— Beskyddarverksamhet och utpressning.

— Förfalskning och piratkopiering.

— Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.

— Förfalskning av betalningsmedel.

— Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxtsubstanser.

— Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.

— Handel med stulna fordon.

— Våldtäkt.

— Mordbrand.

— Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.

— Kapning av flygplan eller fartyg.

— Sabotage.

2. Rådet kan när som helst med enhällighet, och efter att ha hört Europaparlamentet enligt villkoren i artikel 39.1 i EU-fördraget, besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Rådet skall på grundval av den rapport som kommissionen lägger fram i enlighet med artikel 22 överväga om förteckningen skall utvidgas eller ändras.

3. I andra fall än de som anges i punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande bero på om de gärningar som föranleder beslutet om förverkande utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt den verkställande statens lagstiftning, oavsett brottets beskaffenhet eller brottsrubriceringen enligt den utfärdande statens lagstiftning.

Artikel 7

Erkännande och verkställighet

1. De behöriga myndigheterna i den verkställande staten skall utan ytterligare formaliteter erkänna ett beslut om förverkande som har översänts i enlighet med artiklarna 4 och 5 och skyndsamt vidta alla de åtgärder som krävs för att verkställa det, såvida inte de behöriga myndigheterna beslutar att åberopa något av de skäl för att vägra erkännande eller verkställighet som anges i artikel 8 eller något av de skäl till uppskov av verkställigheten som anges i artikel 10.

2. Om en framställan om förverkande rör en viss specifik egendom, får de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande medlemsstaten, om det föreskrivs i dessa staters lagstiftning, träffa överenskommelse om att den verkställande staten kan verkställa förverkandet i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

3. Om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten, om betalning inte erhålls, verkställa beslutet om förverkande i enlighet med punkt 1 på all egendom som finns att tillgå för detta.

4. Om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp, skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten om nödvändigt räkna om det förverkade beloppet till den verkställande statens valuta till den växelkurs som rådde när beslutet om förverkande utfärdades.

5. Varje medlemsstat får genom en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat förklara att dess behöriga myndigheter inte kommer att erkänna och verkställa beslut om förverkande, om beslutet utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv. Alla sådana förklaringar får dras tillbaka vid vilken tidpunkt som helst.

Artikel 8

Skäl för att vägra erkännande eller verkställighet

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna och verkställa beslutet, om det intyg som avses i artikel 4 saknas, är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar beslutet.

2. Den behöriga rättsliga myndigheten i den verkställande staten, så som den definieras i den statens lagstiftning, får dessutom vägra att erkänna och verkställa beslutet om förverkande, om det fastställs att

a) verkställande av beslutet om förverkande skulle stå i strid med *ne bis in idem*-principen,

b) i något av de fall som anges i artikel 6.3, den gärning som ligger till grund för beslutet om förverkande inte utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt lagen i den verkställande staten; när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får emellertid verkställigheten av ett beslut om förverkande inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller andra avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning,

c) det enligt den verkställande statens lagstiftning föreligger immunitet eller privilegier som skulle förhindra verkställigheten av ett nationellt beslut om förverkande av egendomen i fråga,

d) de rättigheter som innehas av berörda parter, inklusive tredje part i god tro, enligt den verkställande statens lagstiftning gör det omöjligt att verkställa beslutet om förverkande, inklusive när detta är en konsekvens av tillämpningen av rättsmedel i enlighet med artikel 9,

e) den berörda personen, enligt det intyg som avses i artikel 4.2, inte inställde sig personligen och inte heller företrädes av ett ombud vid det förfarande som ledde till beslutet om förverkande, såvida inte intyget fastställer att personen personligen eller genom sin enligt nationell lagstiftning behörige företrädare informerades om förfarandet enligt den utfärdande statens lagstiftning, eller att personen har meddelat att han/hon inte bestrider beslutet om förverkande,

f) beslutet om förverkande är grundat på straffrättsliga förfaranden med avseende på brott som

— enligt den verkställande statens lagstiftning helt eller delvis anses ha begåtts inom dess territorium eller på en plats som är likvärdig med dess territorium,

eller

— begicks utanför den utfärdande statens territorium och det enligt den verkställande statens lagstiftning inte är möjligt att inleda rättsliga förfaranden med avseende på sådana brott om de begås utanför dess territorium,

g) beslutet om förverkande, i enlighet med vad denna myndighet har funnit, utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv,

h) verkställigheten av beslutet har preskriberats enligt lagen i den verkställande staten, under förutsättning att gärningarna omfattas av den statens behörighet enligt dess egen strafflagstiftning.

3. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten har funnit att

— beslutet om förverkande utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iii

och

— beslutet om förverkande faller utanför räckvidden av det alternativ som den verkställande staten har antagit enligt artikel 3.2 i rambeslut 2005/212/RIF.

skall den verkställa beslutet om förverkande åtminstone i den omfattning som föreskrivs i liknande fall enligt den nationella lagstiftningen.

4. De behöriga myndigheterna i den verkställande staten skall särskilt överväga att på lämpligt sätt samråda med de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten innan de beslutar att inte erkänna och verkställa ett beslut om förverkande enligt punkt 2 eller att begränsa verkställigheten enligt punkt 3. Samråd är obligatoriskt då beslutet sannolikt kommer att grunda sig på

— punkt 1,

— punkt 2 a, 2 e, 2 f eller 2 g,

— punkt 2 d och det inte ges någon information enligt artikel 9.3,

eller

— punkt 3.

5. Om det är omöjligt att verkställa beslutet om förverkande, på grund av att den egendom som skall förverkas redan har förverkats, försvunnit, förstörts, inte kan återfinnas på den plats som anges i intyget eller platsen där egendomen finns inte har angetts tillräckligt exakt, trots att den utfärdande staten konsulterats, skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas utan dröjsmål.

Artikel 9

Rättsmedel i den verkställande staten mot erkännande och verkställighet

1. Varje medlemsstat skall införa nödvändiga bestämmelser för att se till att alla berörda parter, inbegripet tredje part i god tro, har tillgång till rättsmedel mot erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 7 i syfte att bevara hans eller hennes rättigheter. Talan skall väckas vid en domstol i den verkställande staten i enlighet med den statens nationella lagstiftning. Talan får ha suspensiv effekt enligt lagen i den verkställande staten.

2. Grunden för utfärdande av beslutet om förverkande får inte prövas vid en domstol i den verkställande staten.

3. Om talan väcks vid en domstol i den verkställande staten skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas om detta.

Artikel 10

Uppskov av verkställigheten

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får uppskjuta verkställigheten av ett beslut om förverkande som har överlämnats i enlighet med artiklarna 4 och 5

a) om den när det gäller ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp anser att det finns risk för att det sammanlagda värdet av verkställigheten kommer att överstiga det belopp som anges i beslutet om förverkande på grund av samtidig verkställighet av beslutet om förverkande i fler än en medlemsstat,

eller

b) i fråga om de rättsmedel som avses i artikel 9,

eller

c) om verkställigheten kan skada en pågående brottsutredning eller ett förfarande, fram till en tidpunkt som anses lämplig,

eller

d) i fall där det anses nödvändigt att helt eller delvis översätta beslutet om förverkande, under den tid som är nödvändig för översättningen på den verkställande statens bekostnad,

eller

e) i fall där egendomen redan omfattas av förfaranden om förverkande i den verkställande staten.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall under uppskovet vidta alla åtgärder som den skulle vidta i ett liknande inhemskt fall för att undvika att egendomen inte längre står till förfogande för verkställighet av beslutet om förverkande.

3. Vid uppskov enligt punkt 1 a skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, och den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 14.3.

4. När det gäller de fall som anges i punkterna 1 b, 1 c, 1 d och 1 e skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omgående lämna rapport till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om uppskovet av verkställigheten, inklusive skälen för uppskovet och om möjligt uppgift om hur långt uppskovet väntas bli, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

Så snart det inte längre finns något skäl för uppskovet, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omgående vidta de åtgärder som är nödvändiga för att verkställa beslutet om förverkande och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

Artikel 11

Flera beslut om förverkande

Om de behöriga myndigheterna i den verkställande staten handlägger

— två eller flera beslut om förverkande avseende ett penningbelopp mot samma fysiska eller juridiska person och den berörda personen inte har tillräckligt med resurser i den verkställande staten för att alla beslut skall kunna verkställas,

eller

— två eller flera beslut om förverkande avseende samma specifika egendom,

skall beslutet om vilken eller vilka av framställningarna som skall verkställas fattas av den behöriga myndigheten i den verkställande staten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande staten, med vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, vilka kan omfatta förekomsten av frysta tillgångar, brottets relativa svårighetsgrad och platsen för dess förövande samt datum för respektive beslut och tidpunkt då respektive beslut översändes.

Artikel 12

Tillämplig lag för verkställighet

1. Om inte annat föreskrivs i punkt 3 skall verkställigheten av beslutet om förverkande regleras av lagen i den verkställande staten, och dess myndigheter skall ha exklusiv behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och om alla åtgärder i samband härmed.

2. Om den berörda personen kan lämna bevis på att förverkande helt eller delvis skett i någon stat, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt. Vid förverkande av vinning skall varje del av beloppet som drivits in enligt beslutet om förverkande i en annan stat än den verkställande staten i sin helhet dras av från det belopp som skall drivas in i den verkställande staten.

3. Ett beslut om förverkande mot en juridisk person skall verkställas, även om den verkställande staten inte erkänner principen om juridiska personers straffrättsliga ansvar.

4. Den verkställande staten får inte föreskriva åtgärder som alternativ till beslutet om förverkande, inklusive frihetsstraff eller någon annan åtgärd som begränsar en persons frihet till följd av översändande enligt artiklarna 4 och 5, såvida inte den utfärdande staten har samtyckt till detta.

Artikel 13

Amnesti, nåd, omprövning av beslut om förverkande

1. Amnesti och nåd får beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten.

2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut om en ansökan om omprövning av beslutet om förverkande.

Artikel 14

Följder av översändande av beslut om förverkande

1. Översändandet av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater i enlighet med artiklarna 4 och 5 begränsar inte den utfärdande statens rätt att själv verkställa beslutet om förverkande.

2. Om ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp översänds till en eller flera verkställande stater får det sammanlagda värde som härrör från verkställigheten inte överstiga det högsta belopp som anges i beslutet om förverkande.

3. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall därför omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i varje berörd verkställande stat på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning

a) om den anser att det finns risk för att verkställighet utöver det högsta beloppet kan äga rum, till exempel på grundval av information som den erhållit från en verkställande stat i enlighet med artikel 10.3. Om artikel 10.1 a tillämpas skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten så snart som möjligt underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om risken har upphört,

b) om beslutet om förverkande helt eller delvis har verkställts i den utfärdande staten eller i en annan verkställande stat. Det belopp beträffande vilket beslutet om förverkande ännu inte har verkställts skall specificeras,

c) om en myndighet i den utfärdande staten, efter det att ett beslut om förverkande har översänts i enlighet med artiklarna 4 och 5, tar emot ett penningbelopp som den berörda personen har betalat frivilligt med avseende på beslutet om förverkande. Artikel 12.2 skall tillämpas.

Artikel 15

Inställande av verkställighet

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall genast informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, om varje beslut eller åtgärd som innebär att beslutet inte längre är verkställbart eller av någon annan anledning skall dras tillbaka från den verkställande staten. Den verkställande staten skall inställa verkställigheten av beslutet, så snart som den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om ett sådant beslut eller en sådan åtgärd.

Artikel 16

Förfogande över förverkad egendom

1. Den verkställande staten skall fördela de penningbelopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande enligt följande:

a) Om det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande understiger 10 000 EUR eller motsvarande belopp skall detta tillfalla den verkställande staten.

b) I samtliga övriga fall skall 50 % av det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande överföras av den verkställande staten till den utfärdande staten.

2. Annan egendom än penningbelopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande skall förfogas över på ett av följande sätt som den verkställande staten själv bestämmer:

a) Egendomen får säljas. I detta fall skall intäkterna från försäljningen fördelas i enlighet med punkt 1.

b) Egendomen får överföras till den utfärdande staten. Om beslutet om förverkande omfattar ett penningbelopp får egendomen endast överföras till den utfärdande staten när denna stat har gett sitt samtycke.

c) Om det inte är möjligt att tillämpa led a eller b, får egendomen förfogas över på något annat sätt i enlighet med den verkställande statens nationella lagstiftning.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 behöver den verkställande staten inte sälja eller återlämna specifika föremål som omfattas av beslutet om förverkande vilka utgörs av kulturföremål som ingår i den statens nationella kulturarv.

4. Punkterna 1, 2 och 3 skall tillämpas om inget annat överenskommits mellan den utfärdande staten och den verkställande staten.

Artikel 17

Information om resultatet av verkställigheten

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning,

a) om översändande av beslutet om förverkande till den behöriga myndigheten enligt artikel 4.5,

b) om varje beslut om att inte erkänna beslutet om förverkande samt skälen till beslutet,

c) om att beslutet helt eller delvis inte har verkställts av de skäl som anges i artikel 10, artikel 12.1 och 12.2 eller artikel 13.1,

d) så snart som beslutet har verkställts,

e) om tillämpning av alternativa åtgärder enligt artikel 12.4.

Artikel 18

Ersättning

1. Om den verkställande staten enligt sin lagstiftning är ansvarig för skada, som orsakats någon av de parter som avses i artikel 9 på grund av verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till denna enligt artiklarna 4 och 5 skall den utfärdande staten, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9.2, ersätta den verkställande staten eventuella skadeståndsbelopp som betalats ut i enlighet med detta ansvar till nämnda part, såvida inte skadan eller någon del av den uteslutande beror på den verkställande statens agerande.

2. Punkt 1 påverkar inte tillämpningen av medlemsstaternas lagstiftning om fysiska eller juridiska personers anspråk på skadeersättning.

Artikel 19

Språk

1. Intyget skall översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten.

2. Varje medlemsstat får vid antagandet av detta rambeslut eller vid en senare tidpunkt, genom en förklaring som deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den kommer att godta en översättning till ett eller flera av de övriga officiella språken vid Europeiska gemenskapernas institutioner.

Artikel 20

Kostnader

1. Om inte annat föreskrivs i artikel 16, får medlemsstaterna inte avkräva varandra ersättning för kostnader i samband med tillämpningen av detta rambeslut.

2. Om den verkställande staten har haft kostnader som den anser vara stora eller exceptionella, får den lägga fram ett förslag för den utfärdande staten om att dessa kostnader skall delas. Den utfärdande staten skall beakta varje sådant förslag på grundval av detaljerade specifikationer från den verkställande staten.

Artikel 21

Förhållandet till andra avtal och överenskommelser

Detta rambeslut påverkar inte tillämpningen av bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna i den mån som sådana avtal och överenskommelser bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfaranden för att verkställa beslut om förverkande.

Artikel 22

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut senast den 24 november 2008.

2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information skall rådet senast den 24 november 2009 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Rådets generalsekretariat skall underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de förklaringar som görs i enlighet med artiklarna 7.5 och 19.2.

4. En medlemsstat som erfarit upprepade svårigheter eller bristande verksamhet från en annan medlemsstats sida när det gäller ömsesidigt erkännande och verkställighet av beslut om förverkande, utan att detta har lösts genom bilaterala samråd, får underrätta rådet för en utvärdering av detta rambesluts genomförande på medlemsstatsnivå.

5. Medlemsstaterna skall, som verkställande stater, i början av varje kalenderår informera rådet och kommissionen om antalet fall i vilka artikel 17 b har tillämpats och en sammanfattning av skälen till detta.

Senast den 24 november 2013 skall kommissionen upprätta en rapport på grundval av mottagen information tillsammans med eventuella initiativ som den anser lämpliga.

Artikel 23

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Luxemburg den 6 oktober 2006.

På rådets vägnar
K. RAJAMÄKI
Ordförande

BILAGA

INTYG

enligt artikel 4 i rådets rambeslut 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande

a) Utfärdande och verkställande stat:

Utfärdande stat: .....

Verkställande stat: .....

b) Den domstol som har utfärdat beslutet om förverkande:

Officiellt namn: .....

Adress: .....

.....

Ärendebeteckning: .....

Tfn (landsnummer) (riktnummer): .....

Fax (landsnummer) (riktnummer): .....

E-post (om sådan finns): .....

Språk för kontakter med domstolen: .....

.....

Uppgifter om den person/de personer som skall kontaktas för att få ytterligare information för verkställighet av beslutet om förverkande eller i förekommande fall för att samordna verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till två eller fler verkställande stater, eller för att till den utfärdande staten överföra belopp eller egendom som erhålls vid verkställighet (namn, titel/grad, tfn, fax och, om sådan finns, e-post):

.....

.....

.....

c) Behörig myndighet för verkställighet av ett beslut om förverkande i den utfärdande staten (om denna myndighet är en annan än den domstol som anges i led b):

Officiellt namn: .....

.....

Adress: .....

.....

Tfn (landsnummer) (riktnummer): .....

Fax (landsnummer) (riktnummer): .....

E-post (om sådan finns): .....

.....

Språk för kontakter med den för verkställighet behöriga myndigheten: .....

.....

.....

Uppgifter om den person/de personer som skall kontaktas för att få ytterligare information för verkställighet av beslutet om förverkande eller i förekommande fall för att samordna verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till två eller fler verkställande stater, eller för att till den utfärdande staten överföra belopp eller egendom som erhålls vid verkställighet (namn, titel/grad, tfn, fax och, om sådan finns, e-post): .....

.....

.....

d) Central myndighet med ansvar för administrativ översändning och mottagande av beslut om förverkande i den utfärdande staten:

Namn på den centrala myndigheten: .....

.....

.....

Kontaktperson, i förekommande fall (titel/grad och namn): .....

.....

Adress: .....

.....

Ärendebeteckning: .....

Tfn (landsnummer) (riktnummer): .....

Fax (landsnummer) (riktnummer): .....

E-post (om sådan finns): .....

e) Den myndighet/de myndigheter som kan kontaktas (om led c och/eller d har fyllts i):

☐ Myndighet enligt b:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör: .....

☐ Myndighet enligt c:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör: .....

☐ Myndighet enligt d:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör: .....

f) Om beslutet om förverkande är en uppföljning av ett beslut om frysning som översänts till den verkställande staten enligt rambeslut 2003/577/RIF av den 22 juli 2003 om verkställande i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial ([1]) skall nödvändiga uppgifter för att identifiera frysningsbeslutet lämnas (datum för utfärdande och överföring av beslutet om frysning, myndighet som beslutet översänts till, i förekommande fall referensnummer): .....

.....

.....

g) Om beslutet om förverkande har översänts till mer än en verkställande stat, lämna följande upplysningar:

1. Beslutet om förverkande har översänts till annan verkställande stat/stater (land och myndighet) enligt följande: .....

.....

.....

2. Beslutet om förverkande har översänts till mer än en verkställande stat av följande skäl (markera relevant ruta):

2.1 Beslutet om förverkande avser en eller flera specifika delar av en egendom:

☐ Olika specifika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande antas vara belägna i olika verkställande stater.

☐ Förverkandet av en specifik del av en egendom medför åtgärder i mer än en verkställande stat.

☐ En specifik del av en egendom som omfattas av beslutet om förverkande antas vara belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater.

2.2 Beslutet om förverkande avser ett penningbelopp:

☐ Egendomen i fråga har inte frysts i enlighet med rambeslut 2003/577/RIF av den 22 juli 2003 om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial.

☐ Värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och ytterligare en verkställande stat räcker förmodligen inte för att driva in hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

☐ Andra skäl (specificera): .....

.....

.....

([1]) EUT L 196, 2.8.2003, s. 45.

h) Uppgifter om fysisk eller juridisk person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats:

1. **Fysisk person**:

Namn: .....

Samtliga förnamn: .....

Flicknamn, i tillämpliga fall: .....

Alias, i tillämpliga fall: .....

Kön: .....

Nationalitet: .....

ID-nummer eller socialförsäkringsnummer (om möjligt): .....

Födelsedatum: .....

Födelseort: .....

Senaste kända adress: .....

.....

Språk som personen förstår (om detta/dessa är känt/kända): .....

.....

1.1 Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

☐ a) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den person mot vilken beslutet om förverkande har utfärdats har egendom eller inkomst i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att personen har egendom/inkomst: .....

.....

Beskrivning av personens egendom/inkomstkälla: .....

.....

Lokaliseringsuppgifter om personens egendom/inkomstkälla (om okänd, senast kända lokalisering): .....

.....

☐ b) Det finns inga rimliga skäl enligt led a som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får sändas, men den person som är föremål för beslutet normalt har hemvist i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Normal hemvist i den verkställande staten: .....

.....

.....

1.2 Om beslutet om förverkande rör specifik egendom:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

☐ a) Den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten (se punkt i).

☐ b) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den specifika egendom eller del av denna som omfattas av beslutet om förverkande är lokaliserad i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten: .....

.....

☐ c) Det finns inga rimliga skäl enligt led b som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får sändas, men den person som är föremål för beslutet normalt har hemvist i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Normal hemvist i den verkställande staten: .....

.....

.....

2. **Juridisk person**

Namn: .....

Form av juridisk person: .....

Registreringsnummer (om sådant finns) ([1]): .....

Registrerat säte (om sådant finns) ([1]): .....

Den juridiska personens adress: .....

2.1 Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp:

Beslutet översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

☐ a) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den juridiska person som är föremål för beslutet har egendom eller inkomst i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den juridiska personen har egendom/inkomst: .....

.....

Beskrivning av den juridiska personens egendom/inkomstkälla: .....

.....

Lokaliseringsuppgifter om den juridiska personens egendom/inkomstkälla (om okänd, senast kända lokalisering):

.....

([1]) Om ett beslut om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av att den juridiska person mot vilken beslutet har utfärdats har sitt registrerade säte i den staten måste registreringsnummer och registrerat säte fyllas i.

☐ b) Det finns inga rimliga skäl enligt led a som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får översändas, men den juridiska person som är föremål för beslutet har sitt registrerade säte i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Registrerat säte i den verkställande staten: .....

.....

.....

2.2 Om beslutet om förverkande omfattar specifik egendom:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

☐ a) Den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten, se punkt i.

☐ b) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den specifika egendom eller del av denna som omfattas av beslutet är lokaliserad i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten: .....

.....

.....

☐ c) Det finns inga rimliga skäl enligt led b som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får översändas men den juridiska person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats har sitt registrerade säte i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Registrerat säte i den verkställande staten: .....

.....

.....

i) Beslutet om förverkande

Beslutet om förverkande utfärdades den (datum): .....

.....

Beslutet blev slutgiltigt den (datum): .....

Beslutets referensnummer (om sådant finns): .....

1. Uppgifter angående beslutet om förverkande

1.1 Ange (genom att markera i relevant(a) ruta/rutor) om beslutet om förverkande omfattar

☐ ett penningbelopp

Det belopp som skall förverkas i den verkställande staten med angivande av valuta (i siffror och ord): .....

.....

Det sammanlagda beloppet enligt beslutet om förverkande med angivande av valuta (i siffror och ord): .....

.....

☐ specifik egendom eller del/delar av denna

Beskrivning av egendomen: .....

.....

Lokalisering av egendomen (om okänd, senast kända lokalisering): .....

.....

.....

Om förverkandet av egendomen medför åtgärder i mer än en verkställande stat, beskrivning av vilka åtgärder som skall vidtas:

.....

1.2 Domstolen har beslutat att egendomen (markera relevant(a) ruta/rutor):

☐ i) utgör vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning

☐ ii) utgör hjälpmedel för ett sådant brott

☐ iii) har förklarats förverkad till följd av tillämpningen i den utfärdande staten av de utökade möjligheterna till förverkande enligt beskrivning i led a, b och c. Grunden för beslutet är att domstolen på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från

☐ a) den dömda personens brottsliga verksamhet under en period som föregår domen för brottet i fråga och som anses rimlig av domstolen med tanke på omständigheterna i det särskilda fallet, eller

☐ b) den dömda personens liknande brottsliga verksamhet under en period som föregår domen för brottet i fråga och som anses rimlig av domstolen med tanke på omständigheterna i det särskilda fallet, eller

☐ c) den dömda personens brottsliga verksamhet och det har fastställts att värdet av egendomen inte står i proportion till den dömda personens lagligen förvärvade inkomst.

☐ iv) har förklarats förverkad enligt någon annan bestämmelse som avser utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning.

Om det rör sig om två eller fler kategorier av förverkande, lämna uppgifter om vilken egendom som förverkats i förhållande till varje kategori: .....

.....

2. Information om det eller de brott som ledde till beslutet om förverkande:

2.1 En sammanfattning av fakta och beskrivning av omständigheterna under vilka det eller de brott begicks som ledde till beslutet om förverkande, inklusive tid och plats:

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 Beskaffenhet och brottsrubricering för de(t) brott som ledde till beslutet om förverkande samt den tillämpliga bestämmelse/lag som beslutet grundar sig på:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 Ange i förekommande fall ett eller flera av följande brott som brottet eller brotten under punkt 2.2 hänför sig till, om brottet eller brotten i den utfärdande staten medför ett högsta frihetsstraff på minst 3 år (markera relevant(a) ruta/rutor):

☐ Deltagande i en kriminell organisation.

☐ Terrorism.

☐ Människohandel.

☐ Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.

☐ Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

☐ Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.

☐ Korruption.

☐ Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

- ☐ Tvätt av vinning av brott.
- ☐ Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- ☐ IT-brottslighet.
- ☐ Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- ☐ Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- ☐ Mord, grov misshandel.
- ☐ Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- ☐ Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- ☐ Rasism och främlingsfientlighet.
- ☐ Organiserad stöld eller väpnat rån.
- ☐ Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- ☐ Svindleri.
- ☐ Beskyddarverksamhet och utpressning.
- ☐ Förfalskning och piratkopiering.
- ☐ Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- ☐ Förfalskning av betalningsmedel.
- ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxtsubstanser.
- ☐ Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- ☐ Handel med stulna fordon.
- ☐ Våldtäkt.
- ☐ Mordbrand.
- ☐ Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- ☐ Kapning av flygplan eller fartyg.
- ☐ Sabotage.

2.4 Om de(t) brott som ledde till beslutet om förverkande under punkt 2.2 ovan inte omfattas av punkt 2.3, ge en fullständig beskrivning av ifrågavarande brott (denna bör omfatta den brottsliga verksamheten i fråga [i motsats till exempelvis brottsrubriceringar]):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

j) Förfarande som ledde till beslutet om förverkande

Ange följande avseende det förfarande som ledde till beslutet om förverkande (sätt kryss i relevant ruta eller rutor):

☐ a) Den berörda personen inställde sig personligen vid förfarandet.

☐ b) Den berörda personen inställde sig inte personligen vid förfarandet men företräddes av ett ombud.

☐ c) Den berörda personen inställde sig inte personligen vid förfarandet och företräddes inte av ett ombud. Det bekräftas att

☐ personen informerades personligen, eller genom en enligt nationell lagstiftning behörig företrädare, om förfarandet i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning, eller

☐ personen har uppgivit att han/hon inte bestrider beslutet om förverkande.

k) Omvandling och överföring av egendom

1. Om beslutet om förverkande rör specifik egendom, ange om den utfärdande staten tillåter att förverkandet i den verkställande staten verkställs i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

☐ Ja

☐ Nej

2. Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp, ange huruvida annan egendom än pengar som erhålls från verkställandet av beslutet om förverkande kan överföras till den utfärdande staten.

☐ Ja

☐ Nej

l) Alternativa åtgärder, inklusive frihetsberövande påföljder

1. Ange om den utfärdande staten medger att den verkställande staten tillämpar alternativa åtgärder, om det inte är möjligt att vare sig helt eller delvis verkställa beslutet om förverkande:

☐ Ja

☐ Nej

2. Om ja, ange vilka åtgärder som kan tillämpas (beskaffenhet och maximistraff):

☐ Frihetsberövande. Maximitid: .....

☐ Samhällstjänst (eller motsvarande). Maximitid: .....

☐ Andra åtgärder. Beskrivning: .....

.....

m) Andra omständigheter i fallet (frivillig information): .....

.....

.....

n) Beslutet om förverkande bifogas intyget.

Underskrift av den myndighet som utfärdar intyget och/eller företrädare, som bekräftar att intyget är korrekt: .....

.....

Namn: .....

Befattning (titel/grad): .....

Datum: .....

Officiell stämpel (i förekommande fall):